

Ob praznovanju
zavetnika se policija
predstavlja Tržačanom 7

V Narodnem domu posvet o fojbah,
pravi grški tragediji v dveh dejanjih

9

Padriče, nov občinski regulacijski
načrt v škodo domačinom

7

Predstavili 41. Barcelano 25

Primorski dnevnik

SOBOTA, 26. SEPTEMBRA 2009

št. 228 (19.627) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Globalne težave, globalne rešitve

MARTIN BRECELJ

Skupina 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev (G20) bo odslej vodilni forum za usklajevanje mednarodnega gospodarskega sodelovanja. Prevzela bo vlogo, ki jo je doslej na tem področju imela skupina industrijsko najrazvitejših držav in Rusije (G8). To je včeraj sporočil gostitelj pravkar zaključenega srečanja G20 v Pittsburghu, ameriški predsednik Barack Obama, ki je pristavil, da se bodo člani tega foruma odslej redno sestajali dvakrat letno.

Prehod od formule G8 do formule G20 je pomemben premik. Smemo ga imeti za eno izmed znamenj nove dobe v mednarodnih odnosih, o kateri je Obama govoril na sredini otvoritvi 64. zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov. Po eni strani potrjuje, da današnji svet potrebuje močnejše oblike globalnega vladanja, po drugi strani pa opozarja, da mora biti to vladanje vse bolj multilateralno.

Formula G20 ni toliko plod političnega idealizma, kolikor zgodovinske nuje. Uveljavlja se pod pritiskom dramatične finančne in gospodarske krize, ki je v zadnjem letu pretresla svet. Razvoj tržnega gospodarstva potrebuje nova pravila, pa tudi nove centre oblasti za njihovo sestavljanje in uveljavljanje. Posamezne države temu niso več kos, globalno gospodarstvo potrebuje globalne oblike vladanja.

To vladanje pa je učinkovito le, če spoštuje načelo reprezentativnosti. Klub sedmih ali osmih vélikih tega ni več zagonjal. Zato so se ZDA, Japonski, Nemčiji, Franciji, Veliki Britaniji, Kanadi in Rusiji zdaj pridružile Argentina, Brazilija, Mehika, Južna Afrika, Turčija, Savdska Arabija, Indonezija, Indija, Kitajska, Južna Koreja in Avstralija. Če je formula G8 krila dobrih 50 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda, jih formula G20 več kot 80.

Toda skupina G20 je bolj reprezentativna tudi z drugih vidikov. Njene članice zastopajo vse poglobitve svetovne regije oz. civilizacije, od zahodne do muslimanske, od hindujske do latinoameriške. Evropska unija je v njej celo neposredno prisotna. Če je G8 kril 13 odstotkov svetovnega prebivalstva, jih G20 dve tretjini. Vse to najbrž nakazuje smer bodoče svetovne ureditve tudi na drugih področjih, vključno na varnostnem in sploh političnem. Zelo verjetno bo ta premik morala upoštevati Organizacija Združenih narodov pri svoji napovedani reorganizaciji. V njem bi recimo lahko našla ključ za toliko pričakovano reformo Varnostnega sveta.

VRH V PITTSBURGHU - Prevzel bo vlogo skupine G8

G20 odslej vodilni gospodarski forum

Zahod ob robu vrha obsodil novi objekt za bogatenje urana v Iranu

GORICA - Sejemsko vzdušje napolnilo mestno središče

Ob vabljevih Okusih tudi slovenska knjižna izložba

GORICA - Mestno središče je včeraj zaživelo že v popoldanskih urah, zvečer pa je na ulicah s stojnicami do poznega mrgolelo ljudi. Tridnevni kulinarčni sejem, ki že

nekaj let poteka pod naslovom Okusi na maji, ima letos zagotovljen uspeh, če mu bo vreme - tako kot že včeraj - naklonjeno. Ljubiteljska kultura ima še velik potencial in prav

jo je čim bolj spodbujati in podpirati, pa je bil poudarek ob odprtju Slovenske deželne knjižne izložbe v priredbi ZSKD.

Na 17. strani

BANKE - Sinoči uradno odprtje

ZKB se je pri Domju preselila v nove prostore

DOMJO - Zadrúžna kraška banka (ZKB) kljub krizi nadaljuje vlaganja. Včeraj so pri Domju slovesno odprli nove prostore tamkajšnje podružnice, ker so postali stari po 12 letih poslovanja pretesni. V prijetnejšem in predvsem varnejšem okolju bodo stranke deležne vseh bančnih storitev, ki jih potrebujejo, o navezanosti okolja na banko pa je najbolj zgovorno pričala včerajšnja številna udeležba na odprtju. Slovesno to je dogodku podarila Godba Breg, poleg predsednika Stancicha in direktorja Podobnika pa je zbrane pozdravila tudi dolinska županja Fulvia Premolin.

Na 4. strani

TRST - Včeraj srečanje v Narodnem domu

Sporazuma za skupni slovenski znanstveni prostor

3

PITTSBURG - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev so se včeraj na srečanju v Pittsburghu dogovorili, da bodo ključne teme svetovnega gospodarstva odslej obravnavali v okviru skupine G20 in ne več skupine G8.

ZDA, Francija in Velika Britanija pa so ob robu vrha ostro obsodile gradnjo novega objekta za bogatenje urana v Iranu in islamski republiki zagrozile z novimi sankcijami. Od Irana so zahtevale, naj popolnoma razkrije svoje jedrske ambicije ali pa bo moral odgovarjati mednarodni skupnosti. Pozivu sta se pridružili tudi Kitajska in Rusija.

Na 21. strani

Pavšič in Štoka za srečanje o gledališču

Na 2. strani

Čezmejni izobraževalni projekt Comenius

Na 2. strani

V Dolini srečanje čezmejnega omizja za mir in nenasilje

Na 7. strani

Tržaški Veliki trg v znamenju znanosti

Na 9. strani

Solkanska Livarna po volji Rima »v rokah« goriške občine

Na 16. strani

Obtrtniki in podjetniki na udaru krize

Na 18. strani

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Brez pomoči vseh rešitev ni možna

Pismo Pavšiča in Štokes

Tondu, Bassi Poropat in Dipiazzi

Predsednika SKGZ in SSO vse tri pozivata na srečanje z Društvom Slovensko gledališče

TRST - Predsednika krovnih organizacij Rudi Pavšič (SKGZ) in Drago Štoka (SSO) sta v zvezi s težkim položajem Slovenskega stalnega gledališča naslovila na predsednika Deželnega odbora FJK Renza Tonda, predsednico Tržaške pokrajine Mario Tereso Basso Poropat in tržaškega župana Roberta Dipiazzi sledeči dopis:

"Spoštovani, kot predsednika krovnih organizacij Slovencev v Italiji, to je Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij Vam piševa, ker je položaj v Slovenskem stalnem gledališču resnično hud, saj upravni odbor nima sredstev, da bi lahko pričel z redno sezono. Zavlačenje z možnimi rešitvami bi onemogočilo pravočasen pričetek del in torej opravljanje tistih obveznosti, ki jih predvideva status stalnega gledališča. V bistvu bi Slovensko stalno gledališče izpadlo iz seznama ostalih italijanskih stalnih gledališč.

Rudi Pavšič

KROMA

Upravni odbor Slovenskega stalnega gledališča s svojo predsednico na čelu je opravil vrsto srečanj v Rimu ter z Občino Trst, Pokrajino Trst in Deželo Furlanijo Julijsko krajino, ki so potrebne članice SSG, če želimo, da je to stalno gledališče. Konkretnih odgovorov na akutna vprašanja tako gledališča kot gledališke hiše, kjer to deluje, ni bilo.

Drago Štoka

KROMA

Društvo slovensko gledališče, ki ima večino v Skupščini SSG, je pripravilo predlog osnutka za nov statut. Društvo kot predstavnik slovenske

manjšine v gledališču, ki deluje v slovenskem jeziku, se je glede statuta pripravljeno pogovarjati in sprejemati predloge s strani vaše ustanove. Za pogovor pa je potrebno skupaj sestiti na srečanje. Kar nama je znano, so se za srečanje izrekli pristojni v Rimu, konkretno predlog pa je dala tudi predsednica Pokrajine Trst gospa Bassa Poropat. Misliva, da je takšno srečanje nujno in da ni možno z njim odlašati.

O Slovenskem stalnem gledališču bi se morali vsi njegovi člani, javni in zasebni, dokončno izreči. Bojva se, da bi molk v konkretnem primeru pomenil konec gledališča. V upanju, da si tega nihče ne želi, Vas prosiva, da omogočite sestanek, kjer naj bi končno sedli za skupno mizo Društvo SG kot predstavnik slovenske narodne skupnosti ter tri krajevne ustanove kot soustanoviteljce Slovenskega stalnega gledališča."

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Šlo naj bi za del pristopne dokumentacije z EU

Žerjav (SLS): Hrvaška kranjsko čebelo navaja kot svojo avtohtono živalsko vrsto

LJUBLJANA - Hrvaška je v pristopnih pogajanjih z EU na področju kmetijstva kot pogajalsko izhodišče navedla, da je kranjska čebela njihova avtohtona čebela, je za STA povedal predsednik SLS Radovan Žerjav. Prepričan je, da bi morala Slovenija proti temu protestirati in odločno ukrepati, drugače se bo zgodilo isto kot pri lipicancih.

Žerjav je navajanja kranjske čebele kot hrvaške avtohtone čebele "zares zbudilo". "Sem zgrožen in brez besed," je pojasnil. Opozoril je, da je Slovenija zaradi premajhne odločnosti lipicanca "na nek način na pol izgubila". "Ali bomo sedaj izgubili tudi kranjsko čebelo?" se je vprašal.

Predsednik SLS ima v zadnjem tednu občutek, da se SLS skuša predstaviti kot stranko, ki je proti vstopu Hrvaške v EU. "To absolutno zavračam," je poudaril in zatrdil, da je SLS za čim prejšnji vstop slovenske južne sosedice v evropsko povezavo. "Vendar brez slovenskega ozemlja, slovenskega morja in brez kranjske čebele," je še dejal. (STA)

NEKOLIKO NERESNEN KOMENTAR, PA NE PREVEČ...

Manjka samo še to, da bi nam ukradli kranjsko klobaso

Kar je preveč, je preveč. Ni dovolj, da so nam hoteli ukrasti lipicanca; ni dovolj, da nam kradejo naše morje; ni dovolj, da nam kradejo.... Kdo nam kaj krade, sploh ni važno. Problem je, da nam vedno nekdo nekaj krade. Pa naj bodo to enkrat Italijani, drugič Avstrijci, tretjič ne vem kdo in zdaj so se pojavili še ti Hrvati.

Pravzaprav so tu že osemnajst let. In v tem času so nam ukradli zemljo, lastijo si naše morje in ker jim to očitno ni dovolj, so nam ukradli še kranjsko čebelo. Toda to jih zna drago stati. Vsi si sicer želijo, da Hrvaška čim prej pride v Evropsko unijo, vendar... brez slovenske zemlje, slovenskega morja in seveda brez slovenske, pardon kranjske, čebele.

Priznam, da o kranjski čebeli ne vem prav dosti. Vem, da je bil lani velik problem, ker je veliko čebel poginilo. Upam, da vsaj pri tem niso imeli nič Hrvati. Ni-

ti mi ni jasno, kaj ima kranjska čebela opraviti s hrvaškimi pogajanci za vstop v Evropsko unijo. Če je res del pristopne dokumentacije, potem tudi Hrvatim ni pomoči.

Pravzaprav je s temi krivicami, ki se nam, Slovencem, stalno dogajajo, res velik križ. Ko smo bili še del Jugoslavije, je za krivice »skrbel« Beograd, zdaj je včasih dežurni krivec Bruselj, pa še kdo v sosesčini bi se našel. Toda kranjska čebela nam je končno odprla oči, da smo lahko ugledali pravega krivca, in sicer Hrvaško, ki nam je, kot da vse prejšnje kraje ne bi bile dovolj, ukradla še čebelo.

Po vseh teh krivicah se sprašujem, kaj hudega se nam še lahko zgodi. Če dobro premislim, bi nas morda lahko bolj prizadela samo še kraja kranjske klobase. Če se nam to zgodi, pa res ne vem, kako bomo kot narod preživeli. (rg)

ČEZMEJNI PROJEKTI - Evropski program Comenius za vseživljenjsko izobraževanje

Sodelovanje italijanskih in novogoriških šol

Gre za projekt »Ball beyond horizon - Žoga brez meja - Palla senza confini«, njegov cilj pa je odprava mentalnih pregrad - Prvič sodelujeta šoli iz krajev, kjer ne živi slovenska manjšina

FELETTU UMBERTO - Od osnovnega izobraževanja se vedno pogostejše zahteva, da učenec zagotovi ključne »transverzalne« kompetence, kot so na primer učenje za učenje, družbene in državljanske spretnosti, ustvarjalnost in podjetnost. Prav razvijanje teh sposobnosti s pomočjo neverbalnega in ustvarjalnega izražanja (motorične dejavnosti, gledališče, ples, glasba...) ter izdelava inovativnega didaktičnega modela, ki bi ga lahko potem uporabljali tudi v drugih evropskih deželah, sta glavna cilja novega italijansko-slovenskega sodelovanja v sklopu evropskega programa Comenius za vseživljenjsko izobraževanje, ki so ga predstavili včeraj v Felettu Umbertu.

Pri projektu »Ball beyond horizon - Žoga brez meja - Palla senza confini« bodo v naslednjih dveh šolskih letih udeleženi predvsem učno osebje in učenci ter dijaki Tehničnega trgovskega zavoda Matiussi iz Pordenona, Gimnazije Nova Gorica, Osnovne šole Milojke Štrukelj iz Nove Gorice ter Večstopenskega zavoda iz Tavagnacca. Partnerji programa, ki je eden izmed sedemnajstih odobrenih evropskih projektov Comenius, pri katerih sodeluje Italija, pa so še Dežela Furlanija Julijska krajina, Občina Nova Gorica, Študijski center za športno sociologijo iz Go-

rice, Športna zveza Nova Gorica in Koordinacijski urad za telesno vzgojo iz Gorice.

Sodelujoči pri projektu so prepričani, da je tvorno čezmejno sodelovanje edini način za odpravo mentalnih pregrad, ki v določeni meri še obstajajo med narodoma, ki ju je dolgo ločevala meja. Gradnja skupnega evropskega državljanstva pa je nedvomno cilj tako Italije kot Slovenije, ki ju veže članstvo v Evropski uniji, da bi to dosegli, pa je treba učenje jezikov in razvoj mednarodne zavesti spodbujati že od osnovne šole dalje.

Ob predstavnikih šol, ki bodo oblikovale dvestoletni program sodelovanja, ki bo veliko pozornost namenil tudi šolskemu turizmu in spoznavanju kulture in tradicij drugega naroda, sta se predstavile partnerstva udeležila še deželni odbornik za izobraževanje in kulturo Roberto Molinaro in vodja Športne zveze Slovenije Vojko Orel, Deželni šolski urad pa sta zastopali generalna ravnateljica Daniela Beltrame in Patrizia Pavatti. Odbornik Molinaro je izpostavil pomen sodelovanja na šolskem področju med Deželo FJK in Slovenijo tudi z vidika gradnje bodoče evroregije, poudaril pa je tudi, da gre tokrat za prvi primer sodelovanja na območju, kjer ne živi slovenska manjšina.

T.G.

Z včerajšnje predstavitev projekta Comenius v Felettu Umbertu

NM

Državni zbor v ponedeljek na izredni seji o Hrvaški

LJUBLJANA - Državni zbor se bo v ponedeljek sestal na izredni seji za zaprtimi vrati o odpravi zadržkov Slovenije v pogajanjih Hrvaške z EU, je danes sklenil kolegij predsednika državnega zbora. Seja bo potekala na zahtevo opozicijskih SDS, SLS in SNS, ki zahtevajo pojasnila glede pogajanj premiera Boruta Pahorja s hrvaško stranjo.

Na referendumu o delitvi koprsk občine

LJUBLJANA - DZ je z 39 glasovi za in 33 proti sprejel odlok o razpisu referendumu, na katerem se bo ugotavljala podpora tamkajšnjih prebivalcev za delitev občine Koper na štiri nove občine in še posebej na območju Ankarana za izločitev iz sedanje koprsk občine in ustanovitve samostojne občine. Referendum bo 8. novembra.

Na območju Mestne občine Koper se bo na referendumu ugotavljalo, ali si ljudje želijo delitve te občine na novo Mestno občino Koper ter občine Dekani, Škofije-Hrvatini in Marezige-Šmarje. V Ankaranu pa se bodo izrekli tudi, ali so za samostojno občino, ki bi se izločila iz sedanje koprsk občine.

Boris Bergant dobitnik nagrade Erharda Buseka-Seemo

DUNAJ - Slovenski novinar Boris Bergant je letošnji dobitnik nagrade Erharda Buseka-Seemo, ki jo podeljuje Medijska organizacija za Jugovzhodno Evropo (Seemo). Bergant si je nagrado prislužil za svoj prispevek k boljši komunikaciji in sodelovanju med javnimi mediji v Jugovzhodni Evropi, je včeraj sporočil Seemo.

61-letni Bergant velja za soustanovitelja čezmejnega televizijskega projekta Alpe Adria, nagrado pa si je prislužil tudi s svojim zavzemanjem za narodne manjšine, ki ga je izkazal v okviru panevropske televizijske koprodukcije "Manjšine - bogastvo Evrope" (1983-86).

Nagrado sponzorira nekdanji podpredsednik avstrijske vlade Erhard Busek, znaša pa 2000 evrov. Seemo jo podeljuje vsako leto, in sicer novinarjem, urednikom ter drugim medijskim delavcem, ki so s svojim delom prispevali k boljšemu razumevanju med ljudmi, predvsem v zvezi z reševanjem etničnih konfliktov in bojem proti ksenofobiji. Omenjeno nagrado je leta 2005 prejela tudi slovenska novinarka Brankica Petkovič. Podelitev nagrade bo 16. oktobra na Dunaju.

SLOVENIJA-MANJŠINA - Pobuda Univerze na Primorskem, Slorija in NŠK

Koraki na poti oblikovanja skupnega znanstvenega prostora

Podpis sporazumov med UP, Slorijem in NŠK in okrogla miza - Nagrade diplomskim delom

TRST - Potrditev in hkrati nadgradnja dosedanjega sodelovanja, hkrati pa razmislek o pojmu skupnega slovenskega znanstvenega prostora. To je bilo včerajšnje popoldansko srečanje z naslovom Skupni slovenski znanstveni prostor: težave in priložnosti integracije, ki je ob priložnosti pobude Noč raziskovalcev potekalo v Narodnem domu v Trstu, kjer so Univerza na Primorskem, Slovenski raziskovalni inštitut ter Narodna in študijska knjižnica sklenili sporazuma o sodelovanju, s katerima bodo slednjemu dali pečat institucionalnosti, kar bo olajšalo možnost skupnega prijavljanja na razpise in skupnega koriščenja knjižnega fonda. Sporazuma so podpisali rektor primorske univerze Rado Bohinc ter predsednika Slorija in NŠK, Milan Bufon in Viljem Černo ob navzočnosti ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša in državnega sekretarja Borisa Jesiha.

Sporazuma med UP, Slorijem in NŠK bosta omogočala izmenjave izkušenj, sodelovanje pri razvoju novih študijskih programov ter pri izvajanju skupnih znanstveno-raziskovalnih in strokovnih projektov ter možnosti sodelovanja pri izdajanju skupnih publikacij, učbenikov, organiziranje srečanj, simpozijev, seminarjev, poletnih šol in drugih znanstvenih srečanj, spodbujanja izobraževanja z izmenjavo učiteljev, znanstveno-raziskovalnih delavcev in študentov, spodbujanja čezmejnega pretoka le-teh in skupne uporabe knjižnega fonda. Podpis je izraz volje oz. prvi korak na poti uresničevanja skupnega slovenskega znanstvenega prostora, je dejal minister Žekš, za katerega sta za sodelovanje pomembna dva predpogoja: to, da se v zamejstvu oblikuje elitna znanstvena institucija (tudi majhna), ki mora potovati z institucijami v Sloveniji, kjer pa potrebujejo sistem, ki bo ljudi spodbujal oz. pripravljal k sodelovanju.

Ministrove besede so predstavljale uvod v okroglo mizo o težavah in priložnostih integracije v skupni slovenski znanstveni prostor, pravzaprav skupni znanstveni prostor, saj je znanost univerzalna in ne pozna narodnosti. Omizja, ki ga je vodil Aleksander Panjek, docent na UP in predsednik znanstvenega sveta Slorija, so se poleg že omenjenih Žekša, Jesiha, Bohinca, Bufona in Černa udeležili še ravnateljica Slorija Maja Mezgec, ravnatelj NŠK Milan Pahor, prorektor UP Rado Pišot ter profesorja Roberto Dapit z Univerze v Vidmu in Ivan Verč z Univerze v Trstu.

Prisotni so pozdravili podpis sporazumov, saj je danes potreba po odpiranju, kakovosti in univerzalnosti veliko večja in

O problematiki skupnega slovenskega znanstvenega prostora je včeraj stekla tudi okrogla miza

KROMA

razvoja ne bo brez vključevanja zamejstva v širši prostor, pa tudi širšo slovensko družbeno skupnost je treba prepričati v pomen sodelovanja, katerega možnosti so še neizčrpane. Vendar se stvar večkrat zaustavi pri nezadostnih financah, še bolj pa pri birokraciji. Znanost je sicer res univerzalna in ne pozna narodnosti, pozna pa državne okvire in zakonodaje ter posledično drugačna vrednotenja, ocenjevanja in preverjanja, ki npr. slovenskim strokovnjakom v Italiji (samo na tržaški univerzi je preko štirideset slovenskih profesorjev in raziskovalcev) otežujejo vključevanje v slovenski prostor, to vprašanje pa bi morali sistemsko rešiti, čeprav, je bilo tudi opozorjeno, slovenski zakon o raziskovalni dejavnosti iz leta 2002 vsebuje poseben člen za raziskovalce iz zamejstva. Dalje, če UP vabi tudi študente iz zamejstva, da se vpišejo nanjo, pa obstaja tudi bojazen, da ko enkrat zamejski izobraženci zapustijo svoj prostor, se vanj ne vrnejo več in tako ta prostor obuboža, kakor je tudi res, da ob splošni rasti širšega slovenskega prostora prihaja do nazadovanja in šibitve ustanov Slovencev v Italiji, brez katerih tudi sodelovanja ne bo.

Včerajšnje srečanje je predstavljalo tudi priložnost za podelitev nagrad natečaja Slorija za diplomska in poddiplomska dela, s katerimi želi inštitut spodbujati mlade strokovnjake k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu. Letos so podelili štiri nagrade: Ana Persič, ki je na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani diplo-

mirala z delom o položaju slovenske manjšine v videmski pokrajini po odobritvi zaščitnega zakona, Iztok Furlanič, ki je na filozofski fakulteti v Ljubljani napisal diplomsko delo o posledicah kominforma na slovensko manjšino na Tržaškem s posebnim poudarkom na kulturi in šolstvu, Jasna Simčič, ki je na tržaški univerzi diplo-

mirala z delom o vprašanju Slovencev na avstrijskem Koroškem, in Štefan Čok, ki si je nagrado prislužil z nalogo o slovenski manjšini in Komunistični partiji Italije med zaščitnim zakonom in Osimskimi sporazumi, s katero je diplomiral na filozofski fakulteti v Trstu.

Ivan Žerjal

V ponedeljek zapade rok za prošnje za deželne prispevke

TRST - Do 28. septembra je čas za vložitve prošnje za dodelitev sredstev iz deželnega sklada za slovensko manjšino. Prošnje (na kolkovanem papirju za subjekte, ki niso oproščeni davka) je treba nasloviti na Službo za jezikovne in kulturne identitete ter za deželne rojake v tujini (ul. Sabbadini št. 31 v Vidmu ali ul. del Lavatoio št. 1 v Trstu). Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele FJK (www.regione.fvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredju)«.

Slovenci v Avstriji obeležili Evropski dan jezikov

CELOVEC/DUNAJ – Današnji Evropski dan jezikov so že včeraj s številnimi prireditvami obeležili tudi slovenske ustanove na Koroškem. Na Slovenski gimnaziji v Celovcu je bil npr. »slovanski dan«. V delavnicah so mladi spoznali pisavo, stavke in literaturo slovanskih jezikov ter spoznavali ta svet ob predstavitev in igrah, ki so jih pripravili na Inštitutu za slavistiko univerze Alpe Jadran v Celovcu. Slovensko društvo Pliberški časopis pa je izdalo dvojezično knjigo za novorojenčke z naslovom Moja prva leta. Cilj dvojezične publikacije je na prijeten način seznaniti starše s prednostmi znanja več jezikov in s smiselnostjo in z možnostmi dvojezične vzgoje na dvojezičnem območju dežele Koroške. Na Dunaju pa je drugič potekala »Dolga noč jezikov«. Zvečer sta na univerzitetnem kampusu brala slovenska pisateljica Katarina Marinčič ter pisatelj Vitalie Ciobanu iz Moldavije. Sledile so delavnice in kratki tečaj pod geslom Učenje jezika malo drugače. (I.L.)

299.000€ 8,5% DDV VKLJUČEN V CENO

SEŽANA - LEHTE, sončna hiša na Krasu

Velikost hiše cca 185m², ki leži na parceli cca 530m².

Cena vključuje dokončano hišo.

Akcija traja do konca 2009.

kraški zidar
Življenju dajemo prostor.

www.kraskizidar.si

+386 (5) 73 12 529

prodaja@kraskizidar.si

POSTOJNA - Govoril je o svojih izkušnjah Boris Pahor na odprtju prenovljene knjižnice

POSTOJNA - V četrtek so v Postojni odprli prenovljene prostore knjižnice Bena Zupančiča in prenovljeni Trg padlih borcev. Odprtja se je udeležil tudi znani tržaški pisatelj Boris Pahor, ki je nato na literarnem večeru v čitalnici nove knjižnice obiskovalcem spregovoril o svojih bogatih življenjskih izkušnjah in razmišljanjih.

Po desetih letih so delavci postojnske knjižnice v prenovljeni stavbi dobili 1500 kvadratnih metrov površine, kar je trikrat več kot pred obnovo. Poleg oddelka za odrasle so uredili še čitalnice za otroke, pravilčno in računalniško sobo, več prostora so namenili tudi zaposlenim. Dostop do knjižnice so z namestitvijo dvigala omogočili tudi obiskovalcem s posebnimi potrebami.

Obnova stavbe, ki je po novem skoraj v celoti namenjena knjižnici, se je začela lani, stala pa je 1,7 milijona evrov. Ministrstvo za kulturo jih je prispevalo 239 tisoč, ostala sredstva so iz

BORIS PAHOR

KROMA

občinskega proračuna. Občina Postojna pa je letos poleg knjižnice vključila tudi prenovo Trga padlih borcev, ki ga je zaprla za promet. Med drugim so zdaj na trgu klopi in otroškega igrala. Občina ureja še ploščad pred trgovino nasproti knjižnice, kjer bodo lahko postavili stojnice za tržnico. Investicija v ureditev trga in okoličje je stala 690 tisoč evrov, večino sredstev, pol milijona evrov, je občina dobila od Evropskega sklada za regionalni razvoj.

BANKE - Sinoči slovesno odprtje novih prostorov poslovalnice pri Domju

Zadružna kraška banka kljub krizi nadaljuje vlaganja

Številne zbrane je pozdravila tudi dolinska županja Fulvia Premolin

DOMJO - Po dvanajstih letih uspešnega delovanja v pretesnih prostorih se je poslovalnica Zadružne kraške banke (ZKB) pri Domju preselila v nove prostore in jih sinoči tudi slovesno predala namenu. S Slovensko koračnico v izvedbi Godbe Breg pod taktirko Maurizia Kodriča se je začela krajša slovesnost pred novo stavbo, ki jo je povezovala Sabina Citer, priložnostni nagovor pa je imel predsednik banke Sergij Stancich. Pristrčno je pozdravil številne zbrane - člane in stranke, predstavnike slovenskih organizacij, domačine in izvajalce del pri gradnji in opreми sedeža - in predstavil ekipo, ki bo nadaljevala delo v novi agenciji: vodja Rudi Taučer in uslužbenca Eliana Premolin, Kristina Stopar in Alen Semec. Poseben pozdrav je predsednik namenil dolinski županji Fulvii Premolin, ki je govorila takoj za njim, izostal pa ni niti topel spomin na preminulega poddirektorja banke Igorja Luxo.

Predsednik Stancich je svoj nagovor sklenil z obljubo, da se bo banka še naprej držala svojega trdnega načela, da je zadovoljstvo članov in strank tudi njeno zadovoljstvo, potem pa je prepustil besedo županji, ki je med drugim izrazila željo, da se ta prostor razvija naprej, k čemur veliko prispeva tudi ZKB, kajti »ni koščka, kjer ta banka ne bi pustila svojih sledi«, v času krize pa je ta prisotnost še toliko bolj pomembna. Zadnji je besedo povzel še direktor Alessandro Podobnik in navedel storitve, ki jih bo banka še naprej nudila v novih in bolj varnih prostorih, nato pa se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri uresničitvi tega projekta. Pred prerezanjem simboličnega traku in ogledom je nove prostore blagoslovil škofov vikar msgr. Franc Vončina. (vb)

Simbolični trak sta prerezala županja Fulvia Premolin in predsednik Sergij Stancich

KROMA

SEJMI - Od danes do 5. oktobra V Vidmu odpira vrata 56. sejem Casa Moderna

VIDEM - Na videmskem sejmišču bodo danes odprli 56. izvedbo sejma Casa Moderna (Sodobno stanovanje), najpomembnejše sejemске prireditve v Furlaniji-Juljski krajini, ki se je kljub gospodarski krizi udeležuje kar 500 razstavljalcev.

Letošnja izvedba je posvečena okoljski vzdržnosti in bio gradnji, ki človeku zagotavlja bolj zdravo bivalno okolje, hkrati pa tudi prihranek pri stroških gradnje in vzdrževanja stanovanja. Ravno vzdržnost gradbenih posegov v okolje je področje, na katerega se usmerjajo gradbeniki v prizadevanjih za premagovanje gospodarske recesije.

Sejem Casa Moderna bo odprt vsak dan do 5. oktobra, vstopnina pa znaša osem evrov. Obiskovalci si bodo lahko ogledali razstavo stanovanske opreme in vsega, kar potrebujejo za gradnjo, sodelovali bodo lahko na posvetih o bio arhitekturi, se seznanili z nasveti o varčevanju z energijo in o pridobitvi stanovanskega posojila.

Kot je na predstavitvi letošnje izvedbe sejma povedal predsednik sejemске družbe Udine e Gorizia Fiere Spa Sergio Zanirato, se je sejem tudi letos prenovil, da bi tako na najbolj ustrezen način odgovoril na nove potrebe na področju opremljanja stanovanja, dizajna in tudi nove kulture okoljske vzdržnosti, ki se vse bolj širi. Že deveto leto zapored bo namreč sejem gostil bio hišo (Casa Biologica), v kateri bo cela vrsta strokovnjakov dejala nasvete. V paviljonu št. 6 pa bodo arhitekti, člani videmske zbornice arhitektov, odgovarjali na vprašanja obiskovalcem in jim pomagali pri iskanju najboljših rešitev pri opremljanju stanovanja. Kot je na predstavitvi povedal predsednik videmske trgovinske zbornice Giovanni Da Pozzo, je sejem postal »termometer za merjenje temperature gospodarskega sistema« oziroma »pomemben test za razumevanje razmer v sektorju«. Po polstoletni tradiciji je tudi letos glavni sponzor sejma deželna banka CariFvg.

Predstavitve tečajev konzorcija SLOV.I.K za podjetja

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) in Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK prirejata v sodelovanju z Državno agencijo RS za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) predstavitev izobraževalnega programa Slov.i.ka za podjetja. Predstavitve bo v ponedeljek, 28. septembra ob 18. uri v dvorani ZKB na Opčinah, na sporedu pa bo najprej predavanje oziroma delavnica z naslovom Odlično delo z osebjem v kriznem obdobju, ki jo bo vodila mag. Alenka Stanič Lang. Predstavnica zavoda Maja Humar bo nato orisala tečaje, ki jih Slov.i.k pripravlja po meri podjetij za novo sezono. Delavnica bo zadevala komunikacijo znotraj podjetja, delovanje majhnih podjetij (kadrovski vidik), sistem nagrajevanja z motivacijskimi orodji itn. Strokovnjakinja se ukvarja s poslovnim svetovanjem na kadrovskem področju in je specializirana za iskanje in izbor kadrov ter organizacijo dela z njimi. Njeni poslovni partnerji so velika in tudi majhna domača podjetja. Srečanje je namenjeno podjetjem, tako njihovim lastnikom kot vodilnim, saj je prav v času krize treba biti posebno pozorni na osebe, na izobraževanje in iskati nove poti za izhod iz nje. Vabljeni so zlasti lastniki in odgovorni v podjetjih, ki so bolj strukturirani in imajo večje število zaposlenih oziroma sodelavcev. Za udeležence bo na voljo parkirišče banke na Opčinah.

V tržaškem pristanišču načrt za velike jahte

TRST - Tržaška Pristaniška oblast bo pripravila strateški in programski načrt za razvoj prometa z velikimi jahtami. O usmeritvah za pripravo načrta so se včeraj dogovorili predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli, predstavniki podjetja Trieste Yacht Service in tržaški podžupan Paris Lippi. Kot beremo v tiskovnem sporočilu Pristaniške oblasti, so se na sestanku dogovorili tudi za skupno udeležbo na vseh pomembnejših svetovnih navtičnih sejmih, na katerih naj bi privabili v Trstu največje pomorske petičneže. V novem načrtu bo predvideno, da bo Trieste Yacht Service ponujala tudi storitve pristajanja in vzletanja helikopterjev z jaht, ki bodo zasidrane ob pomoč tržaškega potniškega terminala.

PRISTANIŠČA - Po podatkih tržaške Pristaniške oblasti za avgust

Nafta zasukala krivuljo navzgor

Po zaslugi večjega dotoka surove nafte se je skupni pretovor glede na lanski avgust povečal za 11,3 odstotka

Tanker raztovarja nafto za Siotov čezalpski naftovod

ARHIV

TRST - Po sedmih mesecih negativnih podatkov je avgust vendarle prinesel nekaj optimizma v tržaško pristanišče. Po podatkih, ki jih je včeraj objavila Pristaniška oblast, se je skupni pretovor v pristanišča avgusta v primerjavi z enakim lanskim mesecem povečal za 11,3 odstotka, saj so pretovorili 3.882.881 ton blaga, lanskega avgusta pa 3.488.951 ton. Največ oziroma skoraj v celoti je k rasti prispeval pretovor surove nafte, ki se je povečal za 16,4 odstotka, pozitiven pa je bil tudi trend pretovora različnega blaga.

Pretovor kontejnerjev na sedmem pomolu je avgusta dosegel 26.316 kontejnerskih enot (TEU), kar je nekoliko več kot julija, ko je pretovor presegel 25 tisoč TEU. Sicer je bil avgusta dosežen najboljši letošnji mesečni rezultat. Povečala se je tudi količina blaga, prevažanega v kontejnerju, in sicer za 6,2 odstotka glede na enak lanski mesec, gre pa za rezultat racionalizacije transporta oziroma zmanjšanja pretovora praznih kontejnerjev.

Skupni pretovor blaga v letošnjih osmih mesecih je dosegel 28.688.703 tone, medtem ko je v enakem lanskem obdobju znašal 32.057.911 ton. Na sedmem pomolu so v tem času pretovorili 193.185 TEU, v enakem lanskem obdobju pa 228.439 ton. Gre za očiten padec pretovora, vendar le v primerjavi z letom 2008, medtem ko se je v primerjavi s prvimi osmimi meseci leta 2007 povečal za 12,4 odstotka.

Negativen ostaja tudi medletni trend pretovora blaga na ladjah ro-ro in trajektih, čeprav se je avgusta glede na julij izboljšal tako po številu pretovorjenih tovarnjakov kot po količini blaga.

EVRO

1,4670 \$ -0,70

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 25. septembra 2009

valute	evro (povprečni tečaj) 25.9.	24.9.
ameriški dolar	1,4670	1,4768
japonski jen	132,59	133,85
kitajski juan	10,0170	10,0824
ruski rubel	44,1365	44,2590
indijska rupija	70,3280	70,8490
danska krona	7,4420	7,4420
britanski funt	0,91875	0,91065
švedska krona	10,1538	10,1105
norveška krona	8,5020	8,5100
češka krona	25,180	25,159
švicarski frank	1,5118	1,5117
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	270,00	270,15
poljski zlot	4,1960	4,1686
kanadski dolar	1,6035	1,5843
avstralski dolar	1,6952	1,6880
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2008	4,2090
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7069	0,7075
braziljski real	2,6382	2,6401
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1779	2,1860
hrvaška kuna	7,2950	7,2740

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 25. septembra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,44	0,741	1,02	1,238

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

21.674,91 € -72,22

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 25. septembra 2009

brezplačni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,50	-2,04
INTEREUROPA	5,99	-0,99
KRIKA	71,37	-0,10
LUKA KOPER	23,91	-0,21
MERCATOR	176,73	+0,30
PETROL	316,77	-0,57
TELEKOM SLOVENIJE	153,89	-0,65

BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	31,93	+0,28
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	30,00	-3,23
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,85	-2,95
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,27	+2,39
POZAVAROVALNICA SAVA	15,00	-1,32
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	460,20	+0,92
SAVA	231,90	+1,88
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	89,90	-0,11
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	26,64	-0,67

MILANSKI BORZNI TRG 25. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,344	-0,59
ALLEANZA	5,905	+0,34
ATLANTIA	16,52	-0,42
BANCO POPOLARE	6,365	+1,68
BCA MPS	1,416	-0,14
BCA POP MILANO	5,12	-0,78
EDISON	1,157	-2,36
ENEL	4,26	-0,58
ENI	17,02	+1,01
FIAT	8,79	+1,56
FINMECCANICA	11,43	-0,26
GENERALI	17,95	+0,73
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,9525	-1,58
LOTTOMATICA	15,77	+0,13
LUXOTTICA	17,57	-0,06
MEDIASET	4,76	-0,63
MEDIOBANCA	9,945	-0,55
PARMALAT	1,89	+2,00
PIRELLI e C	0,359	-0,97
PRYSMIAN	12,75	-1,16
SAIPEM	19,80	+4,10
SNAM RETE GAS	3,29	-0,08
STMICROELECTRONICS	6,32	-2,84
TELECOM ITALIA	1,231	+1,23
TENARIS	11,98	-0,66
TERNA	2,65	-0,09
TISCALI	3,66	-2,40
UBI BANCA	10,22	-1,06
UNICREDIT	2,63	+4,16

SOD NAFTE

(159 litrov)

66,05 \$ +0,04

IZBRANI BORZNI INDEKSI 25. septembra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.285,39	-0,28
SBITOP, Ljubljana	1.051,55	-0,17

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.155,78	-1,77
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	383,53	-2,25
BIFX, Sarajevo	2.016,31	-1,07
NEX 20, Podgorica	18.623,41	+0,04
MBI 10, Skopje	2.965,63	+1,60

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.665,35	-0,43
Nasdaq 100	2.090,92	-0,79
S&P 500, New York	1.044,39	-0,61
MSCI World, New York	1.122,92	-1,32
DAX 30, Frankfurt	5.581,41	-0,42
FTSE 100, London	5.082,20	+0,06
CAC 40, Pariz	3.739,13	-0,51
ATX, Dunaj	2.536,81	-0,45
PX, Praga	1.142,40	-1,47
EUROSTOXX 50	2.831,95	-0,22
Nikkei, Tokio	10.265,98	-2,63
STI, Singapur	2.662,82	-0,17
Hang Seng, Hongkong	21.024,40	-0,12
Composite, Šanghaj	2.838,84	-0,52
Sensex, Mubaj	16.693,00	-0,53

SLOVENIJA TA TEDEN

Zaliv skozi šivankino uho

VOJKO FLEGAR

Po dveh tednih od »zgodovinskega« sestanka predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja s hrvaško premierko Jadranko Kosor je videti, kot da niti na levem niti na desnem bregu Kolpe in Sotle nihče ne ve več prav dobro, kaj je bilo v resnici dogovorjeno. Obe opoziciji, na slovenski strani takoj, na hrvaški z manjšo zamudo, sta obema vladama očitali »izdajstvo nacionalnih interesov«. Zakaj je slovenska vlada privolila v umik blokade hrvaških pogajanj z EU, čeprav dogovora o načinu in izhodiščih reševanja mejnega vprašanja še ni, sprašuje denimo slovenska opozicija, hrvaška pa, zakaj je premierka privolila v zahtevo, da mora biti mejni spor med državama rešen, preden bo Hrvaška vstopila v EU.

Vladi se branita s številnimi izjavami in sporočili, ki pa bolj begajo kot pojasnjujejo, saj si jih na »drugi strani« razlagajo, kakor jim ustreza. Izjave Kosorjeve in hrvaškega zunanjega ministrstva, s katerimi poskušata pomiriti domačo opozicijo, tako slovenska opozicija jemlje kot »dokaz«, da je Ljubljana »pokleknila«, Pahorjeva zagotovila, da je bila blokada »zamenjana« za nadaljevanje pogajanj o arbitražnem načinu reševanja mejnega vprašanja po drugem predlogu evropskega komisarja Ollija Rehna pa hrvaška opozicija razume kot potrdilo svojega suma, da je Zagreb tisti, ki je »dal več kot dobil«.

Ironična podrobnost te kakofofonije, ki jo mediji vneto prenašajo, je, da v Ljubljani desnosredinske stran-

ke »izdajo« očitajo levosredinskim, v Zagrebu pa socialdemokrati konservativcem. Teden dni pred napovedanim nadaljevanjem medvladne konference v Bruslju o nadaljevanju hrvaških pristopnih pogajanj z EU imata tako vladi v Ljubljani in Zagrebu polne roke dela s tem, da dogovor o nadaljevanju junija prekinjenih pogajanj (Hrvaška je takrat zavrnila omenjenim drugi Rehnov predlog, kmalu po tem pa je odstopil premier Ivo Sanader) spravita skozi pristojna telesa. Slovenski premier, denimo, se bo o tem oziroma izhodiščih za arbitražni sporazum predvidoma v ponedeljek pogovarjal s predsedniki vseh parlamentarnih strank, šele v četrtek pa ga bo predstavil državnozborskemu zunanjepolitičnemu odboru.

A tudi če bo tik pred zdajci dobil potrebno podporo, Pahor si želi soglasne, jo bo dobil šele za slovenski predlog tega sporazuma. Stanje na meji na dan 25. junija 1991, stik z odprtim morjem in načelo pravičnosti bodo v njem, to je jasno, navedeni kot izhodišča, o katerih se Slovenija ne misli pogajati, torej točno to, o čemer se s svoje strani doslej tudi Hrvaška ni hotela pogajati, ker so zanjo ta izhodišča nesprejemljiva. (Z delno izjemo stanja na dan osamosvojitve Slovenije, vendar se tukaj Ljubljana in Zagreb ne strinjata o »sami stvari«.)

Ni dvoma, da si švedsko predsedstvo EU z vsemi sredstvi poskuša premakniti proces širitve Unije z mrtve točke, seveda v pričakovanju ugodnih novic iz Dublina 2. oktobra,

ko bodo Irci ponovno odločali o ratifikaciji lizbonske pogodbe. Tako v Ljubljani kot Zagrebu so medtem s škripajočimi zobmi priznali, da dogovora med Pahorjem in Kosorjevo ne bi bilo, če se »nekateri naši prijatelji« zanj ne bi tako zelo zavzeli. Po domače rečeno, če ne bi bilo pritiska, tudi z druge strani Atlantika. EU brez procesa hkratne »širitve in poglobljanja« grozi kriza identitete, po kateri je logično pričakovati še krepitev partikularizmov in sredobežnih sil, to pa niti ZDA, ki si želijo samo »ravno prav« šibke EU, ne more biti povšeči.

Carl Bildt, švedski zunanji minister, je zato zadnje tedne navzlic dejstvom optimist po uradni dolžnosti, prepričan, da se bodo hrvaška pristopna pogajanja kljub izgubljenemu letu še lahko končala »skoraj« v predvidenem roku, torej v začetku prihodnjega leta. A najkasneje takrat, to je zdaj že gotovo, bo v Sloveniji referendum. Čeprav ne o hrvaškem vstopu v EU, temveč o arbitražnem sporazumu, o katerem naj bi se do takrat sporazumela Ljubljana in Zagreb. Če »navodila« razsodnikom (torej ne razsodba, ampak okvir, znotraj katerega naj ti odločijo) slovenskih volivcev ne bodo prepričala, jih parlament ne bo mogel ratificirati, prav tako pa ne hrvaške pristopne listine.

V prispodobii, tako slovenska in hrvaška vlada morata namesto pregovorne kamele skozi šivankino uho spraviti ves Piranski zaliv, oprostite, Savudrijsko valo.

PISMA UREDNIŠTVU

Koliko Slovencev je v FJK?

V petkovi številki PD berem na tretji strani, da je deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin na srečanju pri ministru Žekšu s številkami z zadnjih deželnih volitev sogovorniku prikazal dejstvo, »da SSk predstavlja danes dobro polovico volilnega telesa Slovencev v Italiji«.

Na omenjenih volitvah je Slovenska skupnost prejela 7.003 glasov ali 1,2 odstotka glasov. Ker je število prebivalcev v deželi znašalo tedaj 1.183.764 oseb, bi po Terpinovo "dobra polovica" Slovencev v deželi znašala 1,2% tega števila, torej 14.205 oseb, "dobra celota" pa 28.410 oseb.

Ne razumem, zakaj se Slovenska skupnost in SSO hudujeta na predsednika vlade Silvia Berlusconi, ker je v izjavi za tisk pred tednom dni ocenil število Slovencev v Italiji na 30.000!? Bil je navsezadnje statistično občutno radodarnější od gospoda Terpina.

Ravel Kodrič

Vojašnica pri Banih in tržaški regulacijski načrt

S tem prispevkom želim dodati kamenček v mozaik razprave o spornem predlogu regulacijskega načrta tržaške občine v zvezi z opuščeno vojašnico pri Banih. V začetku bi na kratko orisal dosedanja prizadevanja banovske skupnosti za ureditev vprašanja uporabe opuščene vojašnice.

Kmalu po odhodu vojske iz karsarne leta 1995 smo pričeli seznanjati deželno vojaško poveljstvo z nevšečnostmi pri rednih vzdrževalnih delih okrog cerkve. Od vojaške uprave smo želeli pridobiti nekaj zemljišča okrog cerkve za nemoteno opravljanje vzdrževalnih posegov, ki so nujno potrebni na vsaki zgradbi, posebno še starejši. Vsa ta prizadevanja niso prinesla zaželenega zaključka. Obenem so se pojavili načrti s strani države za

ureditev zbirnega taborišča za ilegalne priseljence. Po odločnem protestu krajanov so to namero umaknili.

S svojimi načrti za ovrednotenje tega kompleksa je prišla na dan tržaška občina, ki je želela tu zgraditi pesjak in pokopališče za domače živali. Po neugodnih odzivih v vasi in preverjanju teh načrtov so prišli do spoznanja, da bi bil takšen objekt, za stanovalce v bližini preveč moteč.

V tem času smo predstavili tudi mi naše poglede in predloge za uporabo tega kompleksa. Predvsem smo želeli opozoriti občino in pristojne oblasti, dokler so bile stavbe še v dobrem stanju, da bi izkoristili slednje za potrebe prebivalstva širšega območja. Z ureditvijo doma za ostarele, za otroške jasli, vrtec, kjer bi se v urednem parku srečevale mlajše in starejše generacije. V tem medgeneracijskem srečevanju bi se krepile tiste vrednote, ki se v današnjem stehnižiranem svetu porabništva vse bolj izgubljajo. Na teh površinah bi lahko gojili športne in rekreacijske dejavnosti s trim stezami. Primeren prostor (arena) bi bil tudi za kulturne prireditve. Eno zgradbo bi lahko namenili centru zgodovinskih eksponatov Krasa. In kot že zgoraj omenjeno smo želeli pridobiti nekaj zemljišče okrog cerkve za nemoteno opravljanje vzdrževalnih del na tej zgradbi.

Ti so bili predlogi, ki bi lahko živeli, če bi bilo le nekaj modrosti in poštenosti pri odgovornih, ki upravljajo z imovino in denarjem davkoplačevalcev. Žal vsi ti predlogi so bili preslišani. Pustili so, da čas naredi svoje na zgradbah in ostalih objektih v sklopu vojašnice. In sedaj imamo opravka s tem spornim predlogom regulacijskega načrta občine, s katerim želi spremeniti obličje in identiteto naše vasi, kar je v nasprotju tudi z zaščitnim zakonom za Slovence v deželi Furlaniji-Juljski krajini. Če resnično pride do izvedbe teh načrtov, to kar ni uspelo za časa fašizma, bo uspelo tržaški občini, izničiti slovensko prisotnost na Krasu. Zaradi tega bi bilo nujno, da se v obravnavo okrog tega problema

vkluči tudi paritetni odbor, v vlogi svojih institucionalnih pristojnosti za izvajanje zaščitnega zakona.

Ne vem, če se dovolj jasno zavedajo odgovorni za obstoj narodne manjšine, kaj se dogaja na tem občutljivem obrobju narodnega telesa in kam vse to vodi. Določeni znaki kažejo na slabšanje položaja v tem prostoru. Ker tiha privolitve tistih, ki bi obratno morali odločno reagirati in ukrepati, lahko privede do nesluhenih sprememb na širšem območju Krasa.

Pavel Vidau

Letalo Eda 5 je v Gorici res poletelo

Glede zelo lepo zamišljene in množično obiskane proslave ob stoletnici prvega poleta Edvarda Rusjana na Rojcah pri Gorici, na kateri so odkrili spomenik bratroma Rusjan je resnici na ljubo treba poudariti, da je v soboto, 5. septembra pilot Tomaž Meze le poletel s kopijo letala Eda ob aplavzu vseh prisotnih. Kot je naslednjega dne pravilno poročal Primorski dnevnik se je kopija starega letala dvakrat dvignila in je prav zaradi vetra poletela le nekaj metrov od tal in na kratko razdaljo. Na tak način je bil še bolj realistično prikazan dejanski polet Edvarda Rusjana pred 100 leti.

Ob tem pojasnilu pa izrabim še priložnost za popravek. V članku o bratih Rusjan pa se je v rubriki Postiljon res vrnila majhna napaka, saj je bilo napisano, da je v Gorici poletela kopija letala Eda 1. V resnici pa je bila to kopija letala Eda 5.

Lep pozdrav

Igor Tuta

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Šolska obremenitev

Pouk se res še ni dobro začel toda problematika obremenjevanja v šoli in s šolo in nastajanje strahu pred poukom je čedalje aktualnejša in nujna. Raziskave potrjujejo dejstvo, da narašča število učencev in dijakov, katerim šola vzbuja razne vrste strahu, pri naša preobremenitve in so celo žrtve mobbinga. Tako kažejo nekatere raziskave po evropskih državah. Šola zahteva danes vse večjo storilnost in učenci so pod čedalje večjim pritiskom iz najrazličnejših razlogov. Iz organizacijskih razlogov se uresničuje težnja, da so šolski dnevi vse daljši, zahtevnost večja, obveznost referatov, raziskav in podobnega pa mnoge učence spravi v obup.

Ni torej majhno število tistih, ki trpijo zaradi pravicatega šolskega stresa. V preteklosti (strah pred šolo je bil prvič strokovno opisan leta 1941) so iskali vzroke za strah v nedorečenem razmerju med materjo in otrokom, danes pa se čedalje bolj raziskujejo še drugi vzroki, med katerimi so tudi občutki strahu zaradi ločevanja od staršev, strah pred vrstniškim nasilništvom, strah pred učitelji, pred slabimi ocenami (ali mnenji) ali otrokov strah, da ni sposoben izpolniti pričakovanj svojih staršev. Strahu torej nikakor ne moremo vezati le na učenčevo starost. Šolski stres porajajo včasih že slaba izbira šole ali preveč zgoščeni učni načrti. Če ne nastopi primerna pomoč, če se recimo pravočasno otrok ne prepíše na ustreznje šole ali zanj ne poiščemo podpore k šolskemu delu, se prav lahko zgodi, da postane šolski stres zanj kroničen. Najslabše je, če se k temu pridružijo še dodatni duševni problemi, denimo pomanjkanje zaupanja vase, negativna samopodoba ali pa vzgojna "stranpota" staršev, ki na otroka preveč pritiskajo s svojimi zahtevami. Problem pa je tudi otrokova neizpolnjena želja, da bi bil deležen priznanja in pohvale, včasih pa enostavno posnemanje bratov in sester pri njihovih "podvigih". Stres lahko ima še druge vzroke, recimo učenčev slab odnos do učiteljev, ali občutek za postavljenosti, osebna antipatija in strah pred učitelji. Čedalje več pa je tudi primerov mobinga.

V družbi, v kateri živimo, pripisujemo šolski izobrazbi še vedno velik pomen, saj predstavlja osnovo za kasnejše poklicno in socialno življenje. Vendar pa bi morala šola ob izobraževanju biti tudi privlačna in zabavna, kar pa se večkrat sploh ne uresniči ali se ne razvije v zadostni meri. Tako sicer kruta vendar čedalje bolj otipljiva stvarnost kaže, da na vse več učencev pritiska šolski stres. Začne se morebiti s serijo podpisov zaradi neopravljenih domačih nalog, doma se mame in očetje začnejo temeljito posvečati več ur na dan pomoči pri domači nalogi, nastajajo dolge razprave o prostem času in šolskih obveznostih, izvajajo se denarne nagrade za dobre ocene ter "streljanje" z grdimi pogledi pri slabih rezultatih... Mnoge vzgojne poteze staršev, ki želijo pomagati, zgrešijo pravi cilj in poslabšajo situacijo. Otroci pa se začne morebiti spraševati, ali sploh sem kaj vreden, če sem tako neuspešen v šoli?

Strah ali stres se ne kaže vedno zelo očitno. Mnogi otroci se zatekajo v nekakšno pasivnost in neodzivnost. Domačih nalog se ne dotaknejo več in jih odlagajo. Zjutraj nikakor ne pridejo k sebi in se mečkajo tako dolgo časa, da jim npr. avtobus uide. V razredu pa so čedalje bolj tihi in sploh ne sodelujejo. Vsi otroci pa se ne obnašajo ob stresu na enak način. Nekateri se zatekajo k hipertivnosti. V želji, da bi naredili vse, kar se od njih zahteva, postajajo vse bolj nemirni in nepazljivi. Tu-

di domače naloge se čedalje bolj polnijo z neumnimi napakami. Zdi se, kakor bi nase klicali nesrečo za nesrečo. Počasi se začnejo umikati, nič več jih ne veseli npr. srečanje s prijatelji, izgubijo apetit in vsa svoja čustva, zadržijo v sebi.

Lahko pa otrok kaže vidne znake odpora kot so jok, tresenje, jamra, da ga boli glava ali da ga tišči v trebuhu, lahko se začne panično vesti ob vstopu v razred ali pa se vse to pojavi že doma, še pred odhodom. Starši te pojave ocenjujejo na razne načine, velikokrat se jim zdi, da gre le za neke vrste upiranje in neposlušnost, za minljivo kaprico ali za trenutek, (ki bo minil), v otrokovi razvojni fazi. Strokovnjaki pa menijo, da strah pred šolo velikokrat nakazuje slabo počutje nasproti šolski ustanovi, ki je globljeja značaja, in se lahko pojavi pri vseh otrocih od prvih razredov osnovne šole pa vse do višje srednje šole.

Strokovnjaki so mnenja, da bi morali biti starši nemudoma pozorni, če ugotovijo pri otroku opisane pojave ali motnje spanja, kajti to je opozorilo, da otroka nekaj muči. Če torej starši opazijo pri otroku nenavadne znake ali vedenje, je prav, da se čimprej posvetujejo s strokovnjakom. Otroci potrebujejo ob šoli še neko trdno in varno oporo. To so lahko prijatelji, skupni vrstniški dogovori, dober odnos s starši ter brati in sestrami, primerno dolg čas za počitek, dovolj gibanja in dobra ter zdrava hrana. Ob takih optimalnih pogojih otroka ne bo načel šolski stres zelo zlahka. Nvarno postaja takrat, ko otroku zmanjka opora ali ko je njegova percepcija taka. To se lahko zgodi, ko najstnika zapusti dekle, ko se starša stalno prepirata ali se npr. ločujeta, ko se mu zahtevnost zveča, ker je poleg šole še preveč drugih obveznosti, ali pa takrat, ko doma nima svojega kottička, pač pa mora sobo deliti z brati. Včasih pa ga morebiti daje osamljenost.

Staršem lahko svetujemo le to, naj bodo v takih primerih čimbolj sproščeni (sami vemo, da ni enostavno!). Če ne more izpolniti vaše želje, da bi se šolal, kjer želite vi, ga vprašajte, kam bi želel sam. Dovolite za tem otroku, naj poskusi šolsko smer, ki si jo je sam izbral. Najbolj pomembno pa je gojiti dialog in se vztrajno pogovarjati z otrokom. Če se pritožuje, da ga nekaj boli, ga vprašajte, kaj je narobe in pri tem ne pozabite tudi poslušati - naj otrok ima možnost, da govori. Ne tolažite ga na neprimeren način, češ saj ni pomembno, pač pa ga vprašajte, kako namerava sam iz težav. Ob tem je pomemben tudi zaseben pogovor z učiteljem ali profesorjem, tako da tudi on spozna težave vašega otroka in da skupno z otrokom vsi pomagajo poiskati pot za uspešno rešitev problema.

Velikokrat pomaga že to, da otroku resnično posvetite nekaj svojega časa za skupno zabavno in sproščeno početje, primerno njegovi starosti. Utrjevanja dobrih odnosov med starši in otrokom ni nikoli odveč. Taki posebni trenutki so včasih tudi lahko nagrada za uspešno opravljeno delo: v šoli ali doma. In če se zgodi, da otrok prinese domov slabo oceno, skušajte biti prizanesljivi, opustite karanje in hude besede. Poto-lažite ga, da bo drugič bolje, saj mu zaupate. Če je vaš odnos z otrokom primerno trden in zaupljiv, bodo tudi take besede zanj pravo bodrilo. (jec)

KVIRINAL - Srečanje z italijanskimi evropskimi poslanci

Napolitano, Evropa in pravica do zatočišča

Poziv k evropski integraciji - Umazano politično perilo je treba prati doma

PROCES

»Dell'Utri se je obnašal kot mafijec«

PALERMO - Silvio Berlusconi ni najel Vittoria Mangana, da bi v njegovi vili v Arcoreju opravljalo delo konjarja, temveč za druge posle. Tako je v svojem posegu poudaril glavni tožilec Antonino Gatto na prizivnem procesu proti senatorju Ljudstva svobode Marcellu dell'Utriju, ki je obtožen zunanega sodelovanja pri mafijski združbi. Dell'Utri je bil na prvostopenjskem procesu že obsojen na devet let zapor.

Po mnenju glavnega tožilca naj bi Berlusconi najel Vittoria Mangana, da bi se zavaroval pred ugrabitvijo družinskih članov. Toda: ali je bilo res treba poiskati za to primerno osebo v Palermu, ki ni poznala območja Lombardije in tamkajšnjih nevarnosti, se je retorično vprašal. Znano je, da Mangano ni bil konjar, pa tudi kmetovalec ne. Imel je druge interese, večkrat je prišel v spor s pravico in bil obsojen kot mafijec. »Bil je živeči simbol zaščite sicilske mafije nad Silvioniom Berlusconiem,« je poudaril glavni tožilec. Pri tem je imel svoje prste vmes prav Dell'Utri, ki naj bi Mangana »priporočil« Berlusconiju. Gatto je svoje izvajanje opiral na pričevanjih številnih skesanecv in na telefonskih prisluih. Berlusconi naj bi sredi sedemdesetih let v Milanu v družbi Dell'Utrija srečal mafijca Stefana Bontadeja, srečanja pa se je udeležil tudi Mangano, ki je Dell'Utrija poimenoval kot svojega »vodjo«. Senator Ljudstva svobode se je na prvostopenjskem procesu neprepričljivo izgovarjal. Njegovo obnašanje je podobno obnašanju mafijcev, je ocenil glavni tožilec Gatto.

Dell'Utri ni sledil včerajšnji obravnavi, pač pa so bili prisotni njegovi trije odvetniki Nino Mormino, Giuseppe Di Peri in Pietro Federico.

Giorgio Napolitano

RIM - Umazano politično perilo je treba prati doma, ne pa v evropskem parlamentu. To je v bistvu zažugal predsednik republike Giorgio Napolitano italijanskim evropskim parlamentarcem med včerajšnjim srečanjem na Kvirinalu.

Evropski parlament ne sme postati zvočnik polemik in konfliktov posamičnih članic Evropske unije, je posvaril. Prav tako skupščina v Strassbourgu ne more biti nekakšno »prizivno sodišče« za nezaželene odločitve, sprejete v nacionalnih parlamentih. V ta namen delujejo druge evropske institucije, kot so sodišče v Luksemburgu, sodišče v Strassbourgu in evropski svet, je italijanske evroposlanke podučil predsednik Napolitano.

Notranjepolitični komentatorji so ocenili, da je predsednikov poziv cikal na polemiko o svobodi tiska v Italiji in na sporne italijanske ukrepe o boju proti priseljivanju, ki jih je Evropska unija obsodila.

JAVNE UPRAVE - Minister proti lenuhom

Brunettova revolucija splavala po vodi?

RIM - Tresel se je ... Brunetta, rodila se je miška, bi lahko paradirali napovedani titanski boj italijanskega ministra za javno upravo proti »lenuhom«, kot je sam minister žaljivo imenoval javne uslužbenke. Preteklo leto je izdal odlok s celo vrsto ukrepov za omejitev lenobe v javnem sektorju: strožje preglede za odsotne, omejitve prostega časa za uslužbenke na bolniškem dopustu na eno samo uro (od 13. do 14. ure), znižanje plač za odsotne na delu. Skratka: napovedal je pravo revolucijo v javnem sektorju, od katere pa je - po enem letu - bolj malo ostalo.

V začetku letošnjega julija je namreč vlada odobrila odlok (ki je potem postal zakon), s katerim je potihoma odpravila ministrove revolucionarne ukrepe. Tako morajo javni uslužbenici, ki so na bolezenskem dopustu, ostati doma po starem urniku (od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure); zdravniško spričevalo lahko spet izdajajo družinski zdravniki; ukinjene pa so

RENATO BRUNETTA

bile tudi nekatere norme o znižanju plač uslužbencem na bolniškem dopustu.

Novico o propadli »revoluciji« so sporočile sindikalne organizacije javnih uslužbencev. Te so takoj opozorile, da so Brunettove norme neustavne, saj ustvarjajo razliko med zaposlenimi v javnem in v zasebnem sektorju.

Brunetta je zanikal, da bi »revolucija propadla«, konkretno pa ni demantiral ocen sindikatov.

FINANČNA STRAŽA - Štiri preiskave

Med domnevnimi utajevalci tudi športniki

RIM - Kolesar Davide Rebellin in dirkač Formule 1 Vitantonio Liuzzi naj bi bila na seznamu domnevnih davčnih utajevalcev, ki jih ima na muhi italijanska finančna straža. Slednja se ukvarja s štirimi velikimi preiskavami o italijanskih kapitalih v tujini, skupni znesek ilegalno izvoženega ali v tujini zadržanega denarja pa se približuje 500 milijonom evrov.

Davide Rebellin naj bi svoj kapital skrival v Monaku, po mnenju finančne straže iz Cittadelle pri Padovi pa se kolesarju redno udeležuje dirk v okolici Padove, trenira pa prav tako v Italiji. Vitantonio Liuzzi je svoje stalno bivališče med letoma 2006 in 2008 najprej preselil iz rodnih Abrucev v Anglijo, nato pa v Švico. V Italiji je še naprej kupoval hiše in plovila.

Tretji športnik, ki naj bi bil vpleten v preiskave, je Tiziano Sivieri, sopotnik nekdanjega prvaka v reliju Mikija Biasiona. Finančna straža preiskuje tudi položaj gradbenega podjetnika iz Cagliarija, ki naj bi skrival v tujini celih 400 milijonov evrov. Kapital naj bi se nahajal v deseterici bolj ali manj navidezni podjetij, ki imajo svoje sedeže v ameriški zvezni državi Delaware, v Katarju in Gvineji.

Kdor bo spoznan za krivega davčne utaje, tvega tako davčne kazni kot zapor, medtem ko se na zakon, ki omogoča olajšave za vračanje skritih kapitalov iz tujine, ne bodo mogli sklicevati. Pred dnevi je pod drobnogled finančne straže iz podobnih vzrokov končal zvezdnik pornografskih filmov Rocco Siffredi.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Le Monde: Evropa Moneta, Schumana in Spinellija lahko prenaša, da demokracija umira v eni od soustanoviteljic EU?

SERGIJ PREMUR

Londoni *Financial Times* poroča o zakonu, ki uvaja »davčni ščit« za tiste, ki so nelegalno izvozili kapital v tujino, kar britanski dnevnik enostavno poimenuje »davčno amnestijo« za finančne zločine. Med drugim naglašajo, da z novimi pravili banke ne bodo obveščale osrednjih organov o vnosu denarja iz tujine kot možni obliki pranja sumljivega denarja, pa tudi da ne bo kazenskih postopkov v primeru lažnih bilanc zaradi z nelegalnega izvoza kapitalov. Najuglednejši evropski finančni dnevnik navaja tudi, da je v podobnih primerih v Veliki Britaniji predviden 44-odstotni davek, v ZDA 49 odstotni, v Italiji pa samo 5 odstotni.

Glavni finančni dnevnik z druge strani Atlantika *The Wall Street Journal* pa izhaja iz poboja italijanskih padalcev v Afganistanu, kjer je te dni padlo tudi nekaj britanskih vojakov. Tako Brown kot Berlusconi se morata soočiti z vedno večjim številom žrtev in sta očitno pred dilemo, ali je res treba plačati ta-

ko visok krvni davek. V primerjavi med reakcijami v Rimu in v Londonu pa ugotavlja, da je britanska vlada očitno pripravljena sprejeti izziv talibanov, italijanska pa okleva. Newyorški dnevnik navaja tudi, da je Berlusconi zapleten v kalen spolni škandal, da mu upada popularnost in da je italijansko gospodarstvo močno ošibljeno.

Španski *El Mundo* namenja dopis iz Rima novim Berlusconijevim težavam s sodstvom. Gre za preiskavo o domnevnih primerih nezakonite prodaje televizijskih programov, iz katere bi se lahko porodil nov sodni postopek proti predsedniku italijanske vlade. Madridski konservativni dnevnik meni, da italijanski premier skuša rešiti svoje sodne probleme z znamenitim zakonom, o katerem bo v kratkem razsodilo ustavno sodišče, ki mu zagotavlja imuniteto.

Nemški *Die Welt* objavlja komentar z zgornjim naslovom »Sultanova jesen«. »Berlusconijeva oblast se

razkraja«, piše nemški konservativni dnevnik, ki omenja, da je premier, ki sam slavi svoje uspehe, postal nekakšen razpadajoči spomenik samega sebe. »Mali mož s privzdignjenimi petami se je sam opredelil kot superman in najboljši premier zadnjih 150 let. Dogajanje zglede kot zadnje dejanje žalostne komedije, piše nemški dnevnik, ki je zelo blizu stališčem kanclerke Merklove. Med drugim omenja tožbe vedno bolj živčnega premiera proti časopisom opozicije in konflikt s predstavniki italijanske Cerkve ter s samim predsednikom zbornice Finijem. Po »jeseni« človeka, ki ni diktator, pač pa nekakšen sultan, bo na prizorišču politične scene prišla pomlad: prišel bo Fini, piše *Die Welt*.

»Si predstavljate francoskega politika, ki je istočasno lastnik televizij TF1, France 2 in M6, ki lahko postavi svoje zveste na čelo Radia France in ostalih javnih medijev, pa tudi malenkosti kot so Hachette, Le Point, Le Figaro, poleg tega pa premore premože-

nje okrog 6,5 milijard dolarjev? Ne-pojmljivo? V Parizu morda, ne pa v Rimu.« Tako piše *Le Monde*, ki omenja tudi premierjeve napade na medije, ki mu niso naklonjeni. Ni naključje, da gre za edinega liderja na svetu, ki je po zatonu Busha samo še prijatelj z Gadafijem in Putinom. Po pisanju pariškega popoldnevnikarja so številni poskusi ustrahovanja medijev, ki ga kritizirajo, kot je poziv podjetnikom, naj ne oglašujejo na teh časopisih. Ni drugih redno udeleževan demokratičar, da bi predsednik vlade skušal tako utišati glas opozicije. Čas je za razpravo tudi v Franciji, piše *Le Monde*, ali Evropa Jeana Moneta, Roberta Schumana in Altiera Spinellija lahko prenaša, da demokracija umira v eni od soustanoviteljic Evrope.

Iz Francije še komunistični dnevnik *L'Humanité*, ki piše o primarnih volitvah v okviru Demokratske stranke in ugotavlja, da beležijo rekordno neudeležbo. Do prejšnjega tedna je v približno 600 krajevnih sekcijah glasovalo sa-

mo 38,5 odstotka upravičencev. Zaenkrat vodi kandidat za tajnika Bersani z nekaj več kot polovico glasov, vendar kaže, da tudi med samimi člani stranke prevladuje malodušje.

Več tujih časopisov je objavilo novico o nastanku novega dnevnika *Il Fatto*. Švicarski *Le Temps* poroča, da se je več novinarjev, in to med najbolj bojevitimi, zbralo okrog dnevnika kot odgovor na napade, ki jih je Cavaliere sprožil proti opozicijskemu tisku. Novi dnevnik vodi Antonio Padellaro, nekdanji odgovorni urednik glasila *L'Unità*, med pomembnejšimi sodelavci je Marco Travaglio, ki je med drugim avtor znamenite knjige o »žveplastem izvoru« Berlusconijevega uspeha, kar močno moti predsednika, piše frankofonski švicarski dnevnik. Okrog novega časopisa se je zbralo tudi nekaj izmed najbolj »bojevitih peres italijanskega novinarstva, da bi pisali o dejstvih in resnicah, za katere ni prostora v drugih medijih.«

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VZHODNI KRAS - Predstavitev novega regulacijskega načrta tržaške občine

Padriče: »Odvzemi domačinu in podari mestnemu prijatelju«

Srečanje je priredil vzhodnokraški rajonski svet - V ponedeljek v Bazovici

Predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič (desno) je predstavil Padričarjem bridkosti novega regulacijskega načrta tržaške občine

KROMA

Na območju Padrič imajo domačini skupno za kakih 72.500 kvadratnih metrov površin, ki imajo štete ure zazidljivosti. Ko bo odobren nov regulacijski načrt tržaške občine, bodo zemljišča prekalificirana ali bolje de-kvalificirana: na njih ne bo mogoče več graditi, kar bo lastnikom povzročilo ogrom-

no škodo. Kakih 15 milijonov evrov, je na četrtkovem javnem srečanju na sedežu Gozdne zadrage ocenil predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič.

Po drugi strani pa obstaja nasproti nekdanjega begunskega taborišča pri Padričah območje, ki ni sedaj zazidljivo,

a bo po vstopu v veljavo novega regulacijskega načrta to postalo, pa čeprav v okviru nekakšne turistične cone. Tam naj bi zrastle nekakšne turistične rezidence. In glej naključje: ta nova turistična cona je približno tako obsežna, kot zemljišča, ki ne bodo več zazidljiva. »Očitno darilo občinskih upraviteljev svojim mestnim

»prijateljem« na škodo domačinov,« je tovrstno novodobno »ozemeljsko načrtovanje« na vzhodnem Krasu ocenil predsednik Milkovič.

Srečanje v Padričah je priredil rajonski svet, da bi seznanil krajanje z žalostnimi novostmi novega regulacijskega načrta, in izvedel za njihova mnenja. Ta so bila enosmerna: opeharili so nas, oškodovali so nas, sploh nas niso obvestili, niso nas vprašali, kaj menimo, vsilili so nam načrt z vrha, so slišali predsednik Milkovič in rajonski svetniki Stani Kalc, Mirijam Žagar in Marko De Luisa.

Poglavje zase je Globojner. Območje kakih 60 tisoč kvadratnih metrov, ki je bilo namenjeno naravi prijaznim turističnim dejavnostim, pa tudi paši, so mestni upravitelji zbrisali in ga spremenili v ... gozd. S tem so domačinom, ki so skoraj vsi člani Gozdne zadrage, povzročili dodatno veliko materialno škodo.

Pač pa je občina »ustvarila« zazidljivo zemljišče na območju teniških igrišč tržaškega teniškega kluba na Hudem letu. Tam, kjer se sedaj na igrišču za mali nogomet otroci podijo za žogo, bodo zrastle poslopja.

Vedno po istem receptu občinskih upraviteljev: »Odvzemi domačinu in podari mestnemu prijatelju.«

Nočni tatovi izpraznili bar Corsia Stadion

Tatovi so v torek ponoči obiskali bar Corsia Stadion v Ulici Battisti št. 8. 48-letni upravnik lokala je krajso prijavil karabinjerjem v četrtek. Nočni obiskovalci so vlomili v bar skozi glavna vrata, odprli blagajno in iz nje vzeli 180 evrov. Ob tem so odnesli tudi razna živila, v skupni vrednosti 500 evrov. Z dogodkom se ukvarjajo karabinjerji iz Ulice Hermet, škodo bo krilo zavarovanje.

Na Vejni so mu ukradli model vozila

Na Vejni je v torek popoldne po navedbah karabinjerjev prišlo do nenavadne kraje. Ob 14. uri se je 25-letni Neapeljčan, ki živi v Trstu, igral s svojim modelom vozila monster truck (tj. avtomobil z ogromnimi kolesi) v parkirišču pri cerkvi. Približala sta se okrog 20 let stara mladeniča, ki sta zgrabila malo vozilo in zbežala na motornem kolesu. Cena malega »pošastnega vozila« je približno 1600 evrov.

Ulični prodajalec ni zapustil Italije

Karabinjerji postaje na Škorklji so v sredo ustavili 34-letnega senegalskega državljanja, ki je prodajal blago na Trgu Tra i rivi. Ovadili so ga, ker je imel ob sebi 111 ponarejenih zgosenk, ni imel osebne dokumenta in kljub kvestorjevemu nalogu ni zapustil države. Doletel ga je nov nalog za izgon.

POLICIJA - Državna prireditev ob dnevu sv. Mihaela Tridnevno praznovanje zavetnika V torek v Trstu minister Maroni

Številne pobude, v torek glavna slovesnost z notranjim ministrom in vrhovnim poveljnikom policije

Poleg kvestorja Zonna (drugi z desne) so včeraj spregovorili predstavniki krajevnih uprav

KROMA

Trst bo od jutri do torka gostil prireditev vseh državnih razsežnosti. Policija se je odločila, da bo v tem mestu priredila državno slovesnost ob dnevu našega zavetnika Mihaela, zavetnika policije, ki bo v torek, 29. septembra. Tržačani so se te dni spraševali, čemu preletavajo mesto helikopterji. K sreči policisti ne iščejo nevarnih kriminalcev: pripravljajo se na veliko prireditev, v kateri bodo soudeleženi tudi občani.

Tridnevno praznovanje so uradno predstavili na tržaški kvesturi. Kvestor Francesco Zonna je poudaril, da je praznik namenjen vsem ženskam in moškim, ki v Italiji nosijo policijsko uniformo, a tudi občanom: »To ni velika samohvala, temveč priložnost za stik s sodelavci in z občani.« Mogočno organizacijsko kolesje je steklo ob sodelovanju Dežele FJK, Pokrajine in Občine Trst ter ob podpori številnih sponzorjev. Včeraj so pomembnost dogodka podčrtali tudi deželna odbornica za varnost Federica Seganti, predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat in tržaški župan Roberto Dipiazza.

Prve prireditve bodo jutri in v ponedeljek, začeni s paviljoni, ki bodo popestrili dogajanje na Velikem trgu. Predstavniki različnih policijskih oddelkov bodo pokazali obiskovalcem, kaj znajo. Jutri ob 10. uri se bo predstavil **oddelek za forenzične preiskave**, »italijanski C.S.I.« (za ljubitelje ameriških na-

nizank). Ob 11. uri jim bodo sledili **vodniki službenih psov ter pirotehniki**, opoldne pa **potapljači in letalci**. Predstavitev se bodo ponovile jutri popoldne (od 17. ure dalje) in v ponedeljek (od 16. ure dalje). V teh dneh bo sočasno na vrsti **Dan družine**, ko si družine in sorodniki policistov lahko ogledajo kvesturo in druge postaje.

Veliki dan bo torek, ki se bo začel z dopoldansko **zapisego 350 kadetov** policijske šole pri Sv. Ivanu. Novopečeni agenti bodo zaprisegli ob 10.30 na Velikem trgu, pred njimi pa bo stal sam vrhovni poveljnik policije Antonio Manganeli.

Popoldne bo v Trst dospel notranji minister Roberto Maroni, ki se bo z Manganellijem udeležil **slovesne maše v stolnici sv. Justa**: ob 17.30 jo bo daroval škof Evgen Ravignani. Sklepni dogodek bo **večerna prireditev v gledališču Verdi**, ki jo bo sta vodila Paola Saluzzi in Fabrizio Frizzi (ob 21. uri). Na prireditvi, ki bo na ogled tudi na velikih ekranih na Velikem trgu, televizija RAI1 pa jo bo predvajala 3. oktobra, bodo prvič podelili **nagrada San Michele**. Nagrado bodo izročili vdovi inšpektorja Giuseppeja Fiera, policista, ki se je do poslednjega dne, ko ga je leta 2006 premagal rak, izkazal z visoko moralno držo. (af)

SVETOVNI POHOD ZA MIR - Čezmejno omizje

Skupaj za mir

Sodelovanje med slovenskimi, italijanskimi in hrvaškimi ustanovami in združenji

»Današnji dan naj bo poseben dan, v kolikor smo se srečali, da bi začrtali smernice poti, ki smo jo skupaj ubrali. Poti, ki vodi proti miru in proti vrednotam, ki so z njim tesno povezane.« Tako je včeraj popoldne županja Občine Dolina Fulvia Premolin nagovorila svoje goste, predstavnike okoliških občin s Tržaškega in pa iz sosednje Slovenije oziroma Hrvaške, pokrajinskega odbornika Denisa Visolijsa in predstavnike odbora Danilo Dolci in raznoraznih mirovniških in okoljevarstvenih združenj. Po minuti tišine v spomin na padle italijanske vojaške, je županja orisala kratkoročne načrte, ki so si jih zbrani zadali ob bližajočem se svetovnem pohodu za mir in nenasilje. Včerajšnje skupino ljudi so namreč družile iste ideje sodelovanja, sožitja in prijateljstva, tako da so se odločili, da bodo zasnovali širše omizje, ki bo poskrbelo za pripraven sprejem svetovnega pohoda za mir, ki bo 7. novembra po Balkanu prekoračil prag Hrvaške, Slovenije in Italije. Nad pobudo sta prevzela pokroviteljstvo tudi komisar za širitvene procese Evropske unije Olli Rehn in hrvaški predsednik Stipe Mesić.

Ob dolinski županji sta tudi župana Milj Nerio Nesladek in Repentabra Marco Pisani ter odbornici Monica Hrovatin za zgoniško občinsko

upravo in Tjaša Švara za devinsko-nabrežinsko, so včeraj glasno potrdili svojo soudeležbo pri hvalevredni pobudi. Pokrajinski odbornik za mir Dennis Visioli je pri tem poudaril, da je danes potrebna taka akcija, ki bi lahko preseгла sovraštva iz preteklosti. Svojo razpoložljivost so izkazali tudi predstavniki občin Sežana, Koper in Brtonigla ter nekdanji evropski parlamentarec Aurelio Juri, ki so sodelovanje med sosednjimi državami ocenili kot zgled bogate večkulturnosti.

Ob samem pohodu, ki bo kot rečeno 7. novembra startal iz Sežane v jutranjih urah, so predvidena tudi aktualna srečanja in debate, na Velikem trgu pa pričakujejo ob 15. uri kar 10 tisoč ljudi, tako da bi se Trst morda celo uvrstil med Guinnessove rekorde, je poudarila predstavnica odbora, ki skrbi za ureditev pohoda mimo naših krajev. Na čezmejnem omizju so se med drugim dogovorili, da bodo ponovno pozvali predsednika Italije oz. Slovenije, da bi podobno kot njun hrvaški kolega prevzela pokroviteljstvo nad pobudo. Vsaka občina bo v kratkem tudi imenovala svojega referenta, ki bo koordiniral dogajanje, tako da bo nastop čim složnejši in izraz skupnosti, ki si želi skupnega življenja v miru. (sas)

NABREŽINA - Na občini srečanje s Kmečko zvezo

S skupnimi zavzemanji udejanjiti prejeta zagotovila

Orisali glavne težave, s katerimi se soočajo kmetje v devinsko-nabrežinski občini

Kmečka zveza nadaljuje s srečanji z javnimi upravitelji

KROMA

Kmečka zveza je v okviru prizadevanj za skupen nastop z lokalnimi upravami za razvoj ozemlja in primarnega sektorja po torkovem srečanju z dolinsko občinsko upravo v sredo obiskala Občino Devin-Nabrežina. Predsednik KZ Franc Fabec, podpredsednica Sidonja Radetič, odbornika Sandi Škerk in Walter Stanisa ter tajnik kmečke stanovske organizacije Edi Bukavec so se sestali z devinsko-nabrežinskim županom Giorgiom Retom ter občinskima odbornikoma za kmetijstvo Fulviom Tamarom in za proračun Stefanom Nedohom. Župan Ret je na srečanju izrazil pripravljenost na skupen nastop pri zahtevi, da deželna uprava in ministrstvo za kmetijstvo udejanjita zagotovila, ki sta jih dala glede razvoja kmetijstva in ozemlja v tržaški pokrajini.

Sicer je na srečanju Fabec uvodoma navedel glavne težave, s katerimi se soočajo kmetje, od pretiranih birokratskih obveznosti do strogih omejitev, še zlasti pa prizadevanje za uresničevanje od deželne vlade sprejetih zahtev KZ. Med temi sta na prvem mestu obnova brega od Kontovela do Nabrežine in predvsem izdelava podrobnostnega načrta za razvoj kmetijstva. V nadaljevanju je bila razprava o glavnih težavah kmetijskega sektorja v devinsko-nabrežinski občini. Najhujše je na območju Medje vasi, Štivanja

in delno Cerovelj, kjer ni dovoljena nobena gradnja. Po večletnem boju je na tem območju končno prišlo do nove kmetijske variante, ki jo je odobrila devinsko-nabrežinska občinska uprava. Toda na osnovi deželne zakonodaje so bila tam uvedena nekatera zaščitena območja (v okviru t.i. območij Sic), na katerih je prepovedana vsaka gradnja, od hleva do nadstreška za živali. Prepoved velja za vse, tudi za poklicne kmete. Poleg tega ni dovoljena sprememba namembnosti posameznih območij: če gre za travnik mora to ostati travnik, gmajna mora ostati gmajna. Kmečka zveza je s tem v zvezi vložila priziv na Deželno upravno sodišče in je izrazila upanje, da se bo DUS o tem čim prej izrekel. Sicer ni mogoče, je ocenil Fabec, da je treba urbanistične probleme reševati s pomočjo razsodb, ampak se mora s tem ukvarjati politika, ki mora upoštevati potrebe in zahteve kranjancov.

Dalje je bil na srečanju govor o središču, ki naj bi nastal na začetku Rilkejeve pešpote oz. ceste za Sesljski zaliv. Župan Ret pa je nazadnje najavil, da bo občinska uprava končno sprožila postopek, na podlagi katerega bodo lahko nekatera dela za vzdrževanje ozemlja opravljali neposredno poklicni kmeti, kot to pač omogoča zakonodaja.

Evropski dan jezikov

Danes obeležujejo po vsej celine Evropski dan jezikov. Občina Trst in urad Europe Direct prirejata ob tej priložnosti javno srečanje, ki bo od 10. do 12. ure v veliki dvorani liceja G. Galilei. Naslov srečanja je »Evropski jeziki in kulture: dajmo besedo mladim«. Sodelovalce bodo razne tržaške šole, ki bodo ob tej priložnosti predstavile svoje raziskave na to temo.

Praznik vode v Boljuncu

Društvo Bioest prireja danes in jutri popoldne v Boljuncu Praznik vode. Prireditelj, ki ima pokroviteljstvo Občine Dolina, je namenjena vsem starostnim razredom, njen cilj pa je približati občane k tematiki vode in njenih naravnih, družbenih in simboličnih značilnosti. Na sporedu so obiski doline Glinščice, glasba, ples in petje.

Avstrijski in tržaški pesniki

V kavarni San Marco bo danes ob 17.30 zanimivo literarno srečanje med avstrijskimi in tržaškimi pesniki. Dogodek prirejata kulturno društvo Friedrich Schiller in Europa Literaturkreis Kapfenberg.

Nagrada za pogumna redarja

Združenje italijanskih občin ANCI je v Riccioneju priredilo »Dneve krajevne policije«, pod pokroviteljstvom notranjega ministrstva. V okviru tega dogodka so podelili tudi posebno nagrado ANCI za mestno varnost: zaslužila sta si jo Luca Butelli in Alessandro Fuccaro, podčastnika tržaške občinske policije. Dvojica je novembra lani skočila v hladno vodo tržaškega kanala in rešila življenje ženske, ki se je skoraj nezavestna že utapljala. Združenje ANCI je ocenilo, da je bilo to dejanje vredno prestižne nagrade.

Nočni posegi v mestu

Občina Trst sporoča, da bodo prihodnji teden v raznih ulicah na vrsti nočni posegi za obnovo cestne signalizacije. Delali bodo od 21. do 6. ure, v primeru slabega vremena bo delo preloženo. V ponedeljek bodo posegi zadevali ulice Marchesetti (od Ul. Forlanini do Lonjerja) in Pellico ter Trg Sansovino in predor Sandrinelli. V torek bodo na vrsti ulice Pasteur, Gortan, Forlanini, Bernini, Alberti in Bramante, trga Sonnino in Vico, predor pri Sv. Vidu ter Drevored D'Annunzio (od Trga Garibaldi do Trga Mioni). Sreda: ulice Dei Mille, S. Pasquale, Forlanini, D'Azeglio, Pascoli, Conti, S. Giacomo in monte, Frausin, Veronese in Besenghi ter Trg Sv. Jakoba. Četrtek: ulice Revoltella, D'Angeli, Gambini, Matteotti, Settefontane, Del rivo in Caprin, Istrska ulica (od Trga Sv. Jakoba do Ul. Rivalto) in Trg Perugino. Petek: ulice Settefontane, Petronio in Donadoni.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Štirje svetniki-oporečniki v desnosredinski večini

Bandellijevci dvigajo temperaturo

Prihodnja občinska seja preizkušnja za trdnost Dipiazzove desnosredinske uprave

»Bandellijeva četverica« dviga politično temperaturo tržaškega občinskega sveta. Svetnik Krščanske demokracije za avtonomijo Salvatore Porro, svetnik Nacionalnega zavezništva Bruno Sulli in Andrea Pellarini in svetnik Forze Italia Claudio Froemmel (na sliki od leve) so na včerajšnji tiskovni konferenci obnovili podporo nekdanjemu občinskemu odborniku za javna dela in velike prireditve. Še več: podkrepjeni z več kot 6 tisoč solidarnostnimi podpisi Tržačanov so iznesli celo vrsto zahtev. Prvič: krajevno vodstvo Ljudstva svobode bi se moralo izreči o tej notranji »zdrahi«, medtem ko je doslej previdno molčalo. Prav tako bi moral Dipiazza pojasniti, zakaj je zamenjal odbornika. Kajti: na tržaški občini Bandellijeva odstopna izjava sploh ni bi-

la uradno vpisana. Drugič: četverica zahteva primarne volitve za določitev bodočega kandidata Ljudstva svobode na občinskih volitvah. Tretjič: na prihodnji občinski seji bo na dnevnem redu pregled proračuna. Iz besedila izhaja poudarek na delu, ki ga je opravil prav odbornik Bandelli. Zakaj je torej prišlo do zamenjave?

Od odgovora na to vprašanje bo odvisno, ali bo četverica - ki ostaja v okviru desnosredinske večine, kot so vsi izrecno poudarili - podprla odlok občinskega odbora, ali ne.

Izsiljevanje? Mogoče. Kajti brez štirih glasov »Bandellijevcev« bi se znašla Dipiazzova uprava v veliki zagati, saj bi razpolagala s pičlo večino 21 svetnikov (od skupnih 41).

M.K.

PROSEK - Zaradi popravil poslopja v Naselju S. Nazario

Italijanski vrtec na šoli Levstik

Preselitev v pritlične prostore, od koder so »odselili« glasbeno učilnico in računalniški laboratorij slovenske nižje srednje šole

Na nižji srednji šoli Frana Levstika na Proseku imajo v letošnjem šolskem letu »goste«. V pritlične prostore šolskega poslopja se je z začetkom šolskega leta vselil italijanski otroški vrtec Silvestri iz bližnjega Naselja S. Nazario. Namestitev bo časovna, trajala naj bi eno šolsko leto, potrebna pa je bila zato, ker poslopje italijanskega vrtca popravljajo.

Tržaška občina je odredila preselitev italijanskega vrtca v prostore slovenske nižje srednje šole, ker drugih izbir ni bilo, so pred časom ocenili občinski tehniki. Italijanska osnovna in nižja srednja šola, ki domujeta v drugem traktu istega šolskega poslopja, sta »zasičeni«, zato so se morali pač »stisniti« dijaki slovenske nižje srednje šole.

Šola je imela v pritličju urejeno glasbeno učilnico in računalniški laboratorij. Glasbeno učilnico so »preselili« v prvo nadstropje, in sicer v nekdanje tajništvo. Prostor pa ni tako obsežen, kot je bil spodnji, saj ne more, na primer, sprejeti 20 dijakov. Računalniški labo-

ratorij je »romal« kar na podstrešje, tudi ta prostor pa je kakovostno slabši od prvotnega.

Učilnici v pritličju so konec avgusta preuredili za potrebe otroškega vrtca. Prebarvali so hodnik, zamenjali ploščice v sanitarijah in preuredili nekdanjo zapuščen ambulanto v jedilnico. Poleg tega so s stekleno ograjo zaprli prostor, namenjen vrtcu.

Premestitev italijanskega vrtca v poslopje slovenske šole je izzvalo vprašanje podpredsednika zahodnokraškega rajonskega sveta Roberta Cattaruzze. Ta hoče izvedeti, kakšna dela namerava občina opraviti v poslopju italijanskega vrtca in ali se bo vrtec po opravljenih delih vrnil v poslopje. Cattaruzza je tudi vprašal, zakaj niso del opravili v poletnih mesecih, pa tudi, koliko so stala dela za prilagoditev prostorov nižje srednje šole Frana Levstika za potrebe vrtca ter koliko bodo stala dela za vrnitev nižje srednje šole v matične prostore.

M.K.

Vhod v italijanski vrtec v pritličju slovenske nižje srednje šole Frana Levstika na Proseku

KROMA

ZNANOST - Prosit - Noč raziskovalcev včeraj na Velikem trgu

Okno v svet neverjetnih znanstvenih skrivnosti

Radovedneži so se trli pred stojnicami, najbolj pogumni pa se se lotili tudi eksperimentov

Mladi so se s pomočjo raziskovalcev prepričali, da je znanost lahko izredno preprosta

KROMA

Znanstvene delavnice, eksperimenti, igre, razstave, vodeni sprehodi po mestu, predstave in glasbeni spektakli za vse okuse in vse starosti. Trst, pravzaprav Veliki trg se je včeraj spremenil v mesto znanosti, iz katere je lahko vsakdo črpal, kar se je dalo. Ta včasih skrivnostni in nekoliko zakomplicirani svet, ki ga znanstveniki skušajo razvozlati, je v resnici poln šarma in zanimivosti, ki so jih otroci včeraj množično spoznavali na pobudi *Prosit - Noč raziskovalcev*. Cilj t.i. projekta za znanost v Trstu, ki jo podpira Evropska komisija in poteka v štiridesetih evropskih mestih, je namreč približati znanost širši javnosti.

Na Velikem trgu se je med 16. in 23. uro mudilo res veliko radovednežev, ki je vstopalo v velike šotore in s pomočjo 150 raziskovalcev pobliže spoznavalo znanost. Tako je bilo v šotoru, ki je mladim obiskovalcem ponujal zanimiv znanstveni meni: rižoto s pajkovimi gnezdi, letečega piščanca, nestabilnega pajaca, govedino v balzamičnem kisu in pa sorbet vseh okusov. Klienti so izbirali med specialitetami fizike, kemije in matematike ter s pomočjo kuharja raziskovalca »skuhani« izdelek odnesli domov. Živahno je bilo tudi v laboratorijih, kjer so se najbolj pogumni lotili eksperimentov s kiviji ali s čebulo, ki je služila za baterijo elektronske ure. Veliko zanimanje pa je vladalo tudi za izlet z ladjo Delfino verde, na katerem so se peljali biologi in astronomi, ki so obiskovalcem ponujali pregled nad morskimi življenjem in dogajanjem na nebu. Prav tako je mrgolelo ljudi pred stojnicami Znanstvenega parka s Padrič, konservatorija Tartini, Mednarodnega centra za genetski inženiring in biotehnologijo, Centra za teoretsko fiziko, tržaškega astronomskega observatorija, Inštituta za nuklearno fiziko, tistega za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko, Visoke šole Sissa, Sinhrotrona, Jadranskega zavoda združenega sveta iz Devina in Univerze v Trstu.

Ravno univerzitetniki so poskrbeli za vodene ogledke po mestnih ulicah, po sledih pisatelja Joycea, na primer, raziskovalca Richarda Burtona, fosilov, zelenih oaz in srednjeveških ostankov; pri tem ni izostal pregled nad rimsko, grško, srbsko in slovensko prisotnostjo v mestu ... Škoda, da ni bilo vodiča po slovenskih sledih od nikoder. (sas)

GLASBENA MATICA - Miramar Drevi koncert dua P. Chiabudini-A. Ipavec

S tangovskim večerom ob Dnevu kulturne dediščine bo Glasbena matica zaključila letošnje sodelovanje s Pokrajino Trst v okviru festivala Gledališča v gledališču. Solisti, ki delujejo ali so delovali v okviru šole, so od julija do septembra nastopili v prestižnem okviru devinskega in miramarskega gradu, da bi na tak način počastili stoletnico slovenske glasbene ustanove. Zadnji večer bo potekal danes v stolni dvorani Miramarskega gradu, kjer bosta igrala harmonikar Aleksander Ipavec in pianistka Paola Chiabudini. Duo deluje od ja-

nuarja 2001 in se posveča predvsem glasbi Astorja Piazzolle. Nastopil je v Italiji in v tujini v okviru številnih pomembnih festivalov in je bil povsod deležen odobravanja publike in kritikov. Bil je edini duo, ki se je uvrstil v finale 9. Mednarodnega tekmovanja Astor Piazzolla leta 2002. Posnel je že štiri cd plošče in je izvedel glasbene kuli-se raznih dokumentarnih filmov RAI. Na sporedu grajskega večera s prostim vstopom bodo ob glasbi Astorja Piazzolle tudi skladbe Richarda Gallianoja in samega Ipavca. Pričetek ob 20.30.

Danes zaključni dan festivala I 1000(o)cchi

V gledališču Miela se bo osma izvedba mednarodnega filmskega festivala I 1000(o)cchi danes zaključila. Ob 15. uri bo na velikem platnu Miele italijanska premiera starega filma, ki ga je izsledila fundacija Cine-teca italiana: komedijo Quel fantasma di mio marito je režiral Camillo Mastrocchino, igra Walter Chiari. Ob 16.30 bodo predstavili projekt Olafa Möllerja Germania anno zero, sledili bodo drugi filmi, osrednji dogodek pa bo ob 21.45, ko bodo izročili nagrado Anno Uno. Dobitnica je brazilska režiserka Helena Ignez: po nagrajevanju bosta na vrsti njena filma Helena Zero in Canção de Baal. Festival se bo zaključil z brazilsko zabavo, s glasbo bossa nova, tropicalia in MPB (musica popular brasileira).

SODOBNA ZGODOVINA - Včeraj zanimiv posvet v Narodnem domu

Fojbe - grška tragedija v dveh dejanjih

O še danes ne povsem razjasnjeni problematiki so spregovorili zgodovinarji Gorazd Bajc, Darko Dukovski, Jože Pirjevec in Nevenka Troha

Kot klasična grška tragedija: v dveh dejanjih, s prologom, epilogom in nevidnim deus ex machina, ki v zakulisju usmerja dogajanje. Tako je tržaški zgodovinar Jože Pirjevec, z njemu lastno prodornostjo, predstavil problematiko fojb na včerajšnjem zanimivem posvetu v Narodnem domu. Seminar »Fojbe, tržaški problem. Tudi italijanski?« je bil namreč vključen v tridnevno zgodovinsko srečanje Cantieri di storia (Gradbišča zgodovine), ki ga je v Trstu priredilo združenje Società italiana per lo studio della storia contemporanea. Ob Pirjevcu so na posvetu, ki ga je vodil Roberto Spazzali, sodelovali Gorazd Bajc, Darko Dukovski in Nevenka Troha, soavtorji knjige o fojbah, ki bo v kratkem izšla pri italijanski založbi Einaudi.

Fojbe, torej, kot grška tragedija.

Prolog: na ozemlju, ki je že stoletja večjezično in večkulturno, je sobivanje najprej mirno, saj posamezne narodne zavesti niso še jasno definirane. Italijani vidijo v Hrvatih in Slovencih neobgljene »dobre divjake«, ko pa slednji leta 1848 postavijo prve politične zahteve, se spremenijo v hudobne barbare. Konflikt je najprej verbalen, z vzponom fašizma in drugo svetovno vojno pa postane tudi fizičen.

Prvo dejanje: po kapitulaciji Italije, septembra 1943, se v Istri vnamejo spori. Sprožijo jih različni faktorji: socialni konflikti med kmečkim prebivalstvom in italijanskim meščanstvom, a tudi maščevanje nad fašisti. Med vstajniki so tudi člani krajevne italijanske skupnosti, tako da je težko zagovarjati te-

Včerajšnje omizje zgodovinarjev v Narodnem domu

(KROMA)

zo, da so »istrske fojbe« posledica etničnega čiščenja.

Kot je pojasnil Darko Dukovski z univerze na Reki, je treba tem dogodkom odvzeti propagandni naboj, ki so jim ga že jeseni 1943. leta dali nemški okupatorji in časopis Corriere istriano, ter jih raje analizirati na podlagi dokumentov in pričevanj. Sam je med tem delom naletel na nešteto napak in zamenjav: vsaka vpletena stran je namreč potrebovala svoje mite in mučenike. Tak je pri-

mer karabinjerja Bruna Domenica, ki velja za žrtev revolucionarjev, a naj bi v resnici padel na ruski fronti.

Drugo dejanje: maja 1945 sta Gorica in Trst pod jugoslovansko upravo, ki se nasilno znese nad nekdanjimi fašističnimi kolaboracionisti, člani posebnega inšpektorata in drugih policijskih enot. Na »črnem seznamu« se znajdejo tako Italijani kot Slovenci, krivci, a tudi nedolžne žrtve vaških zdrah in medosebnih obračunavanj. Okrog 15.000 ljudi je

aretiranih, večina je kmalu nato spet na prostosti. Nekaj sto ljudi internirajo v notranjost Jugoslavije, drugi so po površnem procesu obsojeni na smrt: njihova trupla odvržejo v fojbe, ki so že od nekdaj odlagališča človeških in živalskih trupel.

Po mnenju Nevenke Troha je to državno nasilje mogoče brati kot kaznovanje kolaboracionistov, a tudi kot poskus likvidiranja političnih nasprotnikov: v prvi vrsti anti-komunistov, ki so se upirali priključitvi Go-

V Nabrežini Gibanje za dobro počutje

Ne obstaja nekaj takega kot je idealna telesna drža, najboljša drža je ... naslednja (Ida Rolf). Najboljša drža je naslednja, in še naslednja ... to je vabilo strokovnjakinje, utemeljiteljice uveljavljenega terapevtskega pristopa, k gibanju. Naše telo je namreč zgrajeno za gibanje. In vsak naš telesni sistem ima svoj poseben ritem gibanja, dihanja in prelivanja. Notranje gibanje je prisotno v vsaki živi strukturi vsakega živega organizma, je izraz življenja. Spoštovanje teh ritmov je predpogoj za zdravo delovanje našega organizma in za naše dobro počutje. Današnji življenjski ritmi, ki nas silijo k naglici, prekomerni obremenjenosti in nezadostnemu počitku, nas vodijo prav v nasprotno smer, kjer so doma napetosti, stres ter fizično in čustveno slabo počutje, to je v stanje, iz katerega nastajajo najrazličnejše težave in obolenja.

'Gibanje za dobro počutje', ki ga več let gojimo pri kulturnem društvu Igo Gruden v Nabrežini, pa nam pomaga iskati in najti pravo smer, smer vračanja k sebi, k spoštovanju naših naravnih ritmov in notranjih potreb. V času, ko v telesni kulturi prevladuje pozornost krepitevi mišičnega sistema, vas vabimo, da z nami prisluhnete tudi ritmu in počutju naših notranjih organov, živčevja, naše limfe in krvi ter naših kosti. Gibanje, ki upošteva delovanje celotnega našega telesa, povečuje prožnost in lahkotnost ne samo telesa, temveč tudi misljenja in čutenja, tako da delujejo telo in um ali fizično in zavest usklajeno in povezano. Naš namen je vzpodbujati in krepiti sile življenja in zdravja, ki so vedno prisotne v našem telesu ne glede na naše morebitno trenutno ne najboljše stanje in počutje.

Vaje so prilagojene potrebam in zmogljivosti vsakogar in so primerne za vse starosti. Tečaj se odvija v prijaznih prostorih kulturnega doma Igo Gruden v Nabrežini pod vodstvom Divne Slavec. Tečaj se pričene v ponedeljek, 28. septembra, s sledečim urnikom: ponedeljek 18.30; torek 9.00 in 10.30; sredo 10.30 in 18.30; četrtek 9.00 in 10.30.

Za informacije in vpis: 040-299632 ali 339- 5281729 (Vera).

rice in Trsta Jugoslaviji. Tudi sedemdeset let kasneje pa ne razpolagamo z natančnimi seznamami in številkami, delno zato, ker so nekateri arhivi še vedno nedostopni. Del gradiva o štiridesetdnevni jugoslovanski upravi hranijo namreč v Beogradu, po nekaterih virih pa naj bi ta fond celo uničile Natove bombe ...

Gorazd Bajc je preučil dokumentacijo, ki jo je zbrala angloameriška zavezniška vojaška uprava. V Washingtonu in Londonu je našel le redke dokumente, v katerih so številna nesoglasja. Po Bajčevi oceni je zavezniško vodstvo imelo povsem negativno percepcijo dogajanja v Julijski krajini, avtorji posameznih poročil pa so opozarjali na pretiravanja; izjava o 8.000 deportirancih je tako označena kot »zelo pretirana«. Ameriški dokument o izkopavanjih na bazovskem šohtu pa govori o truplih 150 nemških vojakov in enega civilista; izkopavanja so novembra 1945 prekinili.

Epilog in deus ex machina: fojbe so v povojni diplomatski bitki za nove meje odigrale zelo pomembno vlogo. Že leta 1943 so jih Nemci uporabili za to, da bi krajevno prebivalstvo prepričali o slovanskem barbarstvu, leta 1945 so Italijani isti argument uporabili pri svojih ozemeljskih zahtevah. Na krajevni ravni so fojbe kasneje služile krepitevi italijanskega nacionalnega čuta, z vztrajnim ponavljanjem je te teze naposled sprejela tudi italijanska levica. S svojimi znanimi izjavami pa jih je upravičil celo predsednik republike Napolitano ...

Poljanka Dolhar

MEJ-NI FEST NETA 2009 - Sodelovanje med gledališči in festivali

Zanimiv vpogled v dogajanje na vzhodnoevropski gledališki sceni

Pri pobudi sodeluje tudi Slovensko stalno gledališče v Trstu, ki je poskrbelo za tri predstave

Slovensko stalno gledališče iz Trsta se je pred leti vključilo v mednarodno mrežo gledaliških operaterjev NETA (Nova evropska teatarska akcija), ki povezuje gledališke ustanove iz srednje in vzhodne Evrope in jim omogoča plodne povezave in mednarodna gostovanja. V tem duhu je v sklopu organizacije nastal tudi Mej-ni festival, ki se v teh dneh odvija med Trstom, Novo Gorico, Koprom in Piranom. Festival soorganizirajo SSG Trst, SNG Nova Gorica in Primorski poletni festival, ki bodo gostili deset predstav gledališč in gledaliških zavodov iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Romunije, Rusije, Italije in Slovenije.

Selektorja predstav Marko Sosič in sedanji umetniški vodja SSG-ja Primož Bebler sta združila najbolj zanimive produkcije pod skupno okrilje, ki poudarja željo po preseganju meja. Predstave povezuje izpovedna moč mlajših generacij evropskih ustvarjalcev, ki s svojim delom reflektirajo o aktualnih družbenih, etičnih in osebnih vprašanjih iz zornega kota lastne izkušnje in predvsem okolja, v katerem živijo in delujejo.

Zanimivo okno na vzhodnoevropski gledališki svet se je odprlo v četrtek, 17. septembra v opuščnem pristaniškem skladišču Libertas v Kopru s predstavo *Derviš in smrt Meše Selimovića* (Narodno gledališče Beograd) v režiji Egon Savina. V Kopru so gostili *Fehimovićevo predstavo Užitek* Beograjskega dramskega gledališča in Festivala MESS iz Sarajeva in moderno pravljico *Lie Bugnar Sedem na en mah*, produkcijo Narodnega gledališča Caragiale iz Bukarešte, v Piranu pa je potekala prva ponovitev spremljevalne predstave *Čefurji raus! Gorana Vojnovića* (koprodukcija Dejmo stisnt teater, Glej in Zavod No History), ki bo tudi zaključila festival 11. oktobra v novogoriškem SNG-ju. V Novi Gorici si bomo lahko ogledali še predstavi *Druga stran Dejana Dukovskega* (produkcija Malega dramskega teatra iz Bitole, na sporedu 8. oktobra) in hišno produkcijo *Neskončni šteti dnevi Andreja Skubice*.

Tržaški del festivala se bo pričel 2. oktobra v Mali dvorani Slovenskega stalnega gledališča s predstavo *Ljubimec* Nobelovega nagrajenca, lani preminulega *Harolda Pinterja*. Sanktpetersburško gledališče Vera Komisarževskaja in režiser Ljupčo Georgievski postavljata na oder »dramo prenapetih živcev«, ki je v tej uprizoritvi že prejela nagrado kot najboljša predstava na makedonskem festivalu komornega gledališča Risto Šiškov. S tem gostovanjem bo rusko gledališče vračalo obisk tržaških kolegov, saj je SSG gostoval pred dvema letoma v Sankt Petersburgu s koprodukcijo Bakhantke ravno v okviru enega od letnih mednarodnih festivalov NETA.

Kontroverzna besedila poljskega dramatika *Pawla Sale Mortal combine* bo zaživelo v Trstu 3. oktobra v uprizoritvi Narodnega gledališča iz Sarajeva. Režiser Dino Mustafić predstavlja gledalcem svoj pogled na be-

sedilo, ki pod imenom računalniške igre pripoveduje zgodbo dveh fantov uličnih tolpa, ki skozi nasilje izražata svoj odnos do sveta. Sklop predstav tržaškega dela festivala bo 9. oktobra sklenila izredna ponovitev uspešnice lanske sezone SSG-ja v koprodukciji z zavodom Novi ZATO *Zaljubljeni v smrt Tamare Matevc* v režiji Sama M. Strelca.

Predstave ocenjuje strokovna žirija, ki jo sestavljajo Jaroslav Skrušny, Ana Perne in Mario Brandolin. Po vsaki predstavi pa se bodo festivalski večeri nadaljevali s pogovori, ki jih vodi Diana Koloini in Matej Bogataj.

Festival je edinstvena priložnost za ljubitelje gledališča, ki nudi vpogled v široko paleto estetskih govoric in vsebinskih prijemov umetnikov raznih srednjeevropskih držav. Predstave so opremljene s slovenskimi in italijanskimi nadnapisi. Gledalci iz Kopra in okolice bodo imeli na voljo brezplačni avtobusni prevoz za ogled predstav na sporedu v tržaškem gledališču.

Desno prizor iz predstave *Mortal combine*, spodaj pa slika iz predstave *Ljubimec*, na črnobeli pa Miranda Caharija in Nikla Panizon v predstavi *Zaljubljeni v smrt*

IZBIRA Na križpotju romanske in slovanske kulture

Na srečanju predstavnikov članic mreže NETA, ki se je lani spomladi odvijalo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, smo sklenili, da bo festival NETA 2009 izveden na mejnem področju med Italijo in Slovenijo, na področju, ki ga obojestransko zaznamujeta tako slovanska kot romanska kultura. To naj bi samemu združenju gledališč vzhodne Evrope dalo drugačno vidnost, našemu zemljepisnemu področju pa dodatno vrednost.

Na skupščini mreže NETA lani v Sarajevu sva predstavila misel in kriterije izbora. Eno izmed vodil nama je bilo: »Festival naj bi z izborom predstav reflektiral različne sodobne družbene in kulturne modele, ki v dialogu z intelektom, življenjem, zgodovino, spominom in duhovnostjo posameznika nasploh odpirajo relevantna vprašanja tega časa ter se med drugim odražajo v iskanju novih poti duhovno intelektualne svobode in socialnega preživetja, ne ozirajoč se na kulturno, versko in jezikovno identiteto.«

Toda izkušnja je bila veliko večja ter vsebinsko bogatejša, najine kriterije selekcije je pogosto preseгла. Ob ogledu predstav v različnih državah vzhodne Evrope sva spoznala izjemne, izpovedno močne ter estetsko raznolike moderne gledališke dogodke. V nama so utrdili zavest, da sodobnega gledališča ne ustvarjajo estetsko in vsebinsko prazni eksperimenti, temveč emocionalno atraktivne uprizoritve, v katerih briljirajo igralci, ki s svojo inteligenco, intuicijo, kultiviranostjo in občutljivostjo imenitno »prevajajo« sodobne in klasične dramske predloge ter izbrušene režijske koncepte v enkratna gledališka doživetja. Z njimi se bodo koprski in piranski, tržaški in novogoriški publiki zagotovo zapisali v poseben spomin.

Marko Sosič in Primož Bebler
Selektorja predstav

Program v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu

Petek, 2. 10. 2009, 20.30 SSG
Trst-Mala dvorana
Gledališče V. F. Komisarževskoj, Sankt Peterburg (Rusija)

Harold Pinter
LJUBIMEC
režija: Ljupčo Georgievski

Sobota, 3. 10. 2009, 20.30 SSG
Trst-Velika dvorana
Narodno gledališče Sarajevo (Bosna in Hercegovina)

Pawel Sala
MORTAL COMBINE
režija: Dino Mustafić

Petek 9. 10. 2009, 20.30 SSG
Trst-Mala dvorana
Slovensko stalno gledališče Trst – Novi ZATO. Ptuj

Tamara Matevc
ZALJUBLJENI V SMRT
režija: Samo M. Strelec

Nadnapisi v slovenskem in italijanskem jeziku.

Vstopnice pri blagajni SSG Trst uro pred pričetkom predstav

Cena: 10 evrov.

Ulica Petronio 4, Trst
Telefon 040 632664

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA

TRŽIČ

ulica Roma 58
Tel. 0481.790074

KOLEKCIJE ŽENSKE MODE
ZA JESEN IN ZIMO

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

TOMIZZEV DUH

Kocbek osvobaja Ljubljano

MILAN RAKOVAC

Hrvatska (»lijeva«) i slovenska (desna) opozicija posve su složne; dogovor dva premijera je izdaja domovine, naravno, za jedne izdaja Slovenije, za druge izdaja Hrvatske.

Ma, čekaj malo, čo, mierlo de graja, ma to je oksimoron; ma ča je alora Borut tradija Sloveniju, ovvero Jadranka Hrvatsku? E no, a! Pak kad bolje pensan, ter vero će biti tako; tradimenat je jur to da su se dva premijera vrgli dakordo! I ča, ma vox populi u obe zemlje govori ma bravo, ma bravo, zato ča su ljuisd jur štu fi te svadnje, te balkanoidne proizvodnje neprijatelja na tekućoj vrpici!

Delo je pohitelo vprašati bralce, anketa je jasna; 65 % bo za Hrvatsko na eventualnem referendumu, 55% je za umik blokade. Tako da mislim da su dvije javnosti, unatoč naporima za traženjem dlake u jajetu, jasno pokazale ono što (i na ovim stranicama) trubim već godinama; smo siti, Hrvati ino Slovenci, produkcije sovraštva naših nacionalnih hijerarhij, ter najboljših sinov naših narodov.

Škerčan z slovenskin kolegon; pa to je bio opet put u Jajce. Put u Jajce? Da, tada su, novembra 1943., slovenski i hrvatski vijećnici zajedno putovali, kamionom i pješke kroz neprijateljske položaje, i baš Hrvatska i Slovenija dobile su veliku satisfakciju; odluku AVNOJ-a o sjedinjenju krajeva pod Italijom. Ovih istih krajeva oko Soče i Dragonje! I sada je prijateljski, no - drugarski! tovariški - slo-cro »tovarišija« (by Edvard Kocbek) sklopila sporazum. Možda još ne precizan i jasan, kao ranije Kardelj-Bakarić; u istom problemu.

Dr. Mojca Drčar Murko govori za Mladino:

»Če bi delček odločnosti, ki smo je pokazali v teh desetih mesecih do Hrvaške, uporabili pri Avstriji in Italiji, bi to zelo povečalo možnosti slovenske zunanje politike in okrepilo suverenost.« Da pak Hrvatska, vržmo, prova srdačne odnose s Mađarskom (a la idila ungaro-croata, kako se je zvala željeznica u doba K.undK.), plasirati na bratske susede, kao ča su Slovenija ossia Srbija (Bosna je »drugi par opanaka« - mogli bimo biti jur uzdavna u EU!!!

Ki će ča, ja pak šubito se de novo prihitin na bratstvo južnoslavensko - jedinstvo, a joh, to ne; intanto smo bili par nas »zamejci« pasane subote na Putu u Jajce. Prija početak premijere, čakulamo Marko Kra-

vos i ja, okuraženi ča je s nami i akademik, partizan Ciril Zlobec. Digo mi, ma Marko, ča ni lipo da »rehabilitiraju« Kocbeka?; a, počasi, pravi Marko, pogledjmo si predstavu, gdo ve će bo spet kakšen revizionizem...

Revizionizma ni bilo! Ma svenjeno, uz bučin nabujak in fino vino poslije predstave, poznati umjetnički kritičar, lijevo usmjerena osoba, mračnim tonom govori o Kocbeku; kao i (decenijama!) slovenski desničari. Mladom režiseru Sebastijanu Horvatu čestitam na hrabrosti, da »neugodnog« Kocbeka, dosljednog kršćanina i socijalista i antifasista - i zato sa zazorom tretiranom i od Crkve i od Partije, još za života, i dan današnji + predstavi kakav je istinski i bio: moralna vertikala. Veli Horvat za katalog predstave, kritično iznoseći da je ljevičar, koji ne potpire sve što radi današnja »politična levica«:

»...Predstava, ... ki rehabilitira nekatere popolnoma zamegljene principe, termine in besede, ki danes veljajo za kontaminirane in umazane: tovarništvo, komunizem, revolucija, utopija« ... Sjetim se, neprimjeren - kao i obično - Krležine projekcije iz 1919. »svi lažu, svi kradu, svi falsificiraju mjenice, svi primaju mito«... Sjetim se Krleže, jer i on u Hrvatskoj ima sličan tretman kao i Kocbek u Sloveniji; desnica ga mrzi, ljevica ga trpi, država ga zaboravlja, iako bi baš njegovo djelo bilo najbolji temelj sutrašnje Hrvatske. Kao i Kocbekovo za Sloveniju.

Kocbekovsko-krležijanski zagrljaj zdravog razbora desio se i u Ljubljani, između dvije trenutno najodgovornije osobe ovih dvaju naroda; a desno-lijevi poziv na uzbunu, u Ljubljani i Zagrebu, nalikuje onoj zagorskoj: »Mali ftič, veliki krič!« ...

Ja, ja, Pot V Jajce je zdravorazumski subverzivni poziv na zaroto, subverziju, upor, akciju, obrat, prevrat, kolektivni socijalni (socijalistični, komunistični, anarhistični) puč!

Ja, ja, seveda da Pot v Jajce ni bila samo gledališka predstava, gre za direktni kulturni poseg u slovenski (južnoslovanski) nacionalni korpus ino zavest, u eksplicitnim pozivom Slovincu na premišljanje in uzbunu, u trenutku, ko Radko Polič (Igralec u predstavi, celo Kocbek?) izide s scene in iz Drame - ven u ljubljansko teplo septembarsko noć: »Evropa laže/Ljubljana spi«, vse spi. Ne, vsi ne spimo!

NOTE TIMAVE

Č. Šišković drevi v duu s harfistko S. Mallozzi

Kdor prireja koncertne sezone, mora poštovati sodobne tendence, institucionalno primerno skrbeti za povezave na širšem teritoriju, na umetniškom področju pa ponujati eklektične mešanice žarov, saj pojem »visokega« v glasbi postopoma izgublja smisel. S takimi usmeritvami deluje seshjansko društvo »Punto musicale«, ki se v zadnjih letih trudi za bistveno vsebinsko prenovu preko 20-letnega niza Note Timave. Na dveh lokacijah (gotska cerkev v Štivanu in grad v kraju Colorado di Montalbano) so se v tem mesecu zvrstili koncerti orkestra tržaškega gledališča Verdi, različica baročnih kalupov s skupino v stilnih kostumih Notte veneziana, klavirska recitala Roberta Cominatija in Enrica Pieranunzija, prejšnji ponedeljek pa drugi del triletnega projekta komorne instrumentalne skupine GF Malipiero, ki predstavlja v tem okviru cikel Bachovih Brandeburških koncertov. Pristop beneških glasbenikov, ki izhajajo iz raznovrstnih izkušenj, med katerimi je tudi sodelovanje u skupini Rondò Veneziano, ni konvencionalen in niti filološki, saj nosi pečat modernejšie usmeritve prehojene glasbene poti. Skupina komunicira z vitalnostjo in velikim zagonom; kljub muzikalčnosti pa zmanjkajo potrebni odenki v fraziranju, dinamiki in agogiki ne dovolj poglobljeno izoblikovanih izvedb. Umetniški vodja skupine in koncertni mojster Sebastiano Maria Bianello je izvedel virtuosistično solistično vlogo Brandeburškega koncerta št. 4, obče znanega koncerta za oboo, violino in godala u B-molu, koncerta za violno in godala u A-molu in Brandeburškega koncerta št. 2. Z njim so solistične parte po većini precej solidno izvedli flautista Alberto Crivellotto in Fabio Pupillo, oboist Michele Antonello in trobentač Roberto Caterini. Danes se bo sezona nadaljevala na gradu Colloredo s koncertom dua, ki ga sestavlja tržaški violinist Črtomir Šišković in harfistka Simona Mallozzi, u ponedeljek pa bo štivanski del niza sklenil zanimiv večer Gregorijanske glasbe, u katerega bo uvedlo predavanje prof. Maurizia Malagutija. Glasbeni del pa bo zaupan članom skupine Schola Gregoriana iz Benetk. (ROP)

NOVA GORICA - Koncert

Spoštljiv in prikupen poklon skladatelju Radovanu Gobcu ob 100-letnici rojstva

»Izšel sem iz preprostega ljudstva in sem najbolj zadovoljen, če me le-to sprejme in posluša. Skušam biti vselej razumljiv in jasan, dostopen vsem. Kot takega me povsod sprejemajo in na to sem ponosen.« Tako je pred več kot tremi desetletji (v knjigi A. Rijavca: Slovenska glasbena dela, DZS, 1979) zapisal skladatelj Radovan Gobec in njegove pesmi, kljub časovni odmaknjenosti, še danes prevzemajo tudi mladi rod primorskih pevk in pevcev. No, vsaj tiste, ki so 18. septembra u dvorani Mestne občine Nova Gorica oblikovali spoštljivo in mladostno prikupno predstavitev izbora Gobčevih zborovskih skladb. Na koncertu so zgljedno in doživeto zapeli Dekliška vokalna skupina Bodeča neža (zborovodja: Mateja Černić), Mešani pevski zbor Son-tius Nova Gorica (zborovodja: Matej Pe-tejan) in Čezmejni Goriški Mešani mladinski zbor Primož Trubar (zborovodja: Gregor Klančič). S pesmimi, ki »dišijo po ljudstvu« so se v korektni interpretaciji pesmi Sprotulete blizi ide (ljudski iz Gore-njega Senika-Porabje) srečali člani zbora Sontius, in njej dodali še doživeto izvedbo skladbe Čas u pesmi, skladbi, ki vendar raz-kriva tudi že manj ljudski, manj preprost slog zborovskega stavka skladatelja. Čez-mejni zbor je tokrat, žal, zapel v zelo okrnjeni zasedbi in goriškemu šopku Gobčevih pesmi dodal glasovno precej skromni

izvedbi skladb Dober večer Mihaela Rožanca in Nu pujte, pujte vsi ljudje Ivana Florjanca. Višek je praznični večer doživel u zaključku koncert, ko so se vsi trije pevski sestavi združili in pod vodstvom Petejana (ki je zaigral tudi na harmoniko) in Klančiča zapeli sloviti, znameniti Gobčevi pesmi: Zapojmo pesem in Pesem o svobodi. Z mladostni žarom in šarmom sta zveneli pesmi, pa čeprav so tako njuna vsebina kot glasbena sredstva, ki jih skladatelj uporabi, odsev starega časa in mogoče zaradi tega precej »staromodni«.

Da pa Radovan Gobec ni samo eden izmed najbolj značilnih predstavnikov masovnih pesmi in partizanskih zborov, so obiskovalci odkrivali u prefinjenih izvedbah dveh pesmi, ki jih je za koncert u Novi gorici tokrat pripravila Dekliška vokalna skupina Bodeča neža. Pevke u Vrha svete-ga Mihaela so pod vodstvom Mateje Černic novič blestele s čudovitimi glasovi, zlostjo, svežino in vrhunskim podajanjem pesmi, med katerimi je še posebej očarala izvedba ljudske iz Vučje Gomile, Ne ouri, ne sečaj - izvršten sestav je za interpretacijo te Gobčeve pesmi na letošnjem 4. tek-movanju otroških in mladinskih zborov u Kulturnem domu Nova Gorica prejel tudi posebno priznanje za najboljšo izvedbo slovenske ljudske pesmi.

Tatjana Gregorić

ESEJI

Nagrajena Ifigenija Simonović

Žirija Sklada Marjana Rožanca je delo Ifigenije Simonović Konci in kraji razglasila za najboljšo esejistično knjigo zadnjih dveh let. Dobitnico so imenovali po literarnem večeru nominirancev; poleg nagrajenke so bili to Mitja Čander, Gorazd Kocijančič, Jaroslav Skrušny in pokojni Vlado Šav. Nagrado bo avtorica prejela danes u Trubarjevi Rašici. Žirija u sestavi predsednika Edvarda Kovača, Mance Košir, Milčka Komelja, Iva Svetina in Jelke Ciglenečki je u obrazložitvi zapisala, da avtoričino delo, ki je knjiga izpovedi, »prežarja« iskrenost. Gre za »izpovedi ženskega bitja, ki hodi po svetu in išče svoji samoti ustrezno, prijazno, ljubljeno pokrajino, mesto, kraj, prizor, nebo, osebo. In vedno znova se vraća na svoj začetek, k svojemu srcu, iz katerega zajema besede, s katerimi gradi nove pokrajine, 'kraje in konce'«.

Pred razglasitvijo je predsednik žirije Kovač vodil pogovor z nominiranci za nagrado, ki so tudi prebrali odlomek iz svojih nagrajenih del. Mitja Čander, nominiran za delo Kuvertirana poteza, je dejal, da mu nominacija - gre že za njegovo tretjo - kot esejistu veliko pomeni.

Gorazd Kocijančič, nominiran za zbirko Razbijanje. Sedem radikalnih esejev, je na Kovačevo vprašanje, kako združuje filozofijo s poezijo, odgovoril, da ju dopolnjuje. Jaroslav Skrušny - bil je nominiran za delo Varuhi spomina - je Kovaču priznal, da je s pisanjem lastne literature končal že u gimnaziji; pri svojih kritikah del drugih pa se močno naslanja na francoska eksistencialista Sartra in Camusa.

Nagrajenka Simonovićeva je povedala, da njeni eseji za razliko od pesmi nastajajo sproti, strukturirano in u določenih rokih, medtem ko »pri pesmih nikoli ne ve, kdaj pridejo«.

Predstavili so tudi delo Vlada Šava, nominiranega za delo Vrelec, prek predvajane posnetka arhivskega pogovora s pokojnim avtorjem. (STA)

Večernica pripadla Janji Vidmar

V Murski Soboti so podelili nagrado večernica za otroško u mladinsko literaturo, ki je pripadla Janji Vidmar za roman Pink. Žirija za nagrado, ki jo podeljuje časopisna hiša Večer, je zapisala, da gre za izjemno najboljši avtobiografski roman doslej, umeščen u 70-ta leta u Maribor. Žirija za izbor večernice u sestavi Tone Partljič, Manca Perko, dr. Dragica Haramija, Ida Mlakar in Melita Forstnerič Hajnšek je u utemeljitvi navedla, da je Pink, ki je izšel pri založbi Didakta, »hommage generaciji, ki je rasla u času hlepenja po zahodnih dobrinah, kot so bile milka, banane, rama, generaciji, ki ni imela ničesar, je pa imela drug drugega, kot pravi pisateljica.

Avtorici je po mnenju žirije uspelo u lucidno gesto obvladati vso gmoto spominov in jih organizirati u zabavno, pikro, ožono, avtoričino zgodbo, ki deluje sveže in vznemirljivo za vse generacije.

Nagrado u znesku 3000 evrov je pri-ljubljani mladinski pisatelj u soboškem gradu podelil direktor in odgovorni urednik Večera Uroš Skuhala. Poleg Janje Vidmar so bili letos u ožjem izboru za 13. večernico še Mate Dolenc, Evald Flisar, Bina Štampe Žmavc in Irena Velikonja.

Janja Vidmar (1962) sodi med najbolj plodovite domače knjižne ustvarjalce, ki je bralce prepričala zlasti u romanu, Baraba, Debeluška, Senca poletja, Fantje iz gline, Nimaš pojma in Princeska u napako, za katero je leta 1999 prejela svojo prvo večernico. (STA)

Štiri nagrade za mariborski Lent

Mariborski festival Lent 2009 je na 54. kongresu Mednarodnega združenja festivalov in prirediteljev IFEA prejel štiri nagrade. Prejel je zlato nagrado Gold Pinnacle Award za programsko knjižico festivala, Silver Pinnacle Award za letak festivala in majico ter bronasto nagrado za promocijske materiale festivala, so sporočili organizatorji. Za celostno podobo festivala je tudi letos poskrbel Didi Šenekar; za grafično realizacijo pa Mitja Visočnik. Mariborski festival je doslej prejel že 13 zlatih, 18 srebrnih in 10 bronastih priznanj IFEA, so sporočili iz Narodnega doma, ki organizira največji slovenski festival.

ZGODOVINA - Kakšno je bilo zasebno življenje u Stalinovi Rusiji?

Orlando Figes bo u Sloveniji predstavil knjigo Šepetalci

Orlando Figes, profesor zgodovine na londonski univerzi, sicer pa avtor zgodovinskih »best-sellerjev«, bo u prihodnjih dneh obiskal Slovenijo. Pri založbi Modrijan je namreč izšla njegova najnovejša knjiga Šepetalci (The Whisperers, 2007), u kateri se je angleški zgodovinar in odličan poznavalec ruske zgodovine posvetil zasebnemu življenju u Stalinovi Rusiji. S svojo obsežno monografijo je osvetlil družbo, u kateri so vsi šepetalci: da bi zaščitili svoje bližnje, ali da bi ovadili soživaljane. Delo se opira na obsežno raziskavo ustne zgodovine, ki je zajela stotine družin iz nekdane Sovjetske zveze, ter na množico listin, fotografij in predmetov iz družinskih arhivov.

Figes bo u ponedeljek predaval u ljubljanskem Cankarjevem domu (ob 19. uri). Avtorja bo predstavil dr. Peter Vodopivec, pogovor bo vodila Marija Zidar, poskrbljeno pa bo za simultani prevod. Naslednjega dne se bo Figes srečal s svojimi bralci tudi na Škrabčevi domačiji u Hrovači, kjer se bo z njim pogovarjal Aleksander Čolnik.

Orlando Figes (1959) je profesor zgodovine na londonski univerzi (Birckbeck College). Študiral je na Cambridgeu, kjer je bil do leta 1999 tudi zaposlen. Je avtor številnih monografij o ruski zgodovini, po mnenju marsikaterega bralca pa pravi romanopisec. Njegova dela namreč zaznamuje zelo privlačen, skoraj romanesken slog, o čemer pričajo tudi številni ponatisi, prevodi in prejete

nagrade. Njegove knjige so prevedene u več kot dvajset jezikov, slovenski bralci so ga doslej poznali kot avtorja Natašinega plesa, u italijanščini pa je ob tej knjigi in Šepetalcih na voljo tudi monografija »La tragedia di un polo. La rivoluzione russa 1891-1924«. (pd)

Prijeten dom

Priloga Primorskega dnevnika

Pohištvo, Gradbeništvo

Prehodi

namreč toplota, ki se ustvari v kamini, primerno ogrela vaš dom v hladnejših večerih jeseni.

Sprva so bili kamini preprosti, renesančni umetniki pa so jih začeli posebej okraševati. Še posebno razkošje oblikovanja je bilo vidno v obdobju rokokoja in baroka. Okoli 14. stoletja so kamine zlasti v severni in srednji Evropi vse bolj začele izpodrivati peči, kar pa ne velja za države z milejšim podnebjem, kjer so kamini stoletja služili kot glavni vir toplote in se ohranili vse do danes. Spreminjale so se postavitve, oblike in dekoracije, osnovna funkcija je ostajala enaka: ustvarjanje in razporejanje toplote po prostoru.

Odpri ali zapri kurišča

Lahko se odločite za montažne odprte kamine, običajno sestavljene iz izolacijske betonske strukture z odprtino za ogenj iz izolacijskega betona. Bolj pogumni in drzni pa se lahko odločite za lastno gradnjo odprtega kamina. Pri odprtih kaminih je v kurišču le loputa za regulacijo dimnih plinov, kar lahko pomeni, da je zgorevanje precej neenakomerno. Seveda so ti kamini bolj potratni od zaprtih, zato pa nudijo pristnejši stik s primarnim elementom človekovega bivanja – ognjem. Če bi radi imeli zidan kamin, je smiselno vgradnjo kamina načrtovati že ob načrtovanju urejanja doma oziroma stanovanja. Samo izvedbo prepustite strokovnjakom.

Seveda lahko tudi z zaprtimi kamini ogrevate prostore vašega doma. Velja namreč, da so prav zaprti kamini učinkovitejši glede izrabe energije in varnosti. Zaprti kamini namreč zaradi manjšega pretoka zraka skozi kurišče dosegajo višje

temperature. S tem je zgorevanje bolj popolno, izkoristki pa so večji.

Zakurili je treba znati

Za čimmanj slabe volje se je potrebno naučiti pravilne kurjave kamina. Poznavalci svetujejo, da na očiščeno rešetko položimo droban suh les, zraven pa položimo nekaj, na primer 3 ali 4 večja polena. V drugem koraku odpremo dimno loputo oziroma loputo vgrajeno v ohišje kamina, nato pa z zmečkanim časopisnim papirjem zakurimo pred loputo, s čemer ustvarimo potreben vlek dimnika. Ogenj lahko za boljše gorenje na začetku podpihujemo z ustreznim mehom. Pozornostvelja nameniti tudi dovodom

svežega zraka, ki morajo biti odprti. Ognja nikakor ne prižigajte s špiritom ali benzinom!

Pri kaminih z zaprtim kuriščem velja, da vrat ne smemo odpirati prehitro. V kurišču namreč lahko nastane nadtlak, dimni plini tako prodrejo v prostor. Enako pomemben, kot začetek kurjenja, je tudi zaključek. Zato se najprej prepričajte, da v pepelu ni več žerjavice. Šele ko pepel očistimo, lahko zapremo

Poletje se je poslovilo, prišla je jesen, ki je, poleg harmonije barv v vaš vrt, prinesla tudi hladnejša jutra in večere. Zato so jeseni prehladi precej pogosta tegoba, ki nas za dva ali tri dni oslabi. V mišice, kosti, grlo in glavo se naseli bolečina, ki jo v težjih oblikah zdravimo s počitkom v postelji, ob čaju in drugih zdravih pripravkih. Starodavna skrivnost o tem, kako preprečiti prehladna obolenja in organizem oborožiti z zadostno mero odpornosti, pravi, da so najbolj učinkoviti vitamini. Da bi prehladna obolenja primerno pozdravili ali še bolje, da do njih sploh ne bi prišlo in vam ne bi bilo treba ležati v postelji, pa moramo v prehodnem jesenskem obdobju poskrbeti za primerno ogrevanje prostorov.

Najbolj pogosto in tudi ekonomično ugodno bivanje omogoča centralno ogrevanje prostorov z možnostjo avtomatske regulacije. Pri izboru ogrevalnega sistema moramo upoštevati, da se želimo v ogrevanih prostorih dobro počutiti in da bo sistem varčen in do narave prijazen. Biti pa mora tudi varen.

Lokalno ogrevanje

STANOVANJA OPREMLJENA TUDI Z LOKALNIM OGREVANJEM, KI SLUŽI ALI KOT DODATNO OGREVANJE PROSTOROV ALI KOT OBČASNO OGREVANJE V PREHODNIH OBDOBJIH.

Ko spusti dnevnih temperatur še ne zahtevajo celodnevne ogrevanja, je namreč energijsko neučinkovito kuriti s centralnim sistemom.

Nekateri se odločijo, da bodo prehodna obdobja premestili z uporabo klimatske naprave. Drugi se nad tovrstno rešitvijo zgražajo, toda z dobro klimo se manjši prostor učinkovito ogreje. Če v stanovanju že imamo klimo in si z njo poleti reguliramo temperaturo prostora, enako lahko storimo, seveda če naprava deluje tudi kot toplotna črpalka, jeseni in spomladi.

Kamini

Odlično dopolnilo centralnemu ogrevanju je lahko kamin, za katerega se zadnja leta ponovno odloča vse več ljudi. Ne samo, da s kaminom v prostor priključimo neke druge čase zgodovine, tudi s čisto funkcionalnega vidika je odlično sredstvo za oblikovanje primernih temperatur v prehodnih obdobjih. Ko še ne pritisne pravi mraz, bo

idrothermo
F O R N I T U R E

Gorilci

Radiatorji

Dimniške tuljave

Vodovodni sistemi

Namakalni sistemi

Bazeni

IDROTHERMO FURNITURE di Robert Čuk & c. S.a.S.

Dunajska cesta, 64/A - 34016 Opčine - Trst
tel/fax +39040213850 - itfurniture@gmail.com

■ PRAZNJENJE GREZNIC
IN ČISTILNIH NAPRAV

■ ČIŠČENJE
ODTOČNIH KANALOV
Z VODNIM PRITISKOM

■ PREGLEDI S TV KAMERO
IN ZIDARSKA DELA

V OBRTNI CONI ZGONIK

PROSEŠKA POSTAJA 29/C

TEL. 040 2528113 - FAX 0402528124

e-mail: info@danev.it

**EDIL - PORFIDI
TRENTINA**

Skladišče in urad na Proseku
(nasproti avtobusne garaže ACT)

Tel. 040/251044;
faks 040/251145

VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE

porfirji • peščenjaki • prane cementne
plošče • kamnite kocke in obloge •
kamniti robniki • material za pokrivanje
streh • strešne opeke iz žgane gline...

VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA

opeke • železne in lesene
konstrukcije • izolacijski
materiali • železne PVC cevi • ograje...

La Fagagnese
DI DANIELE FURLANO

**KUHINJE IN
ŠTEDILNIKI S KOTLOM
ZA OGREVANJE**

TRADICIONALNI,
VGRADNI, STOLPNI
V INOX JEKLU,
EMAJLIRANI IN ZIDANI

PO NAROČILU POOSEBLJENA IZDELAVA

PO NAROČILU VAM NUDIMO KOMBINACIJE UNIBLOC: KUHINJE,
KOMBINIRANI ŠTEDILNIKI S KOTLOM, PLINSKI ŠTEDILNIK, HLADILNIK,
POMIVALNO KORITO, DELOVNE PLOŠČE IZ GRANITA, PEČI IZ LITEGA ŽELEZA, RAZNI DODATKI

ULICA 24. MAJA 2 - 33034 FAGAGNA (UD) - TEL. 0432.800157 - FAKS 0432.810452

PIPAN

LASTNA PROIZVODNJA

Aluminijasto-lesene zasteklitve
Aluminijaste zasteklitve

Obdelovanje železa:
rešetke, vrata, ograje, itd.
namestitve in vzdrževanje

Prisotni od leta 1969

Nabrežina, 170/E - (blizu nogometnega igrišča)
Tel.: 040/200329 - Fax.: 040/2025392

no obdobje

dimno loputo in kanale za dovod svežega zraka.

Ni primeren vsak les

Za odprte kamine je najprimernejši les listavcev, kot so breza, hrast ali bukev, ki naj bi po idealnih scenarijih pred uporabo bil skladiščen najmanj dve leti. Gori namreč počasi, z mirnim plamenom in tako ustvarja tudi dovolj žerjavice.

Les iglavcev ni najbolj primeren za kurjenje v odprtih kaminih, ker vsebuje veliko smole, ki ob gorenju sprošča iskre. Bolj primeren od iglavcev je tako imenovan mehak les (topol, lipa, jelša), čeprav tudi ta ni brez slabosti. Ima namreč nizko kurilno vrednost, hitro gori in ne ustvari dovolj žerjavice, navajajo poznavalci. Premer polena za kurjenje naj znaša od 6 do 10 cm, dolžine od 30 do 40 cm.

Bio-kamini

Poleg toplozračnih obstajajo tudi toplovodni kamini, v katerih kurišče ogreva vodo, ki je po cevnem sistemu vodena v radiatorje. To pomeni, da sistem deluje kot centralno ogrevanje, pri čemer strokovnjaki opozarjajo, da je vgradnja tovrstnih, tudi dražjih, kaminov precej zapletena.

Ne glede na to kakšno vrsto kamina si boste omislili, morate imeti tudi dimnik. Za tiste, ki pa možnosti dimnika nimajo, lahko izberejo kamine na bio-etanol ali električno. Ponudba že narejenim modelov, ki jih enostavno kupite, je ogromna, lahko pa narišete čisto takega po vaših željah, skico posredujete izdelovalcu, ki ga bo izdelal posebej za vas in kupite

samo vložek za v notranjost.

Bioetanol je razgradljiv vir energije, iz tako imenovanega bio-kamina se ne dviguje dim in zato tudi dimnika ne potrebujemo. Vsak liter goriva, ki ga dolijete v gorilnik, omogoča približno triurno uživanje ob ognju, pravijo poznavalci in med odlike bio-kaminov navajajo tudi možnost, da ga postavimo kamorkoli in ga, ko želimo drugačno razporeditev, prestavimo na drugo mesto.

Sodobni solarni sistemi

Solarni sistemi ustvarjajo toploto za pripravo sanitarne vode in podporo pri ogrevanju. Z nekaterimi sistemi lahko privarčujete kar 30 % ali več stroškov za ogrevanje in celo do 70 % stroškov za pripravo sanitarne vode. Solarno termični sistemi praviloma sestavljajo solarni kolektorji, napeljava od kolektorjev do rezervoarja, bojler, solarna postaja, raztezna posoda s stenskim nosilcem in priključno cevjo ter solarna kontrolna enota, o čemer vas bodo strokovno poučili strokovnjaki. Omenjeni sistemi so opremljeni z diagnostičnimi funkcijami za odkrivanje napak, ki se zabeležijo in odpravijo preko LCD prikazovalnika. Na voljo imate vakumske in ploščate kolektorje. Kot zanimivost naj povemo, da je prvi na področju uporabe sončnih kolektorjev Ciper, sledijo pa mu Avstrija, Grčija in Nemčija. Strokovnjaki štejejo kolektorje za zelo primerne v primerih, ko želimo solarno napravo izkoristiti v daljšem časovnem obdobju, torej tudi ob večjih temperaturnih razlikah. Zanje velja, da omogočajo dober sprejem energije, ko direktnega sevanja ni, imajo pa zelo dober izkoristek tudi pri ekstremno nizkih temperaturah. Vakuum v ceveh namreč močno zmanjša izgube kolektorja v času velikih temperaturnih razlik, so izračunali strokovnjaki.

Peči

V domovih so vse bolj prisotne tudi raznovrstne peči. Tehnološki razvoj in vedno nove rešitve na področju oblikovanja omogočajo kakovostno izdelavo inovativnih peči, ki so največkrat proizvedene iz železove litine. Prav zaradi karakteristik tega materiala peči zdržijo visoke temperature. Glede uporabe vrst lesa, veljajo enaka pravila kot pri izboru in uporabi lesa za kamine.

Masivna lončena peč, ki je bila razvita iz krušne peči, je odlična rešitev za vse, ki želijo in potrebujejo blažje ogrevanje prostorov. Obstajajo tudi take, raznovrstnih oblik, v katere se vstavi kaminski vložek. Pogled na s takim vložkom opremljeno peč je seveda drugačen: v ospredju vidite plamen. Do plamena pa lahko pridete tudi z električno pečjo, ki za delovanje ne potrebuje dimnika.

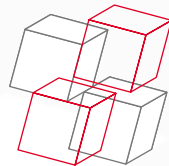
Naša najbližja zvezda

Sončne žarke boste v prihodnjih mesecih le lovili, v najboljšem primeru boste kakšen dan pri predčasnem pobegu iz službe še zaužili kakšen energetski paket žarkov. A ne pričakujte preveč, pred vrati so dokončno hladnejši dnevi.

Zgovoren je podatek, da sonce pošlje na zemljo v treh urah toliko energije, kot jo človeštvo porabi v enem letu. Na kvadratni meter ravne ploskve, na katero padajo sončni žarki pravokotno, pade vsako sekundo približno 1000 joulov energije. Če bi torej imeli idealen sončni kolektor, ki jih omenjamo spodaj, bi nam kvadratni meter kolektorja dajal moč enega kilovata. Vse te količine energije seveda ne moremo ujeti, a za, na primer, pripravo tople vode zadostuje že del te energije.

Energijo sonca, ki so ga pred tisočletji na različnih koncih sveta častili celo kot božanstvo, uporabljamo vsak dan. Za energijo sonca velja, da ima največjo gostoto moči med obnovljivimi viri energije, ne onesnažuje okolja in odlično služi za dopolnilno ogrevanje prostorov.

Uporaba pasivne energije sončne energije v hladnih jesenskih, zlasti pa zimskih dneh, ne pomaga najbolj, zato pa je toliko učinkovitejše aktivno izrabljanje sončne energije. V tem primeru moramo seveda namestiti mehanske dele, ki sestavljajo sistem sprejemnika sončne energije, hranilnika toplote, vmesne dele ter medij za prenos toplote iz sprejemnikov v hranilnik. Investicija ni samo ekološko prijazna, ampak se tudi stroškovno izkaže za primerno rešitev.

N.S.D. S.r.l.

Razne vrste zasteklitev
(aluminij, PVC, les, ...)
Protivlomna vrata
Strešna okna
Vrata (dvižna, krilna in sekcijška)
... in veliko drugega.

Pridi na obisk v naš showroom ,**ul. Fabio Severo 96.**
Z našimi nasveti ti bomo pomagali pri izbiri najboljše rešitve.

Brezplačen predračun - Ul. Fabio Severo, 96 - Tel. 040/5708390

Mizarstvo

STOPAR

je od leta 1961

Pohištvo po meri, kuhinje, stopnice,
masivna notranja vrata ter
testirana okna in vrata po metodi
UNI EN ISO 10077-1 (2002)

z možnostjo 55% davčne olajšave.

ul. Kosovel 30 - 34012 Bazovica - Trst (Itelija)
tel/fax: 040 226283 - e-mail: bstopar@tin.it

ANTENNA TOP
Trieste

- Televizijske antene
- Parabolične antene
- Satelitski sprejemniki in sprejemniki za digitalni zemeljski signal
- Daljinci
- Protivlomni sistemi in videonadzor

Badalič David in Cinzia

Strada della Rosandra - Domjo 137 - 34018 - Dolina (TS)
Tel. 040 2820944 - Fax 040 8324483 - info@antennatops.com

HYDROTECHNIK

Vanja Devetak

**IZDELAVA, POPRAVILA IN
VZDRŽEVANJE OGREVALNIH,
PLINSKIH IN VODOVODNIH
NAPRAV**

**Alternativni in
obnovljivi
energetski viri**

**ŠEMPOLAJ 1/D6, TS
TEL. 040-200312
MOB. 347-6282079**

ECOGAS
Utekočinjeni naftni plini

Rezervoarji GPL
in utekočinjeni naftni plini
za domačo uporabo, kmetijstvo,
industrijo in gostinstvo

Ulica Grado 20

Tel. 199.145.323

Tel. 0431.35065 - Faks 0431.33987

e-mail: ecogasspa@ecogasspa.it

33052 CERVIGNANO DEL FRIULI (UD)

**Posebne ugodnosti za vse, ki zamenjate
plinsko olje ali drva z naftnim plinom GPL**

MOROSO
RIMADESIO
FLOU
KARTELL
FLEXFORM
VALCUCINE
WMF
MILLEFIORI
MILANO
MISSONI

MIZA MOLteni LESS

VAM NAJBLIŽJE PRODAJNO MESTO

Molteni&C Dada vitra.

atrio **ZA VAS IŠČEMO VEDNO NAJBOLJŠE.**

TRZIC, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • Faks 0481.40929 • e-mail: atride01@atriosrl.191.it

GORICA - ZSKD priredil prvo Slovensko deželno knjižno izložbo

»Ljubiteljska kultura ima še velik potencial«

Skupno 47 razstavljalcev - Marsič: Podkrepi sodelovanje med ZSKD in SKGZ

Ljubiteljska kultura ima še velik potencial in prav jo je čim bolj spodbujati in podpirati. Dokaz tega je bilo res veliko število slovenskih društev s Tržaškega, Goriškega in Videmskega, ki so ob velikih založbah in ustanovah razstavljala svoje produkcije na Slovenski deželni knjižni izložbi v središču Gorice. Sejma se je udeležilo skupno 47 razstavljalcev, od teh pa je bilo približno 40 društev.

Knjižno izložbo je priredila Zveza slovenskih kulturnih društev včeraj popoldne na notranjem dvorišču KB centra in s tem tudi obeležila Evropski dan jezikov. Knjižno izložbo, ki je bila pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze, so oblikovale članice ZSKD, ki so predstavile CD in DVD zgoščenke, knjižne novosti, publikacije in knjižno produkcijo iz prejšnjih let. Poleg društev so svoje publikacije predstavili še Goriška pokrajina, založba ZTT, Galeb, Glasbena matica, Slovik, ZSSDI, Novi Mata-

jur, Narodna in študijska knjižnica Damir Feigel, SLORI in Kulturni dom, dogodek pa je bil tudi priložnost za srečanje med člani ZSKD in SKGZ.

Izložbo sta s krajšim govorom uradno odprla deželni predsednik ZSKD Marino Marsič in pokrajinski odbornik Marjo Marinčič, ki sta oba poudarila pomen nove pobude, saj je prikaz konkretne prisotnosti kakovostne slovenske publicistike v zamejskem prostoru. Glede na uspeh knjižne izložbe pobudniki celo že razmišljajo, da bi jo v prihodnosti nadgradili s prisotnostjo tudi drugih krogov tako iz zamejstva kot s slovenskega obmejnega pasu. Pomen sejma je vsekakor tudi v tem, da so prvič skupaj razstavljala društva iz treh pokrajin in imela priložnost pokazati lastne produkcije, ki drugače težko prodrejo v javnost in gredo v obtok. Obenem je bilo to priložnost za globlje medsebojno spoznavanje in izmenjavo izkušenj. Tako lahko nastanejo tudi nova sodelovanja,

Na knjižnem sejmu v KB centru je bila tudi debatna kavarna (levo), med navzočimi pa je bilo opaziti mnogo mladih (desno)

BUMBACA

ki jih danes vsi malo pogrešamo, je ocenil Marsič in poudaril, da je treba v tem smislu podkrepiti sodelovanje med ZSKD in SKGZ. Navdušujoče pa je bilo res lepo število mladih, je dodal Marsič in naglasil, da to dokazuje, da ima ljubiteljska kultura res velik potencial.

Slovensko deželno knjižno izložbo je obogatil tudi spremni program in je bila ob sejmu tudi družabna igra Mozaik. Obiskovalci so ob vhodu prejeli delček sesta-

vlanke oziroma slike, ki so jo morali nato zložiti. Toda manjkajoče dele so morali iskati med drugimi obiskovalci in to je omogočilo neposreden stik med ljudmi. Na prireditvi je bila tudi debatna kavarna. Jari Jarc, Marina Cernetig in Aleksander Coretti so ponudili iztočnice za razpravo o mladih, manjšini in literarnem ustvarjanju, knjižni sejmi pa se je zaključil s koncertom skupine BK evolution iz Benečije. **A.G.**

GORICA - Rim ustregel zahtevi krajevnne uprave

Livarna v rokah občine

Italijanska stran pripomb ni poslala v predvidenem roku - V Livarni prepričani, da gre za namerno zavlačevanje

Rimsko ministrstvo za okolje je ustreglo zahtevi goriške občinske uprave, da bo vso dokumentacijo, ki zadeva solkansko Livarno in jo bo na Italijo naslavljalo ljubljansko ministrstvo, odslej prejemala občina Gorica, ki jo bo preučila, po potrebi prevedla in nato poslala v Rim. To je včeraj sporočil goriški okoljski odbornik Francesco Del Sordi, ki je pojasnil, da se Rim ni odzival na ljubljansko dokumentacijo, ker jo je prejemal v slovenščini in je bila zanj nerazumljiva, morda pa tudi zaradi tega ji na ministrstvu niso posvetili pozornosti, ki bi si jo zaslužila. Rim bo sedaj po diplomatskih kanalih sporočil Ljubljani, da naj vso dokumentacijo pošilja na občino Gorica, ki bo referent v nadaljnjem postopku za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. »Tu bomo dokumentacijo preučili, prevedli in jo poslali v Rim,« je dodal Del Sordi.

S potekom postopka pa so nezadovoljni v Livarni. Po včerajšnjem pisanju Primorskih novic v solkanskem obratu kritično ocenjujejo dejstvo, da je imelo italijansko okoljsko ministrstvo do 12. septembra čas za pripombe, ker tega ni storilo, pa naj bi jim Ljubljana rok podaljšala do konca meseca. Čeprav so z Agencije republike Slovenije za okolje (ARSO) italijanskemu ministrstvu vso dokumentacijo posredovali že aprila, saj ima glede na obmejno lego Livarne pravico do pripomb, le-teh v razpoložljivem času ni bilo, ko je rok potekel, pa so na italijanski strani dvignili cel halo, češ da o postopku niso bili obveščeni. Na slovenskem ministrstvu so pojasnili, da imajo sosedje čas za vložitev pripomb do konca meseca, kar naj bi v vodstvu Livarne povzročilo razočaranje, saj verjamejo, da gre za načrtno zavlačevanje. Pojasnila, da bo rok za oddajo italijanskih pripomb zapadel konec septembra, so označili za sprenevedanje, saj je v zapisniku, ki so ga pred časom zahtevali, jasno naveden datum 12. septembra. Prepričani so tudi, da za izdajo dovoljenja, za katerega so zaprosili že pred tremi leti, ARSO pa je njihovo prvo vlogo zavrnil, ni nobenih zadržkov. O dvojnih merilih naj bi po prepričanju direktorice Livarne, Simone Stegne Ceraj, pričalo tudi dejstvo, da so na ministrstvu takoj sprejeli delegacijo iz Gorice, medtem ko so njihovo prošnjo po pogovorih najprej zavrnili, potem pa sestanek dvakrat preložili, tako da naj bi se po zadnjih zagotovilih srečali v oktobru. (nn)

DEMOKRATSKA STRANKA Zahtevajo ukrepe za dvig gospodarstva

Solidarni z delavci tovarne Carraro

Politika mora prevzeti lastne odgovornosti in postaviti temelje za razvoj in za delo na Goriškem, toda desna sredina ne dela v tem smislu ničesar. To poudarja Demokratska stranka iz goriške pokrajine, ki izreka solidarno delavcem goriške tovarne Carraro in njihovim sindikalnim predstavnikom. Njihov položaj, pravijo pri Demokratski stranki, jasno odraža hude posledice gospodarske krize v Italiji. Ob tem pa stranka poudarja, da so nujno potrebni konkretni predlogi in takojšnji ukrepi, zato da usode tovarne Carraro ne bodo utrpela tudi druga goriška podjetja.

Za izhod iz krize je na prvem mestu nujno izboljšati infrastrukturo, ocenjuje Demokratska stranka, in s tem privabljati naložbe, ki bodo v podporo obstoječim podjetjem. V tem smislu zahteva stranka takojšnje ukrepe za sprostitev avtocestnega odseka med Vilešem in Moščenicami, kar bi med drugim prispevalo k razvoju goriške infrastrukture, od tovarnega postajališča pri Gorici do letališča v Ronkah in pristanišča v Tržiču. Dalje je potrebna krepitev konkurenčnosti na mejnem območju. Gorico in goriško pokrajino od nekdaj zaznamuje industrijska in delavska tradicija, ki je ne smemo pozabiti, navajajo pri Demokratski stranki. Poleg tega so potrebne davčne olajšave na čezmejnem območju, pa tudi poenostavitev birokratskih postopkov, ki v nasprotju s slovensko stranjo res ne privabljajo novih podjetij.

GRADIŠČE - Prometni nesreči Clio pristal na strehi, mercedes v drevesu

V Krminu mladeniča s skuterjem zavozila v obcestni jarek

Čelno trčenje je bilo neizogibno, pri čemer se je clio s štirimi potniki prevrnil na streho

BUMBACA

V včerajšnji noči in med dnevom so se zgodile tri emembe vredne prometne nesreče. Najhujša se je pripetila včeraj popoldne pri Gradišču, kjer so ranjene kar tri osebe, ena od teh resno. Po državni cesti 305, v neposredni bližini komercialnega središča Iper-Coop, se je okrog 16.50 pripeljal avtomobil znamke Renault clio s štirimi potniki. Ko je zavil proti bencinskemu servisu, je iz nasprotne smeri privozila Citroen xsara s slovensko registracijo. Čelno trčenje je bilo neizogibno, pri čemer se je clio prevrnil na streho. Štiri osebe, ki so se peljale v cliu, so utrpeli poškodbe in so jih z rešilnim vozilom odpeljali v goriško bolnišnico. Trije so jo poceni odnesli, četrti potnik pa si je huje poškodoval glavo.

Ravno tako v Gradišču se je nesreča včeraj zgodila tudi ob 15. uri, ko je 56-letnega voznika mercedesa iz Bertiola med vožnjo po trgu Unità obšla slabost, pri čemer je izgubil nadzor nad avtom in se zaletel v obcestno drevo; k sreči se je le lažje ranil. V videmsko bolnišnico pa so odpeljali 18-letnega mladeniča, ki se je v noči s četrtno na včerajšnji dan ob 24.30 huje poškodoval med vožnjo s 50-kubičnim skuterjem po ulici Molinovo v Krminu. Zavozil je naravnost v obcestni jarek. V Vidmu so ga sprejeli v oddelku za intenzivno nego, 17-letnega sopotnika, ki je sedel za njim, pa so oskrbeli v goriški bolnišnici.

GORICA - Že prvi dan nagradil eno-gastronomski sejem z množično udeležbo ljudi

Z okusi in vonjavami se na ulici prepletajo tudi narodi in jeziki

Dežela obljublja večjo pozornost za Goriško - Župan opozoril na stisko delavcev tovarne Carraro

Goriško mestno središče je včeraj živelo že v popoldanskih urah, zvečer pa je na ulicah s stojnicami do poznega mrzlolelo ljudi. Tridnevni kulinarčni »žur«, ki že nekaj let poteka pod naslovom Okusi na meji, ima letos zagotovljen uspeh, če mu bo vreme - tako kot že včeraj - naklonjeno. Občinska uprava se je letos še bolj potrudila in kljub spodrsrljaju oz. organizacijskim zamudam, zaradi česar so na primer izpadle novogoriške stojnice, in kljub ne ravno okusni fotografiji na reklamnem gradivu sta postavitev stojnic in uglašenost le-teh boljši kot v minulih izvedbah.

Ponudba je res bogata in prav za vse okuse. Začenja se že pred sedežem goriške pokrajine, kjer je postavljena razstava o življenju in podvigih pionirskih bratov Rusjan in kjer bo danes na voljo spominski poštni žig. Na odseku Korza, ki vodi do mestnega gledališča, so nameščene stojnice z delikatesami, siri in sladicami iz različnih italijanskih dežel. Ulica Diaz gosti stojnico grške kuhinje, Francozi pa si letos lastijo prostore okrog lepega vodometna v Ljudskem parku. Battistijev trg je prava vas piva, klobas, krompirja in zelja: stojnice iz Štajerske, Koroske in Tirolske delujejo enotno in vabljivo. Ulica Roma je balkanska avenija: Albanci, Hrvatje, Srbi in Bosanci ustvarjajo posebno vzdušje. Nekoliko višje dobimo Mađzare, stojnico z nemškimi dobrotami in belgijske sladice, prav povsod pa se s krajevnimi govoricami mešajo tuji jeziki. Slovenija je prisotna s peko palačink, z gostinsko ponudbo s Tolminskega in briško vinoteko v ulici Roma. V tej ulici, na Verdijevem korzu in v ulici Oberdan so stojnice in kioski številnih, pretežno goriških društev ali organizacij, ki dajejo Okusom tudi izrazito goriški značaj, s prihodom ali prodaje svojih dobrot pa polnijo lastne blagajne in tako omogočajo redno društveno delovanje.

Kaj pa goriški Slovenci? V ulici Roma se lahko ustavimo v vinoteki Števerjanski griči, nedaleč, nasproti Trgovinske zbornice, je domače gostoljubje prosvetnega društva Štandrež že včeraj privabilo veliko obiskovalcev. Dobro pozicijo so izbrali tudi člani društva Naš Prapor iz Pevme, ki na višini KB centra ponujajo izvrstno briško vino in dober pršut. Zraven so tudi vina kraških vinarjev, ki jih lahko pokusimo v kiosku Konzorcija Kras in devinsko-nabrežinske občine, pa še ponudba prosvetnega društva Sovodnje. Goriška prisotnost je najbolj razpoznavna na Travniku. Tam je postavljenih nekaj stojnic z goriškimi dobrotami, od medu do »gubance«, kave in sladic. Tam stoji tudi večji šotor, pod katerim osem krajevnih gostincev ponuja priložnostni, goriško obarvani meni v sozvočju z vinskimi kapljicami, nad katerim pozorno »bdi« združenje pokašalcev vina ONAV. Gostilne Pri Luni, Vid Primožič, Pri Mirkotu, Rosenbar, Majda, Al Piron, Internazionale in krožek Del Castello ponujajo pokušnje hodov, ki črpajo iz goriške, torej pretežno slovenske kulinarčne tradicije. Ravno tu so sinoči ob udeležbi župana Ettoreja Romolija in odbornika Antonia Devetaga, predsednika deželne vlade Renza Tonda, parlamentarcev Alessandra Marana in Roberta Antonioneja, prefektinje Marie Auguste Marrosu, predsednikov Trgovinske zbornice in Fundacije Goriške hranilnice, Emilia Sgarlate in Franca Obizzija, ki sta eno-gastronomski sejem finančno podrli, ter še novogoriškega podžupana Metaj Arčona in drugih javnih upraviteljev prerezali obredni trak Okusov na meji. Tondo je pohvalil mesto v obnovi in njeno mednarodno usmerjenost ter zagotovil še več pozornosti dežele. Podobno župan Romoli, ki pa je tudi izpostavil stisko odslavljenih delavcev iz tovarne Carraro.

Tako na Travniku kot na Battistijevem trgu sta postavljena odra, kjer bodo tako danes kot jutri koncerti različnih glasbenih skupin. Glavno besedo pa imajo seveda vonjave in okusi, protagonisti že odmevne poulične prireditve, ki ima ambicijo, da bo pritegnila več deset tisoč obiskovalcev, in ki vse bolj postaja evropski eno-gastronomski dogodek.

Včerajšnje dogajanje na goriškem kulinarčnem sejmu

BUMBACA

ASCOM - V centru Trgovine bodo jutri odprte

Mnoge trgovine v središču mesta bodo jutri na pobudo združenja trgovcev Ascom odprte. Vest je posredoval včeraj predsednik lokalnega Ascoma Gianluca Madriz, ki je v prejšnjih tednih spodbudil trgovce v tem smislu tudi na pobudo goriške občinske uprave. Prireditve Okusi na meji je namreč zelo pomembna in potrebuje tudi doprinos tega sektorja, je poudaril in dodal, da je Goriica naravno stičišče različnih kultur in narodov.

Na njegov predlog se je odzvala velika večina trgovcev. Pri Ascomu ocenjujejo, da bodo v bistvu odprte skoraj vse trgovine v središču mesta in predvsem v ulicah Rastello in Oberdan, na korzih Verdi in Italia ter na Trgu Vittoria, mnogo trgovin pa bo odprtih tudi na drugih mestnih ulicah. Ascom je zaradi tega izrazil veliko zadovoljenje. Izkazala se je namreč enotnost trgovskega sektorja, prav sinergija med trgovci pa prispeva k uspehu velikih prireditev, je naglasil Madriz. To je tudi izreden prispevek promociji turizma, je dodal, sami obiskovalci pa bodo poleg gastronomske ponudbe in drugih značilnosti nedvomno spoznali tudi dinamiko mesta.

GORICA - V okviru Okusov razstava in poštni žig

Brata Eda in Pepi Rusjan pred pokrajinsko palačo

Obiskovalci razstave

BUMBACA

ISONZO SOČA Gorica na krožniku

Časopis s cmoki in palačinkami

Uredništvo časopisa Isonzo Soča je včeraj priredilo tiskovno konferenco ob izidu nove številke. Zaradi narave časopisa uspe malokdaj urednikom zadeti pravi trenutek in uskladiti vsebino z dogajanjem v prostoru. Tokrat se je pripetilo. Z naslovnico - Gorica na krožniku - postane takoj jasno, za kaj gre.

Na začetku poletja so se na uredništvu, ki ima sedež v Svetovivanski ulici v Gorici, domenili, da posvetijo del člankov, pravzaprav kar celo prilogo, eno-gastronomiji. V mestu pravkar poteka poulična manifestacija Okusi in uredništvo je tempiralo prilogo za ta dogodek.

Tudi ostali naslovi so v prehranbenem slogu: Hrana na vidi, Nedeljsko kosilo na domu Coronini, Kuhano goveje meso, Jedilnik iz leta 1760, Cesar na zajtrku, Pogovor s Silvano Maligoj, Zasedba gostilne Pri Lojzki, Božična žuca, Restavracija Alla Luna, Hrana in stradanje. Prispevek v furlanščini nosi naslov »La polente«.

Podrobneje o vsebini časopisa bomo še kaj napisali v kratkem. Pomembno je, da sedaj vztrajamo pri eno-gastronomiji z vabilom na javno predstavitev, ki bo potekala jutri, 27. septembra, od 12. do 13. ure: tedaj bo uredništvo na Travniku predstavilo zadnji proizvod kolektivnega napora in hkrati z novo številko bo za simbolično ceno 5 evrov ponujalo tudi češpljev cmok ali palačinko in kozarec belega. V skladu s prireditvijo. Vse dni pa bo časopis na razpolago za nakup tudi v utici v središču dogajanj na Korzu. (ar)

Pred pokrajinsko palačo bo še danes in jutri odprta razstava, ki je posvečena bratoma Rusjan ob stoletnici njunega letalskega podviga. Pobudo zanjo je dala Zveza slovenskih športnih društev v Italiji, katere goriški sedež lahko računa na enega izmed najboljšežnjih arhivov o bratih Rusjan.

Razstavo so odprli včeraj popoldne v šotoru, pod katerem so na ogled slike in podatki o njunem življenju in delu. Pobudo je sfinancirala Pokrajina Gorica, prvič pa so jo predstavili pred dvema tednoma na goriškem letališču, ko so odkrili dve spominski obeležji v čast njunemu letu. Podobno razstavo so odprli tudi pred enim letom v Mariboru, ko so mariborsko letališče poimenovali po Edvardu Rusjanu.

Razstava bo odprta še danes in jutri od 10. do 20. ure, danes pa bodo od 10. do 16. ure na voljo spominske razglednice in poseben poštni žig, za katerega bosta poskrbela funkcionarja državne pošte. Za pobudo nosi zaslugo filatelčno društvo Košir iz Trsta. Škoda le, so ocenili prireditelji, da je občinska uprava »izrinila« razstavo. Šotor je namreč odmaknjen od osrednjega dogajanja, organizatorji pa kljub temu računajo na dober odziv obiskovalcev in radovednežev.

NOVA GORICA - Trideseta obletnica Obrtno-podjetniške zbornice

Obrtniki in podjetniki v nezavidljivem položaju

Tuje avtoprevoznike in obrtnike bi morali v Sloveniji kontrolirati tako, kot tuji organi pregledujejo slovenske

Poleg plačilne nediscipline, sive ekonomije in vseh posledic gospodarske krize, s katerimi se soočajo obrtniki in podjetniki v teh časih, se na območju Obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica, kjer so včeraj obeležili 30. obletnico delovanja, pogostejše kot druge soočajo tudi z nelojalno konkurenco iz Italije in od drugod oziroma z dvojnimi merili, za katera pa so po prepričanju vodstva zbornice krivi slovenski organi nadzora.

Kot je ob jubileju povedal predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica Aljoša Fiegl, se jasno zavedajo principa prostega trga in mu ne nasprotujejo, dejstvo pa je, da so na primer slovenski avtoprevozniki v sosednji Italiji, pa tudi na Hrvaškem deležni dokaj ostrega in pogostega preverjanja dovolilnic, medtem ko slovenski organi na slovenskem ozemlju tega ne kontrolirajo. »Naši organi bi morali enako striktno in pogosto pregledovati dovolilnice kot drugod. Če bi bilo to urejeno, marsikateremu našemu avtoprevozniku, ki jim je v teh kriznih časih še posebej težko, ne bi bilo treba zapreti obrti. Če pa se bo to nadaljevalo, bo moral svojo obrt zapreti tudi marsikateri inštalater ali drugi obrtnik, saj se tuji izvajalci, ne samo Italijani, ampak tudi Romuni in drugi vse pogostejše pojavljajo na našem trgu, » je še dejal in poudaril, da se mu takšno ravnanje naših organov zdi nerazumljivo. Pojasnil je, da na območju novogoriške zbornice trenutno ne beležijo upada članstva, bojijo pa se, da bo ta val šele prišel, saj na trgu, ki se krči, vsi preprosto ne bodo preživel.

Posebej je izpostavil problematiko malih dobaviteljev velikim podjetjem, ki so zaradi krize v takšnih družbah ostali brez dela. »Do lanskega leta je bila zaposljivost na goriškem območju vsaj na papirju med najboljšimi v državi, po zadnjih podatkih pa smo med najslabšimi,« je še dodal in bil kritičen do dejstva, da so ukrepi usmerjeni predvsem v veliko gospodarstvo, ne pa v malo, ter pojasnil, da subvencioniran delovni čas za obrtnike in podjetnike ne pride v poštev, pa tudi večji del razpisov je vezanih pretežno na velike. Med pozitivnimi ukrepi je omenil predvsem davčne olajšave, za katere je prišla pobuda iz njihovih vrst, in odločitev vlade, da bo izstavljene ra-

ALJOŠA FIEGL

FOTO N.N.

čune izplačala v tridesetih dneh, kar bo precej pripomoglo k odpravljanju plačilne nediscipline in morda prispevalo tudi k hitrejšemu plačevanju med zasebniki.

Ob jubileju je novogoriško zbornico obiskal tudi generalni sekretar Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Viljem Pšeničny, ki je poudaril, da so na zbornici že ob prvih znakih krize govorili o potrebnih ukrepih. Navedel je, da so podali 118 predlogov za ureditev razmer za obrtnike in podjetnike, ki so naravnani v smeri v Evropi veljavnega slogana »Mislimo najprej na male!« O plačilni nedisciplini in sivi ekonomiji je dejal, da sta še odprti temi. V zvezi z zadnjo je izrazil prepričanje, da predstavlja okrog trideset odstotkov, v nekaterih dejavnostih pa tudi do 60 odstotkov celotne ekonomije. »Naša obrtna zbornica ima 2.000 članov, ki zaposlujejo še dodatnih 3.300 ljudi, kar nas po velikosti uvršča na tretje mesto med 62 območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami v Sloveniji. Po številu obratov smo med najboljšimi, saj imamo 341 obratov na 10.000 prebivalcev, po drugi strani pa je naša regija po številu zaposlenih med najslabšimi, saj imamo samo 1,6 zaposlenega na obrtni obrat, kar je najmanj v Sloveniji, kjer znaša nacionalno povprečje 2,3 zaposlenega na obrat,« je pojasnila Boža Lovrečič Špacapan, sekretarka novogoriške obrtno-podjetniške zbornice, in dodala, da se ta trend vleče že nekaj časa, vsekakor pa je tudi posledica krize.

Obletnico so včeraj obeležili s popoldansko okroglo mizo v veliki dvorani novogoriške občine, zvečer pa še s slavnostno skupščino, na kateri so podelili tudi priznanja najuspešnejšim članom.

Nace Novak

AJDOVŠČINA Z novo gripo 28 otrok

Obolelo tudi nekaj svojcev

Po pojavu virusa pandemske gripe A-H1N1 minuli teden na osnovni šoli Polzela in po tem, ko so jo v začetku tega tedna odkrili tudi med osnovnošolci v Spodnji Idriji, je za virusom nove gripe obolela tudi skupina učencev osnovne šole Danila Lokarja iz Ajdovščine.

V ajdovskem zdravstvenem domu so bili o prvem primeru obveščeni že prejšnji petek, nakar se je izkazalo, da bo primerov več. Zaenkrat je doma ostalo 28 četrtošolcev, od tega devetnajst iz matične ajdovske osnovne šole in devet iz podružnične šole v Lokavcu. Gre predvsem za učence, ki so bili prejšnji teden v šoli v naravi v Beli krajini. Obolelim učencem so na šoli na podlagi posvetovanja z ajdovskim zdravstvenim domom svetovali, naj ostanejo teden dni doma, pouk pa vsaj zaenkrat poteka nemoteno. Kljub temu, da v okviru osnovne šole Danila Lokarja delujeta tudi dve enoti otroškega vrtca med učenci, zaposlenimi in starši ni zavladal preplah. V ajdovskem zdravstvenem domu so vzeli pet brisov, virus nove gripe pa je bil potrjen pri štirih. V četrtek so bili v zdravstvenem domu obveščeni tudi o tem, da so začeli za novo gripo zbolevati tudi družinski člani obolelih učencev, zato se zna številno obolelih še povečati. Da bi bilo obolelih primerov čim manj, zdravstveni delavci ljudem svetujejo ustrezne higienske ukrepe, ob sumu, da se je bolezen pojavila, pa jim polagajo na dušo, naj ne hodijo k zdravniku, ampak se o napotkih kako in kaj, posvetujejo v telefonskem pogovoru z osebnim zdravnikom. (nn)

TRŽIČ Brandolin: FJK naj reče ne nuklearki

Deželna uprava FJK mora jasno povedati, ali namerava italijanska vlada zgraditi jedrsko centralo pri Trziču. To zahteva deželni svetnik Demokratske stranke Giorgio Brandolin in dodaja, da, če tega ne bo storila, bo pomenilo, da sta predsednik deželne vlade Renzo Tondo in njegov odbor naklonjena gradnji nukleark na ozemlju tržiške občine, kar pa je za Brandolina nesprejemljivo.

Deželni svetnik DS je s tem v zvezi že vložil svetniška vprašanja v februarju, toda takratni odgovori ga niso zadovoljili. Pred kratkim pa je naletel na izjave ministra Claudia Scajole o gradnji nukleark zadnje generacije v Italiji. Te naj bi zgradili po modelu jedrskih central na Finskem, načrtovanje naj bi se začelo leta 2013, njihova gradnja pa leta 2020. Osrednji italijanski gospodarski dnevnik je namreč objavil članek, v katerem Scajola govori o možnih lokacijah za nukleark, pravi Brandolin in opozarja, da je na zemljepisni karti, ki spremlja članek, označen tudi Trzič. Zaskrbljenost je na mestu, trdi svetnik DS, saj je tržiška termo-električna centrala letos postala last grupacije A2A, ki s francoskimi partnerji preučuje vlogo jedrske energije v Italiji. Poleg tega družba A2A izvaja študije in ustanavlja konzorcij delavcev in potrošnikov po finskem modelu. Za nameček območje nekdanje tovarne Ineos Films v Trziču je prevzela družba Mangiarotti, v okviru katere deluje podjetje Mangiarotti Nuclear, ki proizvaja komponente za nukleark. Vse to naj bi utrjevalo sum, da Trzič ni zaman omenjen med morebitnimi lokacijami.

Zamenjava poveljnika

V kasarni Montesanto na Tržaški ulici v Gorici je včeraj potekala ceremonija z udeležbo predstavnikov mestnih oblasti ob zamenjavi poveljnika taktičnega oddelka konjeniške brigade Pozzuolo del Friulu. Po dveh letih odhaja iz Gorice Carlo Paolo Demo, ki je poveljstvo predal Vincenzu Lafasanelli. Demo je med drugim prejel srebrno odličje, ki mu ga je podelilo obrambno ministrstvo iz Libanona zaradi vloge v mirovni misiji Leonte. O njem se je pohvalno izrazil tudi poveljnik brigade, Flaviano Godio.

Kolesarji skozi Doberdob

Z občine Doberdob so sporočili, da bo jutri zaradi kolesarskih dirk uvedena prepoved parkiranja s prisilnim odvozom na Rimski in Vrtni ulici od 7. do 16. ure; obenem opozarjajo, da zaradi dirk bodo v prometu možni zastoji.

V Gorici obnovljena LEG

Na Verdijevem korzu v Gorici bodo danes ob 12. uri odprli obnovljene prostore knjigarne in založniške hiše Libreria Editrice Goriziana. Do 10. oktobra bo veljal tudi 20-odstoten popust.

Razstava Marjetice na Otlici

V kraju Otlica pri Ajdovščini bodo danes odprli razstavo fotografij tržiške avtorice Cristine Lombardo z naslovom Marjetice na Otlici; odprtje bo ob 18. uri v okrepčevalnici AnGora.

Mladi industrijci na trgatvi

Na kmetiji Castelvechio pri Zagraju bo jutri z začetkom ob 9.30 prireditve Eco Day, na kateri bodo mladi industrijci sodelovali pri trgatvi. Nato bodo pridelali vino z blagovno znamko »Gruppo Giovani industriali«.

Štrudlfest v polnem teku

Na različnih prizoriščih v Ajdovščini poteka že deseta izvedba festivala Štrudlfest. Današnji dan bo minil v znamenju cirkuške, gledališke, plesne in stripovske delavnice ter popoldanskega klepeta s Simono Semenič, letošnjo Grumovo nagradenko za najboljši slovensko dramsko besedilo. Pestro bo tudi jutri, ko se bo ob 20. uri festival zaključil z gledališko predstavo Čarovnik iz Oza. Vsi dogodki so brezplačni. (nn)

Reklamo posneli v Gorici

Na televizijski mreži RaiUno bo danes ob 14.30 oddaja »Easy Rider«, v okviru katere bodo predvajali reklamni videoposnetek dveh znamk avtomobilov, ki so ga posneli na Goriškem.

GORICA - Višejšolska anketa pod okriljem SLORI-ja

V Facebooku pogostejše fantje kot pa dekleta

Dijaki med včerajšnjo predstavitevjo rezultatov ankete v slovenskem višejšolskem središču v Gorici

BUMBACA

Tudi med slovenskimi višješolci v Italiji je od vseh spletnih socialnih omrežij (t.i. »social networks«) najbolj priljubljen in uporabljen Facebook, sledita pa mu Netlog in MySpace. Primarna motivacija, ki žene dijake k vpisovanju in ustvarjanju lastnega profila na spletnem mediju, je ohranjanje stikov s širšo družino prijateljev in sovrstnikov. Primeri vsiljivosti so zaenkrat zanemarljivi, fantje pa uporabljajo Facebook pogostejše od deklet.

To so le nekatere ugotovitve ankete, ki jo je deset dijakov družboslovnega liceja Simon Gregorčič iz Gorice in sedemnajst dijakov družboslovnega liceja Slomšek iz Trsta s skupnimi močmi v septembru pripravilo v sklopu raziskovalnih delavnic, ki jih

je priredil Slovenski raziskovalni inštitut (SLOI) ob evropski Noči raziskovalcev - »The Researchers' Night. Tema letošnje raziskovalne naloge je bil ravno pojav družabnih omrežij v internetu.

Predstavitev rezultatov ankete z naslovom Na mladih svet stoji je ob raziskovalcih, udeleženi v projektu, in ob osebju SLORI-ja potekala včeraj v auditoriju slovenskega višješolskega centra v Gorici. Sedemindvajset mladih raziskovalcev je prisotnim dijakom in profesorjem orisalo postopke nastajanja študije, od hipoteze do metodologije raziskovanja. Podatke, ki so jih obdelali, so zbrali z anketnim vprašalnikom, ki ga je izpolnilo 335 slovenskih višješolcev s Tržaškega in Goriškega. (VaS)

MARINA JULIA - Ukrepe bo izbirala tehnična komisija

Občina sprožila boj proti onesnaženosti morja

Letošnje poletje v Marini Julii

ALTRAN

Boj proti strupenim snovem, ki onesnažujejo plažo v Marini Julii, je glavni namen tržiške občinske uprave, ki namerava s pomočjo natančnih analiz in raznih ukrepov čim več zmanjšati stopnjo onesnažujočih snovi. To je včeraj poudaril občinski odbornik za okolje Paolo Frittitta, ki namerava kopalcem nuditi ne samo čistega morja, temveč tudi neonesnaženega. Namen tržiške občinske uprave torej ni le upoštevati od zakona predvidene meje onesnažujočih snovi v vodi, temveč čim več zmanjšati koncentracijo onesnažujočih snovi, za kar bo potrebno omejiti oz. preprečiti odplake v Gorici in tudi v Sloveniji.

Občina bo to storila v okviru t.i. Metode Marina Julia, ki predvideva ukrepe v zvezi z grezničnimi povezavami, obnovo same greznične mreže in predvsem ustanovitve posebne tehnične komisije. To bo vodil sam Frittitta, zamisel pa je podprl tržiški župan Gianfranco Pizzolitto na nedavnem omizju, na katerem so sodelovali pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta, pokrajinska odbornica Mara Černic, župan Štarancana Lorenzo Presot in predstavniki vrste udeleženi dejavnikov, od deželne agencije za okolje ARPA do Konzorcija za bonifikacijo. Vloga tehnične komisije bo analizirati stanje in izbrati najbolj ustrezne ukrepe za zajezitev onesnaženosti morja, pobudniki pa ne skrivajo želje, da bi jim uspelo onesnaževanje celo popolnoma odpraviti.

GORICA - V centru Bratuž slovensko slikarstvo iz obdobja med dvema vojnama

»Zdravo, ekspresivno, močno in polnokrvno«

Na ogled okrog 40 del protagonistov Goriškega likovnega kroga - Slovenski tisk v boju za obstoj

Franka Žgavec in Irene Mislej predstavljata goriško razstavo

BUMBACA

Do 20. oktobra sta v galerijskih prostorih Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici na ogled dve razstavi, ki sta med sabo povezani in imata na poseben način opraviti z Goriško. Prva - z naslovom Goriški likovni krog - je posvečena Venu Pilonu, Lojzetu Spazzapanu in

Ivanu Čargu, vodilni trojici slovenskih likovnih umetnikov v našem prostoru v obdobju med dvema vojnama, ob njih pa še delom mlajše generacije odličnih ustvarjalcev. Druga razstava - Slovenski tisk v Gorici med obema vojnama - je dokumentarnega značaja in pripovedu-

je zgodbo slovenske knjige v istem času, ko je bila naša skupnost na udaru. Naš tisk je preživel, z njim pa tudi likovna umetnost, saj so številna dela ilustrirali odlični umetniki tistega časa.

S tremi pesmimi Marija Kogoj sta mezzosopranistka Mirjam Pahor in pianist Carlo Corazza na četrtkovem odprtu pričarala vzdušje iz let bogatega umetniškega snovanja slovenskih umetnikov med vojnama, ki je bilo v luči goriškega sodobnega kritika Antonia Morassija zdravo, ekspresivno, močno in polnokrvno. Zadovoljstvo nad razstavo, ki je nastala v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči in Pilonovo galerijo iz Ajdovščine, je izrazila predsednica centra Bratuž, Franka Žgavec.

O »dveh razstavah v eni« je podrobneje spregovorila Irene Mislej, direktorica Pilonove galerije. Goriški likovni krog je besedna zveza, ki se je uveljavila v umetnostni zgodovini šele v zadnjih petnajstih letih, je povedala kustosinja. Gre za slovenske umetnike, ki so vezani na Gorico: v njej so se rodili, študirali ali prijateljevali. Poleg velike trojke Pilon-Spazzapan-Čargo je omenila še Avgusta Bucika, Milka Bambiča, Rudolfa Saksido in druge. Gre za zelo raznoliko delo skupine avtorjev, ki so bili pod različnimi vplivi. Pilon pa je bil med njimi tisti, ki je vsa ta imena združeval, o njih je zelo pristržno pisal v svojih spominih, bil jim je prijatelj. Ta razstava je bila - sicer v skromnejšem obsegu - že na ogled ob Kogojevih dnevih v Kanalu. V Gorici je bogatejša. Mislejeva je poudarila, da se mora kot kustosinja razstave »zahvaliti Franki Žgavec in sodelavcem, da je tu v Gorici zbrala toliko slik in risb, ki jih nismo poznali. Vedno se kaj dobrega rodi, če institucija sodeluje s tistimi, ki delajo res s srcem, saj

institucija včasih dela tudi birokratsko. Izredno sem hvaležna, da smo lahko dopolnili to razstavo z doslej neznanimi deli«. Posebno navdušena je bila nad Bambičem in še predvsem nad Saksido, saj je izrazila željo, da bi se v kratkem lotili velikega projekta, da bi na pravi antološki razstavi prikazali Goriški likovni krog tudi z vsemi ostalimi umetniki, ki še niso bili dovolj dobro zastopani. V Gorici razstavljena dela - teh je okrog 40 - so zelo raznolika, večina jih je nastala med vojnama, le nekaj v naslednjih letih. Prisotna sta samo dva kipa (Pilonov Cankar in Spazzapanov Pilon), saj »nihče od teh umetnikov ni bil pravi kipar«.

Razstava o slovenskem tisku med obema vojnama pa govori »o naši knjigi v tem žalostnem obdobju, ko se je morala boriti za svoj obstoj«. S to razstavo so hoteli prireditelji tudi opozoriti na to, da je treba te knjige, ki jih mnogi gotovo imajo doma, skrbno hraniti. Razstavljene v vitrinah so last goriške knjižnice Damir Feigel. Posebnost teh knjig je, da so nekatere bogato ilustrirane, v večji meri grafično imenitno opremljene. Če so v hudih časih, ko so se borili z zaplembami in cenzuro ter finančno stisko, mislili na likovno opremo knjig, je podčrtala direktorica Pilonove galerije, gre zasluga zlasti nekaterim urednikom, med njimi še najbolj Francetu Bevku. On je očitno imel rad likovno opremo, izbral si je najbolj širok spekter ilustratorjev, med njimi poleg Spazzapana in Bambiča tudi Goršeta, brata Kralja itd.

Na koncu četrtkovoga odprtja razstave se je Franka Žgavec v imenu organizatorjev poimensko zahvalila zasebnikom, družinam in ustanovam, ki so dali na razpolago svoja dela in tako znatno obogatili goriško razstavo.

DIJAŠKI DOM Druženje košarkarskih talentov

Na odprtem igrišču slovenskega dijaškega doma v Gorici bo jutri že 5. mednarodni mladinski turnir v košarki, ki ga organizira Dijaški dom v sodelovanju s športnim združenjem Dom in Kulturnim domom. Turnir je letos namenjen kategoriji under 14 in se ga bosta udeležili po dve ekipi iz Italije in Slovenije. Poleg reprezentančne ekipe ZSŠDI se bodo pomerile še goriška Arditia, KK Jesenice in KK Plasma Pur iz Ilirske Bistrice. Dijaški dom želi s to športno prireditvijo, ki priključuje vsako leto več obiskovalcev, ponuditi predvsem priložnost, da se mladi iz različnih narodnostnih in zemljepisnih okolij srečajo in soočajo. Zato je pri turnirju velik poudarek tudi na druženju in medsebojnem spoznavanju. Tekme bodo potekale ves dan (začetek ob 10. uri), na tartarskem igrišču Dijaškega doma, samo v primeru slabega vremena v telovadnici Kulturnega doma. Turnir, na katerem se bo zvrstilo 50 do 60 mladih košarkarskih talentov, je podprla dežela FJK.

Začenja se GoARTonline

V režiji društva Graphiti se danes začanja dvodnevni festival digitalne in analogne fotografije GoARTonline. Vanj bo uvedla okrogla miza na temo digitalne umetnosti v FJK, ki bo potekala v vili Coronini na drevoredu 20. septembra v Gorici z začetkom ob 17. uri; govorniki bodo Franca Merluzzi iz deželnega arhiva kulturnih dobrin, umetnostna zgodovinarica Deborah Vidonis, Serena Mizzani iz podjetja Prospero, ustvarjalec Fabio Fonda ter Paul David Redfern in Giuseppina Mastrovito iz društva Graphiti. Sledilo bo odprtje razstave del šestih digitalnih ustvarjalcev iz FJK. Vzporedno bodo svoja dela v palači goriške prefekture na Travniku razstavljala Fabio Fonda in Paul David Redfern. (VaS)

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.30 »Baaria«.

Dvorana 2: 20.30 »Basta che funzioni«; 22.20 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 3: 18.40 - 20.10 - 22.10 »G Force: Super spie in missione«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »G - Force: super spie in missione«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.30 »Baaria«.

Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »La ragazza che giocava con il fuoco«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 »Bandslam - High School«; 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 5: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ

SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN

OMV - Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE

SHELL - Drev. Trieste 50/a
RONKE

AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN

AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN

AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS

AGIP - Ul. Aquileia 34

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Šolske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplom: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it, www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplom v sodelovanju s podjetji za brezposelne Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it, www.sdpzpi-irsip.it.

Čestitke

»**KAREN dolgo let je garala, da bi duhter postala. Psihologijo je dokončala, z otroki se bo zdaj igrala. Ona res se veseli in z njo bomo delali feštu vsi. Živijo duhterca! Klapa.**«

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA priredijo v sklopu martinovanja enodnevni izlet v Vicenzo 7. novembra z ogledom mesta in vinske kleti; vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni pri Ivici (0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

Poslovni oglasi

MIZARSTVO, izdelki in popravila po naročilu.

Pipan Venceslav s.p. - Prvačina, 37 (SLO)

Tel. 00386-31373087

Obvestila

PD ŠTANDREŽ je prisotno na prireditvi Okusi ob meji s stojnico na križišču med ulicama Roma in Crispi pri Trgovinski zbornici. Vesela družba bo ponujala odlične domače jedi.

TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER NOVA GORICA pripravlja v nedeljo, 27. septembra, ob Svetovnem dnevu turizma brezplačno vodenje po Novi Gorici z vodičko Evelin Bizjak. Dopoldanski ogled se bo začel ob 10. uri pred Turistično informacijskim centrom na Bevkovem trgu v Novi Gorici, popoldanski pa ob 15. uri.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra, od 14.30 do 19. ure razstavopokušnjo kraških pridelkov, vstopni-

na 12 evrov; informacije na tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

DRUŠTVO JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovaniv Trziču.

MLADINSKI MEŠANI PEVSKI ZBOR KD SKALA, ZSKD IN GLASBENE MATICE vabi mlade od 11. do 18. leta, da se udeležijo prve vaje, ki bo 28. septembra od 19. do 20. ure na sedežu društva Skala v Gabrjah; za informacije janadrassich@gmail.com in na tel. 0481-531495 (ZSKD).

PRI KD OTON ŽUPANČIČ iz Štandreža bo Tanja Gaeta vodila glasbene in pevske urice za otroke iz vrtca in osnovne šole; Jelka Bogatec bo vodila delavnico hip-hop in jazz plesa, v domu Andreja Budala bosta potekala tudi začetni in nadaljevalni tečaj angleščine za osnovnošolce. Ob sobotah bodo potekale likovne delavnice za otroke iz vrtca in osnovne šole; vpisovanje in informacije za tečaj angleščine na tel. 338-7956855 (Erika Nardin), za plesni tečaj in za pevske urice tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta). Vse dejavnosti se bodo začele oktobra.

SMUČARSKI ODESK SPDG obvešča, da bo letošnje zimovanje od 2. do 6. januarja na Zoncolanu; vpisovanje na društvenem sedežu v torek, 6. oktobra, ob 18. uri; informacije na tel. 338-5068432 (Loredana).

KRVOĐAJALCI IZ DOBERDOBA prirejajo danes, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdobo, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestrila godba na pihala Kras, družabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestrile pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke bo sekcija krvodajalcev iz Doberdoba namenila hospicju Via di Natale 2 pri onkološkem centru v Avianu.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobo imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprtje; tel. 0481-78125.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobo je odprta ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Prireditve

KROŽEK ANTON GREGORČIČ v sodelovanju z goriško mladinsko sekcijo SSK prireja v ponedeljek, 28. septembra, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici srečanje med deželnim tajnikom SSK Damijanom Terpinom, članom Demokratske stranke in bivšim deželnim svetnikom Igorjem Dolencem, predsednikom SSO Dragom Štoko in predsednikom SKGZ Rudijem Pavšičem z naslovom Kako manjšini ustvariti eno glavo.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri predstavitev knjige Cvetka Vidmarja Zadnja tuja vojaška okupacija slovenskega ozemlja - oris zavezniške vojaške uprave v slovenskem Primorju (od 12. junija 1945 do 15. septembra 1947).

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Elvia Ellard iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče; 11.30, Francesca Blazica iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče.

DANES V KRMINU: 10.00, Viviana Derossi vd. Treppo (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Anna Medot vd. Bevilacqua v cerkvi Device Marcelliane in na pokopališču; 13.00, Giorgio Vetta (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Nikolaja in v Trst za upepelitev.

NEMČIJA - Obeta se zmaga krščanskim demokratom kanclerke Angele Merkel

Nedeljske volitve bodo najbrž pomenile konec »velike koalicije«

Novo vlado naj bi sestavili krščanski demokrati in liberalci - Socialdemokrati zadnje dni pridobivajo

BERLIN - V največji državi EU bodo jutri potekale parlamentarne volitve, ki naj bi zaključile obdobje "velike koalicije" med krščanskimi demokrati kanclerke Angele Merkel in socialdemokrati Frank-Walterja Steinmeierja. Najbolje kaže novi koalicijski Merklorve in liberalcev, a je možna tudi ponovitev neodločilnega rezultata iz pred štirih let.

Pred štirimi leti ne Krščansko-demokratska unija (CDU) Angele Merkel, ki na zvezni ravni tradicionalno sodeluje skupaj s sestrsko Krščansko-socialno unijo (CSU), ne socialdemokrati (SPD) niso dobili dovolj glasov, da bi v bundestagu lahko sestavili samostojno vlado s svojimi tradicionalnimi koalicijskimi partnerji; CDU/CSU ne z liberalnimi Svobodnimi demokrati (FDP), SPD pa ne z Zelenimi, s katerimi so vladali pred tem. Na koncu je prišlo do "velike koalicije" med CDU/CSU in SPD, ki je bila takrat pred volitvami povsem nepojmljiva.

Sedaj je Nemčija v podobnem položaju. Tako Merklorva kot Steinmeier sicer poudarjata, da so bila zadnja štiri leta uspešna, kljub temu pa obe strani ugotavljata, da bi bilo lažje vladati s kom drugim. Nemčija je doslej imela veliko koalicijsko še leta

Sedanja zaveznika in volilna tekmečka Angela Merkel in Frank-Walter Steinmeier

1966 in 1969, tokratna pa se je presenetljivo obdržala vse do izteka mandata. Po mnenju analitikov je bila v času gospodarske krize verjetno najboljša možna kombinacija pri sprejemanju ključnih protikriznih ukrepov brez prevelikih notranjepolitičnih naspri-

A po drugi strani, kot je običajno za "poroko" preveč nasprotujočih si partnerjev, velika koalicija ni ponudila velikih razvojnih reform. Na področju davkov, zdravstva, sociale in zaposlovanja potrebuje Nemčija nujne reforme, a sta si obe veliki stranki preveč vsakasebi, da bi lahko oblikovali dober kompromis. Zato so te teme ostale za prihodnje čase in za prihodnje koalicijske partnerje.

In po javnomnenjskih raziskavah so-deč, bi Merklorvi s CDU/CSU ter Guidu Westerwellu s FDP vendarle uspelo doseči zadostno podporo volivcev za oblikovanje vladajoče koalicije, za kar navija tudi nemško gospodarstvo. Socialdemokrati, ki sicer v zadnjih dneh pred volitvami pridobivajo na podpori, a še vedno precej zaostajajo, se na drugi strani pravzaprav borijo predvsem za to, da bi to rdečo-rumeno koalicijsko preprečili, ne toliko, da bi na levi strani lahko ponudili alternativno vlado.

Nemška levica je namreč v precejšnji krizi, tudi zaradi velikih notranjih delitev. Na tem delu političnega spektra se vse

bolj vzpenja Leva stranka, ki je nastala iz nekdanjih vzhodnonemških komunistov in nekdanjih socialdemokratov, in ki se je na politično sceno pravzaprav prebila šele leta 2005. Javnomenjske raziskave ji obetajo celo do 14 odstotkov podpore, s čimer bi lahko postali tretja ali pa četrta sila v državi. Toda Steinmeier je že napovedal, da z Levo stranko ne namerava oblikovati koalicije; zanj bi bila boljše nova velika koalicija.

Zaradi sodelovanja obeh glavnih strank v veliki koaliciji je bila tudi predvolilna kampanja precej bolj medla kot sicer. Steinmeier in Merklorva sta se obnašala bolj kot stara zakonca kot pa politična tekmečka. Tudi razlik v političnih pogledih je bolj malo; še najbolj vroča je bila razprava glede nadaljevanja nemškega sodelovanja v Afganistanu in glede uporabe jedrske tehnologije, nekaj pa tudi glede gospodarskih tem. Veliko volivcev zato še vedno ni povsem prepričanih, komu nakloniti svoj glas, kar bi lahko v nedeljo še dodobra pomešalo karte.

CDU/CSU se sicer glede na javnomnenjske raziskave obeta jasna zmaga, čeprav jim v zadnjih dneh podpora malenkostno pada. Obeta se ji med 35 in 37 odstotkov glasov, SPD pa zaostajajo za več kot 10 odstotnih točk in lahko pričakujejo največ 26 odstotkov podpore. Na tretje mesto bi se

uvrstili ali FDP ali Leva stranka, ki jima napovedujejo od 11 do 14 odstotkov podpore vsaki. Zelenim pa se obeta največ desetodstotna podpora. Ostale stranke - skupno jih na volitvah sodeluje kar 29 - pa nimajo pravih možnosti, da bi presegle petodstotni prag za vstop v bundestag.

Zanimiva bo predvsem povolilna matematika; koalicija med CDU/CSU in FDP, ki si jo želi kanclerka Merklorva, bi lahko skupaj zbrala med 48 in 49 odstotkov glasov, vendar ne preko 50. To bi bilo dovolj za oblikovanje vlade. Toda statistična napaka javnomnenjskih raziskav je relativno velika, tudi do tri odstotne točke, kar pomeni, da bi lahko konec koncev tudi levica skupaj zbrala za kako odstotno točko več od konservativnega tabora. Vendar pa, kot že omenjeno, tu predstavljajo velik problem notranje delitve, saj analitiki težko vidijo sodelovanje med socialdemokrati in Levo stranko, proti temu pa se je že večkrat izrekel tudi Steinmeier.

Svoje bi lahko dodal tudi sistem izračunavanja poslanskih sedežev, saj se dokončno število sedežev določa po volitvah, ko je potrebno razmerja med strankami uskladiti še s t.i. dodatnimi mandati. Bundestag namreč sestavlja najmanj 598 poslancev, ki jih volivci izbirajo v 299 volilnih okrožjih. Volivci imajo dva glasova; s prvim izvolijo enega poslanca iz vsakega okrožja neposredno, drugega pa namenijo strankarski listi. Stranka mora za vstop v parlament preseči petodstotni prag ali dobiti tri poslance pri neposrednem glasovanju. Zatem nastopi še dodatno usklajevanje sedežev, do česar pride, če stranka prejme več neposredno izvoljenih mandatov, kot bi jih ji pripadalo po rezultatu drugega glasu. To običajno pomeni, da se število poslanskih mandatov še dodatno zviša. V sedanjem sklicu je bilo v bundestagu 614 poslancev.

Vse bo bolj ali manj znano v nedeljo zvečer po zaprtju volišč po 18. uri, ko naj bi že objavili prve rezultate. Tedaj bo tudi bolj jasno, ali bo Nemčija relativno hitro dobila novo vlado - če bo zmagal desnosredinski "črno-rumeni" tabor s CDU/CSU in FDP -, ali pa bo znova pred mučnim koalicijskim usklajevanjem za novo "veliko črno-rdečo koalicijo" med CDU/CSU in SPD. Po volitvah 18. septembra pred štirimi leti je Merklorva za to potrebovala dobra dva meseca.

Mihael Šuštaršič

IZRAEL

Olmert na zatožni klopi zaradi korupcije

EHUD OLMERT

JERUZALEM - Na sodišču v Jeruzalemu se je včeraj začelo sojenje nekdanjemu izraelskemu premieru Ehudu Olmertu, ki je obtožen korupcije, zlorabe položaja, uporabe ponarejenih dokumentov ter davčnih utaj. Olmert je ob prihodu na sodišče ponovil, da je nedolžen. "Zame danes ni enostaven dan. Že tri leta sem žrtev nečloveške kampanje. Sem nedolžen in prepričan sem, da me bo sodišče opralo vseh sumov," je izjavil Olmert.

Nekdanji premier, ki bo prihodnji teden star 64 let, je odstopil 21. septembra lani, vendar je dolžnosti predsednika vlade dejansko opravljal od izvolitve Benjamina Netanjahuja februarja letos. V mesecih pred odstopom je bil predmet številnih policijskih preiskav.

Vse obtožbe na račun Olmerta sicer izvirajo iz obdobja, preden je prevzel premierski položaj, ko je bil župan Jeruzalema in minister za industrijo. Med drugim naj bi nezakonito sprejemal darila ameriškega poslovnega judovskega rodu Morrisa Talanskija ter si večkrat dal neupravičeno povrniti potne stroške zase in za člane svoje družine. Olmert je obtožen tudi klientskega, saj je več svojih bližnjih imenoval v državni center za investicije.

Izrael je v zadnjih letih znanomaval več političnih škandalov, trije nekdanji ministri so bili obsojeni na zaporne kazni, zaradi posilstva in spolnega nadlegovanja pa so sodili tudi nekdanjemu predsedniku Mošeju Kacavu. (STA)

Bin Laden: Al Kaida se bo maščevala Evropi

KAIRO - Vodja mednarodne teroristične mreže Al Kaida Osama bin Laden je v zvočnem posnetku, ki so ga včeraj objavile islamistične spletne strani, posvaril, da bi se Al Kaida lahko maščevala Evropi za njeno zavestništvo z ZDA v vojni v Afganistanu. Ob tem je evropske države pozval, naj umaknejo svoje vojake. Kot so sporočili iz ameriškega centra za nadzor islamističnih spletnih strani, je bin Laden opozoril, da je tudi Evropa soodgovorna za letalske napade zveze Nato v Afganistanu, v katerih so bili ubiti civilisti. Dejal je še, da bi se Evropejci "morali učiti iz napak drugih". "Inteligenten človek ne trati svojega denarja in sinov za tolpo kriminalcev v Washingtonu," je dejal. (STA)

PORTUGALSKA - Na nedeljskih parlamentarnih volitvah merjenje moči s socialdemokrati

Socialisti premiera Joseja Socratesa bodo najbrž še prva stranka, a brez absolutne večine

LIZBONA - Na Portugalskem bodo jutri parlamentarne volitve. Zadnje raziskave javnega mnenja dajejo rahlo prednost vladajočim socialistom premiera Joseja Socratesa, ki pa jim očitno ne bo uspelo vnovič dobiti absolutne večine. Socialistom tesno sledi opozicijska konservativna socialdemokratska stranka.

Povsem mogoče je, da bo izid volitev tako tesen, da nobeni strani ne bo uspelo dobiti dovolj velike večine za oblikovanje stabilne vlade in se bo Portugalska znova znašla v primežu politične nestabilnosti. Ta bi lahko ogrozila okrevanje gospodarstva, ki se že kaže, piše britanski časnik Financial Times.

Zadnje raziskave javnega mnenja kažejo, da bodo socialisti dobili do 40 odstotkov glasov, socialdemokrati pa za njimi zaostajajo za nekaj odstotnih točk. Stranki pa pred volitvami odločno zavračata možnost oblikovanja velike koalicije. Zadnja štiri leta so imeli socialisti v parlamentu absolutno večino, hud poraz pa so doživeli na junijskih volitvah v Evropski parlament.

Vladi je v štirih letih uspelo zmanjšati proračunski primanjkljaj, sprejela je vrsto socialnih in drugih reform, s katerimi so njene predhodnice odlašale. Kot ugotavljajo analitiki, je socialistična vla-

JOSE SOCRATES

da izvedla reforme, kakršne so bolj običajne za desnosredinske vlade. Med drugim so upokojitveno starost s 60 dvignili na 65 let, javnim uslužbencem pa so odpravili številne ugodnosti.

Kljub dobremu delu vlade 52-letnemu premieru Socratesu ni uspelo ohraniti priljubljenosti med volivci. Deloma je to posledica gospodarske krize, v veliki meri pa tudi, kot piše FT, posledica premierovega načina obnašanja, zaradi katerega ga mediji pogosto imenujejo Sunnyboy. Znan je po svoji odločnosti in samozavesti, ki pogosto še meji na aroganco. Poleg tega se je na njegov račun pojavila vrsta obtožb, od tega, da je nezakonito prišel do diplome, do sumov, da je bil povezan s korupcijskim škandalom okoli gradnje trgovskega centra leta 2002, ko je bil še okoljski minister. Še bolj so nje-

MANUELA FERREIRA LEITE

govo priljubljenost zamajale nedavne obtožbe o domnevni medijski cenzuri ter o tem, da so premierove tajne službe prisluškovale predsedniku države Anibalu Cavacu Silvii.

Socratesova protikandidatka je finančna ministrica v vladi nekdanjega portugalskega premiera in sedanjega predsednika Evropske komisije Joseja Manuela Barrosa, 68-letna Manuela Ferreira Leite, znana tudi kot portugalska Železna lady. V času, ko je vodila finančno ministristvo, je brezkompromisno klestila porabo in bila neke vrste superministrica s širokimi pooblastili. Lani je prevzela vodenje socialdemokratske stranke in postala prva ženska na čelu katere od portugalskih političnih strank. Njen stil se od Socratesovega ne bi mogel bolj razlikovati, analitiki pa ugotavljajo, da Ferreira

Leite antimarketing pravzaprav uporablja kot marketinško orodje.

V ospredju predvolilne kampanje je bila gospodarska kriza. Brezposelnost na Portugalskem se je v zadnjem letu povzpela na 9,1 odstotka, kar je največ po letu 1986, po napovedih pa naj bi v prihodnjih mesecih še zrasla in konec leta preseglja 11 odstotkov.

Zaradi izgube službe se brezposelni hitro znajdejo v revščini, med njimi pa ni malo niti pripadnikov srednjega sloja, ki so pogosto ob izgubi službe še precej zadolženi. Portugalsko gospodarstvo naj bi se po rasti v zadnjih letih letos skrčilo za med 3,5 in štiri odstotke, znižujejo se tudi realne plače, zadnje dneve pred volitvami pa so zaznamovale številne stavke.

Če bo socialdemokratom uspelo premagati socialiste, bo to v veliki meri zahvaljujoč skrajni levici, ki naj bi svoj rezultat v primerjavi z volitvami pred štirimi leti podvojila in ji raziskave napovedujejo okoli desetodstotno podporo. Levi blok naj bi glasove dobil predvsem na račun socialistov in bo postal tretja najmočnejša stranka v državi. Skrajna levica, ki združuje različna gibanja od maoističnih do trockistov, zavrača pa sodelovanje s socialisti, ki jih obtožuje desničarske socialne politike, je v predvolilni

kampanji uspešno pridobivala volivce med tistimi, ki jih je gospodarska kriza najbolj prizadela.

V kampanji pa je bilo veliko govora tudi o načrtovani hitri železniški povezavi med Lizbono in Madridom, ki bi čas potovanja med iberskima prestolnicama s sedanjih desetih skrajšala na tri ure. Voditeljica socialdemokratov v primeru zmage na volitvah napoveduje prekinitev projekta, o katerem je bil dogovor sklenjen leta 2003, prav v času, ko je sama vodila finančno ministristvo. Ferreira Leite trdi, da si Portugalska projekta, ki bi ga delno financirali z evropskimi sredstvi, zdaj zaradi previsokega javnega dolga ne more privoščiti. Poleg tega namiguje, da je hitra železnica predvsem v interesu Španije.

Socrates po drugi strani trdi, da država velike infrastrukturne projekte, kakršna sta hitra železnica in novo letališče v Lizboni, potrebuje za spodbuditev gospodarske rasti. Socialdemokrate obtožuje, da si želijo vrnitve izolacije iz časa Salazarjeve diktature, ko je bila Portugalska "ponosno sama".

Nekaj manj kot deset milijonov portugalskih volivcev bo v nedeljo izbiralo 230 članov parlamenta s štiriletnim mandatom.

Sergeja Kotnik Zavrl

VRH V PITTSBURGHU - Na gospodarskem področju bo nadomestila skupino G8

Skupina G20 bo odslej vodilni gospodarski forum

Priznana vloga naglo razvijajočih se gospodarstev - Prihodnji dve vrhunski srečanji bosta v Kanadi in Južni Koreji

PITTSBURGH - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev so se včeraj na srečanju v Pittsburghu dogovorili, da bodo ključne teme svetovnega gospodarstva odslej obravnavali v okviru skupine G20 in ne več skupine G8, ki jo sestavlja sedmerica industrijsko najrazvitejših držav sveta in Rusija.

"Voditelji so danes potrdili G20 kot vodilni forum za mednarodno gospodarsko sodelovanje," je po poročanju tujih tiskovnih agencij zapisano v skupni izjavi. Odločitev, kot navaja izjava, združuje države, ki so potrebne za vzpostavitev močnejšega, bolj uravnoteženega svetovnega gospodarstva, reformo finančnega sistema in dvig življenjske ravni najrevnejšega prebivalstva.

Doslej je za vodilni gospodarski forum, v okviru katerega so se sprejemale vse najpomembnejše smernice v svetovnem gospodarstvu, veljala skupina G8. To sestavljajo države skupine G7 (ZDA, Nemčija, Japonska, Velika Britanija, Francija, Kanada, Italija) ter Rusija. Slednja se je skupini pridružila v 90. letih prejšnjega stoletja. O varnostnih temah pa naj bi se po poročanju nemške tiskovne agencije dpa še naprej pogovarjali v okviru skupine G7.

Tisti kritiki, ki so že doslej nasprotovali odločanju v okviru ozkega foruma G8, bodo sedaj najverjetneje nasprotovali tudi forumu G20, pa čeprav predstavlja preko 80 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda. Predstavlja namreč le majhen delež celotnega članstva ZN (192 držav).

Poleg skupine G8 skupino G20 sestavljajo še EU kot celota (predstavljata jo predsednik Evropske komisije in predsedujoča EU - trenutno Švedska) in najhitreje razvijajoča se gospodarstva - Argentina, Avstralija, Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Mehika, Savdska Arabija, Južna Afrika, Južna Koreja in Turčija. Na aprilskem vrhu skupine v Londonu sta za mizo sedeli tudi Španija in Nizozemska, obenem pa na srečanjih sodelujejo tudi predstavniki osrednjih mednarodnih finančnih in gospodarskih ustanov.

Prihodnji dve srečanji voditeljev 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih svetovnih gospodarstev (G20) bosta prihodnje leto v Kanadi in Južni Koreji. Prvi vrh G20 bo junija v Muskoki severno od največjega kanadskega mesta in finančne prestolnice Toronto, drugi pa novembra v korejski prestolnici Seul.

Kanadski premier Stephen Harper in južnokorejski predsednik Lee Myung-Bak sta novico medijem prenesla na skupni no-

Udeleženci vrha
G20 v Pittsburghu

ANSA

vinarski konferenci ob koncu vrhunskega srečanja. Prva dva sta bila v Washingtonu novembra lani in v Londonu aprila letos.

V Muskoki bo med 25. in 27. junijem prihodnje leto tudi vrhunsko srečanje sedmih najrazvitejših držav in Rusije (G8), Harper pa je izrecno poudaril, da se Kanada kljub odločitvi voditeljev v Pittsburghu, da bo G20 od sedaj osrednji globalni gospodarski forum, ne misli odpovedati formatu G8.

Enakega mnenja je tudi Japonska, ki je v okviru G8 igrala pomembno vlogo kot edina azijska članica, sedaj pa bi jo v G20 lahko povsem zasedla Kitajska. Japonski predstavniki so tako po pisanju francoske tiskovne agencije AFP poudarili, da še nič ni natančno dogovorjeno, kako naj bi se težišče moči institucionalno preneslo z G8 na G20.

Po navedbah neimenovanih virov iz francoske delegacije naj bi se tako voditelji G20 prihodnje leto dogovorili, kakšna naj bi bila nova arhitektura G20, kdo naj bi bil član

skupine in kako pogosto naj bi se srečevala. Leta 2011 pa naj bi novo ureditev začeli izvajati v praksi.

Med državami, ki bodo po novem tako dobile večjo vlogo pri odločanju o svetovni gospodarski politiki, so Kitajska, Brazilija in Indija. Kot menijo analitiki, gre za "zgodovinski preobrat", ki priznava rastočo vlogo in vpliv naglo razvijajočih se gospodarstev.

Predstavniki iz kitajske delegacije pa so poudarili, da je pričakovati "zelo pomembno odločitev" glede institucionalne reforme Mednarodnega denarnega sklada (IMF) in drugih osrednjih mednarodnih finančnih ustanov. Reforma, o kateri se govori že dlje časa, bi državam v razvoju zagotovila večjo vlogo pri njihovem upravljanju in tako prekinila prakso prevlade zahodnih razvitih držav, ki traja vse od oblikovanja t.i. Bretton-Woodskih institucij (poleg IMF še Svetovna banka) ob koncu druge svetovne vojne.

G20 - Skupna sklepna izjava

Dosežen dogovor o finančnem sistemu

PITTSBURGH - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih gospodarstev so dosegli dogovor o skupnih pravilih za nagrajevanje v finančnem sektorju. V sklepni izjavi so zapisali, da naj bi velikost nagrad omejili na "določen delež skupnih neto prihodkov banke, če višina nagrad ogroža raven zdrave kapitalizacije banke". Velikost nagrad bi bila tako vezana na poslovanje, če bi ogrozila trdnost kapitalne osnove bank.

Dogovorili so se tudi o oblikova-

nju izhodnih strategij iz povečane javnofinančne zadolženosti zaradi protikriznih ukrepov. Izhodne strategije naj bi začeli izvajati takoj, ko bo prišlo do resničnega okrevanja in to v skladu s specifičnimi razmerami v posameznih gospodarstvih.

Zavzeli so se naposled za uravnoteženje svetovnega gospodarstva ter za ukrepe proti brezposelnosti. Novico o dogovoru smo prejeli ob zapiranju redakcije, zato nam podrobno niso znane.

IRAN - Ob robu vrha G20 v Pittsburghu Obama, Sarkozy in Brown priredili tiskovno konferenco

Zahodni voditelji ostro obsodili gradnjo novega objekta za bogatenje urana in islamski republiki zagrozili s sankcijami

PITTSBURGH - ZDA, Francija in Velika Britanija so včeraj ostro obsodile gradnjo novega objekta za bogatenje urana v Iranu in islamski republiki zagrozile z novimi sankcijami. Od Irana so zahtevale, naj popolnoma razkrije svoje jedrske ambicije ali pa bo moral odgovarjati mednarodni skupnosti. Pozivu sta se pridružili tudi Kitajska in Rusija.

Iranski predsednik Mahmud Ahmadinežad je v pogovoru za ameriško revijo Time včeraj sicer znova zanikal, da Iran v tajnosti razvija svoj jedrski program. "Nimamo skrivnosti, delamo znotraj okvira (Mednarodne agencije za jedrsko energijo) IAEA," je dejal Ahmadinežad.

Ameriškega predsednika Baracka Obama je ob tem opozoril, naj zaradi navedb o gradnji novega obrata za bogatenje urana ne pritiska na Teheran. "Če bi bil jaz svetovalec Obame, bi mu definitivno svetoval, naj se izogne tej izjavi, saj je to definitivno napaka. To bi bila definitivno napaka," je dodal iranski predsednik.

Obama Ahmadinežadovega navsveta ni poslušal, saj se je na informa-

Sarkozy, Obama in
Brown na včerajšnji
izredni tiskovni
konferenci

ANSA

cije o gradnji novega objekta v Iranu z drugimi zahodnimi voditelji ostro odzval. "Iran krši mednarodna pravila, ki jih morajo izpolnjevati vse države," je ob robu vrha G20 v Pittsburghu dejal Obama, IAEA pa pozval, naj raziše nov objekt za bogatenje urana v Iranu.

Velikost tega obrata je "v neskladju" z navedbami Teherana, ki trdi, da obrat uporablja v miroljubne namene, je še dejal Obama in dodal, da so ZDA,

Velika Britanija in Francija IAEA v četrtek predstavile "podrobne dokaze", da Iran obrat za bogatenje urana gradi v bližini mesta Kom na jugu države.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy pa je Iranu postavil ultimatum. Dejale, da mora Teheran do 1. decembra razkriti vse informacije o svojem jedrskem programu, v nasprotnem primeru pa ga bodo doletele sankcije. "Iranskim voditeljem ne smemo pustiti, da

pridobivajo na času, medtem ko motorji tečejo," je dejal francoski predsednik.

Da je potrebno sprejeti nove sankcije, v kolikor Iran ne bo spoštoval svojih mednarodnih obveznosti, je menil tudi britanski premier Gordon Brown. "Iranski jedrski program je najbolj resen izziv na področju širjenja (jedrskega orožja), s katerim se soočamo danes," je dejal Brown.

Na navedbe o gradnji novega objekta za bogatenje Irana se je odzvala tudi nemška kanclerka Angela Merkel. Teheran je pozvala, naj "čim prej" zagotovi "vse informacije" o omenjenem objektu. Najnovejše navedbe Irana je ob tem označila za "kritičen razvoj, zaradi katerega moramo izraziti zaskrbljenost in pričakovanje hitrega pojasnila".

Zaskrbljenost glede gradnje drugega obrata za bogatenje urana je v imenu Rusije izrazila tudi tiskovna predstavnica ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva. "Predsednik (Medvedjev) bo podal posebno izjavo o najnovejši napovedi Irana, zaradi katere smo zaskrbljeni," je v Pittsburghu dejala Natalija Timakova. Medvedjev bo izjavo podal "v duhu ocen, ki jih je podal po

srečanju z Obamo. Če se spomnite, je takrat uporabil besedo 'sankcije'," je dodala.

Kitajska pa je Iran pozvala k sodelovanju z IAEA. Kot je ob robu zasedanja G20 v Pittsburghu novinarjem povedal tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministrstva Ma Zhaoxu, si Kitajska prizadeva za miroljubno rešitev spora s pomočjo pogajanj, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Iran je IAEA v pismu 21. septembra obvestil, da na svojem ozemlju gradi nov center za bogatenje urana. V pismu je Teheran tudi sporočil, da bo "stopnja bogatenja (urana) do petodstotna". Po navedbah strokovnjakov ta stopnja ni zadostna za izdelavo jedrskega orožja.

Teheran ves čas trdi, da uran bogati za pridobivanje energije, medtem ko zahodne države sumijo, da želi režim v islamski republiki v tajnosti proizvesti jedrsko orožje, za kar je potreben visoko obogateni uran. Šesterica držav, ki se s Teheranom pogaja o njegovem jedrskem programu, se bo z Iranom sicer sestala v četrtek v Ženevi. (STA)

POSTOJNA - Linhartovo srečanje

Openski Campiello

Danes bo nastopila dramska skupina Skd Tabor s predstavo, ki jo je režiral Sergej Verč

Nocoj se bo v Postojni zaključilo 48. Linhartovo srečanje, festival gledaliških skupin Slovenije. V zaključni del festivala se je uvrstilo 8 predstav, ki jih je selektorica Maja Gal Štromar izbrala na desetih regijskih srečanjih. Med osmimi najboljšimi je tudi predstava Campiello Carla Goldonija v režiji in prevodu Sergeja Verča ter v izvedbi dramske skupine Skd Tabor z Opčin. Campiellovci bodo nastopili prav danes ob 14. 30 v Kulturnem domu v Postojni in se bodo predstavili pravzaprav v dvojni vlogi - kot zastopnik kakovostnega gledališkega ljubiteljskega ustvarjanja Slovencev v Italiji in tudi kot predstavnik Primožev slovenskega ozemlja ni bil izbran nihče drug. S pristnim primorskim

temperamentom bodo gledalce in žirijo (Dare Valič, Marko Gvero in Marko Bratuš) popeljali na beneških trgec, kjer se odigra njihov dan, za katere prav usodni, v vrtoglavem ritmu prerekanj, snubljenja, barantanja, spogledovanja med sosedi in sosedami, mladimi in manj mladimi, ki se krčevito oprijemajo življenja. Do danes so nastopili Studio A Kulturnega društva Slovenj Gradec s predstavo Alda Nicolaia Ženske štorije, KUD Moment Maribor z igro Harolda Pinterja Popotnicavideo-projekcijo predstave Sen kresne noči KUD Zarja Ternovlje-Celje, KUD Medvode z igro Davida Mameta Seksualna perverszija v Chicagu, Gledališče Moment KUD Moment Maribor, ki se je z avtorskim projektom

EDdA2 na festival uvrstilo neposredno kot zmagovalna predstava Festivala mladinskih gledaliških skupin Slovenije Vizije, Šentjakobsko gledališče Ljubljana z igro Prezvetnost in pristanost Jane Austen v priredbi Jona Joryja. Popoldne se bosta občinstvu in žiriji predstavila še tudi mariborski KUD Studio gledališče s Cankarjevo Hišo Marije Pomočnice. Ob 21.30 se bo letošnje Linhartovo srečanje zaključilo s podelitvijo matičkov najboljšim ljubiteljskim skupinam, še pred tem pa bodo zmagovalci primerljivega festivala s Hrvaške, člani Amaterske glumačke družine Arijel iz Dubrovnika, v spremljalnem programu festivala uprizorili igro Sve o ženama (Vse o ženskah) Mira Gavrana.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

La Contrada -

Gledališče Orazio Bobbio

Ugo Vivic in Francesco Macedonio: »Remitùr! Le donne al parlamento«. Nastopa gledališče La Contrada v režiji Francesca Macedonie. Urnik: od 9. do 25. oktobra ob 20.30, ob torkih in nedeljah ob 16.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Emmerich Kalman: »Grafica Marica«, opereta v organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice. Premiera bo v petek, 2. oktobra, ob 20.30, ponovitve bodo v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. uri, v torek, 6. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri. Nakup vstopnic je možen na tajništvu Kulturnega centra Lojze Bratuž - tel. 0481-531445 (od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in 17. do 19. ure), elektronska pošta info@kclbratuz.org.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 26. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar po motivih Molièra: »Duohtar pod mus!«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebastijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božić: »Neron«.

Mala drama

Danes, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 1. oktobra ob 20.00 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilija«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

Danes, 26. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob 19.30 / M. Grgić: »Zbudi se, Katka«, komedija. Režija: Boris Kobal.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Danes, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Moshe Atzmon. Solist: Sergej Krylov - violina.

Miramarski grad

Danes, 26. septembra ob 20.30, Prestolna dvorana / Koncert ob Dnevu evropske kulturne dediščine v sklopu pobude Gledališča v Gledališču: Aleksander Ipavec - harmonika in Paola Chibudini - klavir. Na sporedu: R. Galliano, A. Piazzolla in A. Ipavec. Vstop prost.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprto v soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprto od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225.

Galerija Retori Tribbio 2 (Stari trg 6):od danes, 26. septembra (otvoritev ob 18.00), do 9. oktobra bo razstavljal slikar Aldo Bressanutti. Odprto v tednu od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 12.30, ob ponedeljkih zaprto.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): od četrтка, 1. oktobra, (otvoritev ob 20.30) do 18. oktobra, bo razstavljala Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«. Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprto od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvetnem domu je med 16. in 19. uro na ogled fotografska razstava »Kaj?«. Razstavljaajo: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografska razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici v Ul. Mameli je na ogled raz-

SLOVENIJA - Od danes do 3. oktobra

Pester program ob Dnevih evropske kulturne dediščine

Svet Evrope je letošnje leto razglasil za leto inovativnosti in ustvarjalnosti in tej temi so posvečeni tudi slovenski Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD). V okviru dnevov bo po muzejih, galerijah, knjižnicah in drugod od danes do 3. oktobra potekala vrsta prireditve, s katerimi želijo javnosti približati kulturno dediščino. Letošnje prireditve želijo obiskovalcem približati tehnološke in druge novosti, ki so v preteklosti spreminjale, lajšale in bogatile vsakodnevno življenje ljudi. Prikazati želijo tudi, kaj od tega navdihuje ustvarjalce danes in ustvarja vez med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo, je zapisano v programski knjižici letošnjih DEKD.

Arhitekturni muzej Ljubljana tako 3. oktobra vabi na strokovno vodstvo po razstavi 80 let Plečnikovega spomenika Napoleonu, na kateri je predstavljenih nekaj ključnih risb in načrtov za spomenik in restavriranje knjig in papirja, ki deluje v okviru arhiva.

V Spomeniškovarstvenem centru bo med 29. septembrom in 3. oktobrom na ogled razstava Sodobni izzivi varovanja in predstavitve kulturne dediščine, s katero želijo javnosti približati zahtevnejše projekte 3D-arhiviranja in digitalizacije kulturne dediščine v Sloveniji. Bogat program napovedujejo tudi v Mestnem muzeju Ljubljana.

Pestro bo tudi v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki, kjer za 27. september napovedujejo Dan za Darwinom, ko se bodo obiskovalci lahko udeležili vodstva po razstavah Darwin danes in Potovanje na ladji Beagle ter delavnic. Voden ogled napovedujejo tudi po razstavi Leteči človek, ki so jo pripravili ob 50-letnici smrti Stanka Bloudka, letalskega pionirja, konstruktorja, izumitelja in vsestranskega športnika. Pri-

kazali bodo tudi mlačvo žita z lokomobilom in v elektro zbirkki poskuse izumitelja Nikole Tesle.

V Kranju bodo 26. septembra v Mestni hiši prikazali postopek izdelovanja sit iz konjske žime. Sitarstvo je bila namreč v preteklosti močna gospodarska panoga v Stražišču, ki je danes del mestne občine Kranj.

Mestni muzej Idrija bo 26. in 27. septembra obiskovalcem omogočil prost vstop na stalno razstavo Idrijska čipka, z nitjo pisana zgodovina, 29.

septembra bo v Idriji potekalo klekljanje na ulicah, ki je zasnovano kot medgeneracijsko društvo klekljaric, na ta dan pa bodo v stavbi jaška Franciške tudi odprli restavrirano črpalko Kley. Gre za največji ohranjen stroj rudnika živega srebra ter največji ohranjen parni stroj v Sloveniji in verjetno tudi v Evropi.

V Piranu bo 26. septembra na različnih lokacijah potekalo več dogodkov. Na Tartinijevem trgu bo sejemski dan, napovedujejo pa tudičasno razstavo Mini Turistum, ki bo obiskovalce popeljala skozi razvoj popotništva in turizma v slovenski Istri. Razstava bo delen prikaz tistega, kar bo pozneje mogoče videti v Muzeju Turistum, ki je v nastajanju. V Predjambi bo 27. septembra v grajski taberni potekala delavnica o srednjeveški kuhinji.

Slovenske DEKD organizira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS). Lani so bili posvečeni Primožu Trubarju ob 500. obletnici njegovega rojstva.

Dnevi evropske kulturne dediščine so skupna akcija Sveta Evrope in Evropske komisije, katere cilj je slaviti enotnost in obenem raznolikost skupne kulturne dediščine Evropejcev. Akcija poteka septembra vsako leto v državah, podpisnicah evropske kulturne konvencije. Osrednji dogodek letošnjih DEKD je bil drugi Forum o evropski dediščini, ki je 22. in 23.

septembra potekal v Ljubljani in na Brdu pri Kranju. (STA)

stava z naslovom F.M. Dostojevskij: drama svobode; do 3. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro, ob sobotah med 10. in 13.30, ob nedeljah in praznikih med 15.30 in 18.30; zaprto v nedeljo, 27. septembra. Voden obisk bodo potekali od ponedeljka do petka ob 10., 11., 16. in 17. uri, ob sobotah ob 11. in 12. uri, ob nedeljah (razen 27. septembra) in praznikih ob 15.30, 16.30 in 17.30.

V Kulturnem centru Lojze Bratuž je do 20. oktobra na ogled razstava z naslovom Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici med obema vojnama; odprto od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro ter med prireditvami.

SLOVENIJA

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji (Trg Edvarda Kardelja 5) je do 16. oktobra na ogled razstava Jaše Mrevlje z naslovom »What does it take for the heart to explode in-

to stars« (Kaj rabi srce, da se izstreli med zvezde); odprto od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

ŠMARTNO

V galeriji Hiša kulture:do 15. oktobra je na ogled razstava slikark Marie Grazie Persolja in Christine Persolja; odprto ob četrtkih in petkih med 10. in 15. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 18. uro.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: do 25. septembra: Od zabrisa do preнове identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezplačen vstop.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan dan 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Danes v A-ligi

Inter danes v Genovi proti ranjeni Sampdorii

Juventus proti Bologni - V Vidmu Genoa - B-liga: bo Maran povzročil odhod Gottija?

TEKMA KROGA – Že drevi (ob 18.uri) bo na domačem Marassiju Sampdoria poskušala zaustaviti Inter, ki je po delnem spodrsljaju v prvem krogu nanizal štiri zaporedne zmage, ki so Mourinhovim varovancem zagotovile prvo mesto na lestvici. Sampdoria je obratno med tednom z (gladkim) porazom v Firencih prekinila začetni niz štirih zmag in je torej točko za Interjem. Z zmago bi Del Nerijevi varovanci prehiteli tekmece, vendar, kljub temu da igrajo v gosteh, so na papirju današnji favoriti črnomodri. Oba napadalca Interja sta zelo razpoložena in zdaj Milito zdaj Eto'o odločata tekme v korist italijanskega prvaka. Če bosta tako nadaljevala, se prav kmalu nobenemu izmed Interjevih navijačev ne bo tožilo po Ibrahimoviću.

A tudi pri Sampdorii imajo nekaj adutov. Ob vedno učinkovitem Cassanu, ki na vsaki tekmi poskrbi za vsaj nekaj vrhunskih potez, je treba paziti na vključevanje veznih igralcev. Ni slučaj, da je s tremi goli najboljši strelec Sampdorie Mannini.

JUVENTUS IN MILAN – Juventus se je v četrtek proti Genoi prvič v prvenstvu moral zadovoljiti z delitvijo točk, jutri pa so res precejšnje možnosti, da bodo varovanci trenerja Cira Ferrare znova pospravili pod streho tri točke. Sicer nasprotnika ne smeš nikoli podcenjevati, a domača tekma proti Bologni za ekipo, ki naskakuje naslov, ne sme predstavljati nepremostljive ovire. Morda bi lahko bili problemi le psihološke narave zato, ker bo Juventus tri dni kasneje igral zahtevno tekmo lige prvakov v Munchenu. Po nekaj tednih se v postavo vrača Diego, v napadu pa naj bi počival laquinta.

Milan se je morda že odpovedal boju za najvišja mesta (že šest točk zaostaja od vodilne dvojice, Interja in Juventusa). Poraz v Vidmu je izpostavil vse hibe Leonardove ekipe. Preveč stara obramba, s tehničnega vidika ne ravno navdušujoča vezna vrsta in nerazpoloženi napadalci. Z vsemi temi težavami se ubada Leonardo. Bosta Pato in Huntelaar bila uspešna vsaj na jutrišnji večerni tekmi proti Bariju?

UDINESE – Prvi zrelostni izpit je Udinese opravil z odliko (premagal je Milan), drugi pa je na sporedu jutri, ko bomo na Friuliju videli na delu spektakularno Genoa. Sicer s takim Di Natalejem je vsak nasprotnik premagljiv, razlog za prepoved Furlanov pa je tudi sprememba postavitev. Marino se je odločil za 4-4-2, ki je bolj primeren za značilnosti letošnjih igralcev Udineseja. Pri Genoi so porabili ogromno energijo, da so zaustavili Juventus (in nekaj minut celo sanjali o prestižni zmagi, a Gasperini se bo vseeno omejil pri kroženju igralcev in potrdil vsaj 9/11 četrtkove ekipe.

FANTANOGOMET – Za Ronaldinha so značilna zelo velika nihanja v igri, tako da je vedno določen tveganje ga vključiti v postavo, a zanj so naslednje tekme odločilne: lahko se vrne na stare standarde? Tekma proti Bariju je zanj skorajda prelomna.

Malo pozornosti se namenja Parmi, ki pa je zelo urejena ekipa in proti Cagliariju bi se lahko izkazal Paloschi; Palermo bi lahko presenetil proti Laziu, zmaga Sicilijancev pa bi bila možna le ob solidni igri Miccolija in Simplicia.

NOGOMETNE STAVE – Zmago Interja v Genovi (1,95) bi lahko vključili v kako donosno kombinacijo tekem, medtem ko bi za samostojno stavovo raje svetovali neodločen izid, ki je vreden 3,25.

Prepričljivi nastopi Milita v Interjevem dresu

ANSA

Za tekmo med Udinesejem in Genoo, kjer so resnično možni vsi rezultati, bi svetovali igrati izključno dvojno možnost, ali 1X (vredna 1,30) ali X2 (1,52).

NAŠA NAPOVED – danes (ob 18.00) Sampdoria – Inter 1:2, (ob 20.45) Livorno – Fiorentina 1:1; jutri (ob 15.00) Catania – Roma 1:3, Chievo – Atalanta 1:1, Juventus – Bologna 3:1, Lazio – Palermo 1:1, Napoli – Siena 2:0, Parma – Cagliari 2:1, Udinese – Genoa 3:3, (ob 20.45) Milan – Bari 1:0.

TRIESTINA – Bo lanskega trenerja Triestine zapečatil usodo letošnjega? Zaradi zadnjih treh zaporednih porazov je namreč bodočnost trenerja Gottija na tržaški klopi vse bolj pod vprašajem in zanj bi lahko bilo odločilno ravno današnje gostovanje v Vicenzi (pričetek tekme na stadionu Menti ob 15.30) in domačo ekipo trenira Rolando Maran, ki je v prejšnjih dveh sezonah vodil ravno tržaško enajsterico.

Gotti ne preživlja lahkkih dni, saj so tudi nekatere njegove zgrešene izbire prispevale k neverjetni involuciji

ki ekipe, ki je v prvih treh krogih zbrala sedem točk. Ni izključeno, da bo

Gotti danes preizkusil še 22 igralca sezone, D'Ambrosia, v vlogi desnega zunanega branilca. Nef namreč ni še okrevljal po poškodbi mišice (odsotna sta še Gissi in Siligardi). Na tak način lahko trener naprej premakne Tabbianija, ki bo torej ravno tako kril desni pas, a v vezni vrsti. Prav ureditev obrambne vrste je postala nuja za Triestino. Tržačani so namreč v zadnjih treh tekmah prejeli 10 golov (od tega kar osem v zadnjih 180 minutah igre) in le vratar Agazzi je preprečil, da bi bila mreža še bolj polna.

Maranova Vicenza ima na lestvici isto število točk kot Triestina (7), a je v petih krogih le enkrat izgubila. Maran ima težave z obrambo, kjer so kar trije igralci poškodovani, a svoj krstni nastop naj bi opravil Michele Ferri (pri Triestini v B-ligi z Ezio Rossijem na klopi). Prav tako se v postavo vrača Sgrigna, ki je prebolel gripo.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, D'Ambrosio, Cottafova, Sabato, Magliocchetti, Tabbiani, Pani, Princivalli, Testini, Šedivec, Godeas. Sodil bo Gallione iz Alessandrie. (I.F.)

Kasparov premagal Karpova

VALENCIA - Po 25 letih sta se nekdanja šahovska asa Gari Kasparov in Anatolij Karpov spet srečala, Kasparov pa je bil tudi tokrat boljši in po osmih dvobojih zmagal s 6:2. Podobno kot v večini prejšnjih dvobojev je Karpovu tudi tokrat zmanjkalo časa, zaradi česar je začel delati napake in izgubljati. Kasparov je navdušil vse šahovske strokovnjake, saj se je pred štirimi leti in pol poslovil od aktivnega igranja.

KOŠARKA - Okrepljeni Union Olimpija pred novo sezono

V Ljubljani so optimisti

Sani Bečirovič glavna atrakcija še vedno mladega moštva - Proračun znaša 1,5 milijona evrov

LJUBLJANA - Najuspešnejši slovenski košarkarski kolektiv Union Olimpija bo v prihodnji sezoni na svoje tekme bržčas privabil kakšnega gledalca več kot v minuli sezoni. Pa ne le zaradi reprezentančne košarkarske mrzlice, ki še ni prav potihnila, temveč tudi zaradi nekaterih zvenečih okrepitev, na čelu s Sanijem Bečirovičem. Ob Bečiroviču je vodstvo kluba v »zadnjem trenutku« medse zvalo tudi reprezentanta Uroša Slokarja.

Z njim, Bečirovičem, Sašom Ožboltom, Jako Klobučarjem, Vladom Ilievskim in drugimi želi ljubljanski klub osvojiti tako državno prvenstvo kot pokal, za evroligo klubsko vodstvo še ni izdalo konkretnih ciljev, prioriteta pa bo liga NLB, kjer si »zmaji« želijo na zaključni turnir.

»Imamo konkurenčen kader, prosil pa bi za malo potrpljenja, saj se vsi igralci še niso vključili in bo treba pač nekaj časa, da zadihamo skupaj. Fantje so motivirani, kar je bil tudi pogoj za pridružitve Olimpiji,« je povedal glavni trener ekipe Jure Zdovc, ki pravi, da je trenutni kader tudi bolj ali manj dokončen: »Pustimo en odstotek možnosti za kakšno spremembo, toda drugače je to to.«

Glavni zvezdnik ekipe bo bržčas Bečirovič, ki se zaenkrat med »zeleno-belimi« odlično počuti. »Zelo sem vesel, da smo se hitro dogovorili. To kaže, da

Trener Jure Zdovc

se klub stabilizira in da pluje v pravo smer.

Ekipa je konkurenčna, vendar bo treba nekaj potrpljenja. Realno moč ekipe pa bomo lahko ocenili šele čez čas,« pravi Bečirovič.

ODBOJKA - EP Italijanke premagale Nemčijo

WROCLAW - Italijanska ženska odbojkarica reprezentanca je uspešno začela z nastopi na evropskem prvenstvu na Poljskem. V tekmi 1. kroga v skupini B je z gladkim 3:0 (25:15, 25:22, 25:22) premagala neugodno Nemčijo, ki je veljal za najnevarnejšega tekmece v skupini, v kateri sta še Turčija (danes ob 15.30) in Francija (jutri). Nekaj več težav so imele »azzurre« le v končnici tretjega seta. Zelo dobro je igrala povratnica Antonella Del Core (11 točk), v začetni postavi pa so bile še Barazza (9), Aguerro (16), Piccinini (7), Gioli (9) in Lo Bianco (3). Razen Arrighettijeve druge igralke niso stopile na igrišče. Pri Nemčiji je bila najboljša Kozuchova (13).

BERNIE - Vodja formule 1 Bernie Ecclestone je v boju za predsednika Mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) podpri Francoza Jeana Todta. Sedanjemu predsedniku FIA Maxu Mosleyju bo mandat potekel septembra, kandidata za funkcijo pa sta Todt in nekdanji finski dirkač Ari Vatanen. »Jean Todt je zanesljiv, nadarjen in vreden zaupanja. Ko se odloči za kakšno stvar, je trdno odločen cilj tudi doseči. Občudujem ga in spoštujem zaradi vsega, kar je doslej že naredil,« je Ecclestone pohvalil nekdanjega znanca iz sveta formule 1.

TRAP - Giovanni Trapattoni je z irsko nogometno zvezo podaljšal pogodbo še za dve leti. Sedemdesetletni strokovnjak, ki bi se mu zdajšnja pogodba iztekla prihodnje leto, bo tako selektor irske reprezentance do konca leta 2012. »Vesel sem, da bom lahko nadaljeval moje delo na Irskem. Ta ekipa ima ogromen potencial. Naši rezultati dokazujejo, kaj lahko dosežemo s samozaupanjem in pravilnim delom,« je dejal Trapattoni.

GORZA - Slovenski alpski smučar Aleš Gorza je po pregledu z magnetno resonanco zaradi težav s hrbtom opravil še pregled pri zdravniku Marjanu Vengustu, ki mu je predlagal rentgensko blokado. Gre za krajši 30 minutni poseg. »Mislim, da moj nastop na prvi tekmi sezone v Söldnu ni ogrožen,« je povedal Gorza.

ORLI - Danes se bo začela prvenstvena pot tabelskega moštva Aquile v državni A1-ligi v hokeju na ledu. Gostovali bodo pri favoriziranem Bolzanu iz Bocna. »Nasprotnik je močan, a na prijateljskih tekmah proti Zagrebu in Jesenicam smo dokazali, da lahko kljubujemo vsem ekipam,« je dejal novi trener Tom Pokel.

Razporejen je v klubu je vedno odvisno tudi od finančnega stanja, ki pa naj bi bilo po besedah predsednika Dušana Mitiča dobro: »Za minulo sezono smo že izpolnili od 85 do 90 odstotkov vseh obveznosti. Torej je tudi uprava trdo delala v poletnih mesecih. Proračun kluba bo več kot 1,5 milijona evrov, točne številke pa ne bom izdal. Večino tega proračuna že imamo zagotovljenega, del pa je obljubljenega. Malo pač moraš tvegati, toda kdor ne riskira, ne profitira.«

Uniona Olimpije 2009/10

Milorad Šutulović, 196 cm, branilec, Črna gora, 1990

Vlado Ilievski, 188 cm, branilec, Makedonija, 1980
Sani Bečirovič, 195 cm, branilec, Slovenija, 1981
Jaka Klobučar, 198 cm, branilec, Slovenija, 1987
Edin Bavčić, 210 cm, krilni center, BiH, 1984

Dušan Djordjevič, 193 cm, branilec, Srbija, 1983
Paweł Kikowski, 193 cm, branilec, Poljska, 1986
Nemanja Aleksandrov, 210 cm, krilni center, Srbija, 1987
Gašper Vidmar, 210 cm, center, Slovenija, 1987
Uroš Slokar, 210 cm, krilni center, Slovenija, 1983
Dejan Radojevič, 213 cm, center, Srbija, 1989
Vladimir Golubović, 212 cm, center, Črna gora, 1986

Sašo Ožbolt, 191 cm, branilec, Slovenija, 1981
Matt Walsh, 197 cm, krilo, ZDA, 1982

NOGOMET - Jutri vsi spet na igriščih

Pri Krasu stari znanci Večina pred domačimi navijači

Samo Vesna bo gostovala v Štarancanu - Primorec zaradi praznika na »tujem« igrišču

NAŠ POGOVOR - Matteo Pipan Veliko čestitk ob osebnem rekordu

Prav gotovo so bili štirje zadetki Mattea Pipana na tekmi 2. amaterske lige med Primorjem in S. Andreo prava poslastica prvega kroga prvenstva. Igralec Primorja, ki sicer igra na sredini igrišča, je bil nad takim izkupičkom povsem presenečen: »Sploh nisem pričakoval kaj takega. Goli so prišli sami od sebe: vse kar sem streljal, je šlo v mrežo,« je pojasnil 24-letnik. Matteo še nikoli ni zadel toliko golov na eni tekmi: v članskih prvenstvih je zbral največ dva, v mladinskih kategorijah pa največ tri gole.

Boš po taki premierni tekmi spremenil vlogo?

Ne, ne. Ostajam na sredini igrišča, upam pa, da bom še naprej bil tako uspešen. Lani sem v celem prvenstvu zadel 5 golov, letos pa sem jih zbral že štiri.

Ti je kdo čestitk?

Seveda, saj se to ne zgodi vsak dan. Vsi, ki so prebrali Primorski dnevnik in druge dnevnike, so mi čestitali. Med njimi tudi prijatelji, sodelavci in simpatizerji, ki sledijo nogometu. Prejel sem res veliko čestitk.

Prvenstvo ste začeli odlično. Kako ocenjuješ letošnjo ekipo?

Mislim, da je ekipa boljša v primerjavi s tisto iz lanske sezone, ampak si kljub temu ne delamo utvar. Novi igralci so dobro nadomestili tiste, ki so odšli: pridobili smo novo špico, na sredini mislim smo boljši, okrepili pa smo se tudi v obrambi. Letos pa še nismo nikoli igrali proti nasprotnikom, ki bi bili v kompletni postavi, zato je moja ocena polovična. Obenem tudi klub deluje boljše.

Jutri se boste pomerili z Opicino.

Trenirali smo dobro. V deželnem pokalu smo Opicino že premagali, ampak to še nič ne pomeni. Mislim, da sodi Opicina med solidne ekipe iz sredine lestvice. Verjamem, da se ne bodo hitro vdali in se bodo borili do konca.

Kateri pa je vaš prvenstveni cilj?

Hm. Zdaj je obstanek, če bo kaj več, pa bomo še videli. Naspolh pa ocenjujem, da je bil začetek sezone pozitiven.

Ob zabijanju drugih golov kateri je še tvoj osebni cilj?

Želim se zabavati. (V.S.)

Vse ekipe naših društev bodo na zelenice stopile jutri ob 15.30. Kras, Juventina, Sovodnje, Breg, Primorje, Zarja Gaja in Mladost bodo prvič v letošnjem prvenstvu igrale pred domačimi navijači. Primorec bo »domačo« tekmo odigral na tujem, na gostovanje v Štarancanu pa odhaja Vesna.

ELITNA LIGA

V Repen se vračajo stari znanci: **Kras** bo jutri gostoval Virtus Corno, ki je prav tako novinec v ligi (lani je napredoval po play-offu promocijske lige). Varovanci trenerja Musolina bodo nastopili brez poškodovanega Cipracce in diskvalificiranega Banella. Gre za kakovostnega nasprotnika, ki se je še dodatno okrepil s štirimi igralci (Aiolci, Borsatti, Zonca in Coacci).

PROMOCIJSKA LIGA

Juventina in Sovodnje bosta v drugem krogu prvič nastopili pred domačimi igralci, ki jih nočeta razočarati. Predvsem Štandrci, ki so bili med našimi klubi v promocijski ligi v prvem krogu edini poraženi, si nadejajo dobro predstavo. Proti Trieste calcio, ki ga krasi dober kolektiv, trener Tomizza ne bo mogel računati na Marinija in Gianotta, vratar Furios je diskvalificiran, po poškodbi pa se bo po vsej verjetnosti vrnil Masotti. **Sovodnje** se bo pomerilo s Pro Gorizio, ki ima letos visoke cilje: »Goriška ekipa ima močen napad in nekatere zelo izkušene nogometaše. Nasprotnik bo gotovo kakovostnejši od tistega, ki smo ga v prvem krogu premagali, ampak vsekakor nikakor ne bom vrgli puške v koruzo,« je dejal trener Sari. Pri Sovodnjah bo odsoten samo poškodovani Tomšič. **Vesna** pa bo gostovala pri neugodnem Staranzanu, kjer v napadu igra Krmar, bivši kriški nogometaš. Odsotna bosta poškodovana Gulič in Monte. Vprašljiv je tudi nastop Stradija: »Upam, da se bo Stradi vrnil, da bo vsa

Vesna bo jutri ob 15.30 igrala v Štarancanu

KROMA

obrambna vrsta kompletna, kar nam bi omogočilo, da Chebra premestimo na sredino,« je pojasnil športni direktor Vidoni.

1. AMATERSKA LIGA

Zaradi društvenega praznika bo **Primorec** domačo tekmo proti Ronchiju igral na »tujem« igrišču. V Vermeglianu bo trener Sciarone nastopil brez diskvalificiranih Trevisana in Di Gregorio, poškodovanih Udine in Leghisse ter Benellija (službene obveznosti). Vprašljiv je tudi nastop Mercandela, Oja in Palmisana. Kakovostni nasprotnik je Trebence že premagal v deželnem pokalu z 2:0.

2. AMATERSKA LIGA

Vsi trije naši predstavniki bodo igrali na domačih zelenicah. Pravi derbi napovedujejo v Dolini, kjer se bo **Breg** pomeril z nevarno Chiarbolo. V primerjavi z ekipo, ki je igrala v prvem krogu, pri Brežanih ne bo di-

skvalificiranega Gargliola. **Zarja Gaja** še celi rane po nerodnem porazu proti Beglianu. Proti Romani še vedno ne bo Grgiča in Asseltija, tokrat pa niti Bečaja, ki se je poškodoval prejšnjo nedeljo. »Odsotnost Bečaja bomo prav gotovo občutili, ampak ne smemo popustiti,« je dejal trener Di Summa. Romana je v prvem krogu premagala Esperio, ki sodi med favorite za napredovanje, kar kaže, da ima res kakovostni kolektiv. **Primorje** bo gostoval Opicino, nastopil pa bo brez poškodovanega Makijeveča in Pauletica (službene obveznosti).

3. AMATERSKA LIGA

V Doberdob prihaja Torre, ki je lani izpadel iz 2. amaterske lige. Mladost, ki je ta teden redno trenirala, bo v popolni postavi. Spet jo čaka nasprotnik, ki sodi med ekipe, ki ciljajo na uvrstitev v končnico za napredovanje.

GORSKO KOLESARSTVO - Po desetih etapah

»Razočarani« Christian Leghissa zmagovalec pokala Treviso med masterji 1

Gorski kolesar Christian Leghissa iz Nabrežine je zmagovalec Pokala Treviso v kategoriji Master 1. V nedeljo je na zadnji preizkušnji v kraju Dosson di Casier pri Trevisu osvojil 4. mesto, kar je bilo dovolj za potrditev prvega mesta na skupni razvrstitvi. Slovenski kolesar, ki brani barve kluba Spezzotto Byke Team iz Conegliana, je nastopil na sedmih od desetih preizkušenj: dvakrat je bil prvi, dvakrat drugi, po enkrat pa je osvojil 3., 4. in 5. mesto. Skupno je zbral 134 točk, drugouvrščeni Rus Porfimovich pa 120. V kategoriji Master 1 je na pokalu sodelovalo 34 kolesarjev.

V nedeljo se je zaključil tudi Pokal Serenissima: zaradi sovpadanja tekmovalj je zadnjo etapo Leghissa izpustil. Na končni razvrstitvi kategorije Master 1 je obdržal 3. mesto. Pravilnik so letos spremenili, saj so organizatorji upoštevali samo osem najboljših rezultatov, ne pa vseh kot v prejšnjih sezonah. Če bi upoštevali pravilnik prejšnjih sezon, bi bila uvrstitev Leghisse še višja. »Zmaga na Pokalu Treviso me seveda veseli, res pa je, da je pokal Serenissima bolj prestižen. Gre za vsedrjavne tekme, ki sodijo med najtežje v Italiji,« je pojasnil kolesar, ki je bil s spremenjenim pravilnikom razočaran. Nepravilno se mu zdi, da organizatorji ne nagradijo kontinuitete nastopov. Prvou-

vrščeni Terrin je bil namreč na nekaterih preizkušnjah odsoten (čeprav v pravilniku piše, da bodo upoštevali le osvojene rezultate, so pri njemu upoštevali tudi odsotnosti).

CESTNO KOLESARSTVO
Denis Milic sedmi

Denis Milic kolesar iz Šempolaja, član Teama Isonzo – Pedale Ronchese, je prejšnji teden nastopil na zahtevni cestni dirki v Ceresettu pri Vidmu. Na 79,3 km dolgi preizkušnji (sedem krogov) je tekmovalo 110 kolesarjev iz naše dežele, Slovenije in Hrvaške. Skupina kolesarjev je večkrat šla v beg, toda vsakič jo je glavni na ujela. Uspešen je bil samo zadnji beg Slovenca Marka Pavliča (Tpb Lenart), ki je nato sam prečkal ciljno črto. Ostali kolesarji, med katerimi je bil tudi Denis Milic, so prišli v cilj skupaj. Milic je bil sedmi. Zaradi zahtevnosti proge (vsak krog je vključeval tudi vzpon na goro Moruzzo) je dirko zaključilo le 36 tekmovalcev. Vozili so s povprečno hitrostjo 39,322 km/h.

Roberta Greco zmagala na milansken San Siru

Slovenska tekmovalka in vodja konjeniškega društva Torri di Slivia Roberta Greco je na hipodromu San Siro v Milanu dosegla v kategoriji gentlemen in amazonke svojo drugo letošnjo zmago po uspehu na dirki v Meranu. V galopu na razdalji 1.600 m je bila s svojim konjem Sopran Po dalj časa druga, v zadnjih 200 metrih pa se je prebila v vodstvo in zmagala. Grecova je letos v 12 nastopih poleg dveh zmag dosegla še pet drugih mest in dve tretji.

Obvestila

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR sporoča, da so se začeli treninji ritmične gimnastike s sledečimi urniki: na Stadionu 1.maja za začetnice iz vrta in osnovne šole ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 16.30 do 17.30 za vrtec in od 17.30 do 18.30 za osnovnošolke; na Opčinah ob sredah od 16.30 do 17.30 za vrtec in za osnovnošolke od 17.30 do 18.30. Za dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 3282733390 (Petra)

AŠK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela rekreacijska telovadba za starejše v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: ponedeljek in četrtek od 8.30 do 9.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - odsek za otroško telovadbo obvešča, da se bo v sredo, 7. oktobra, začela telovadba za otroke (vrtec in osnovna šola) v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: sredo od 16.30 do 17.30. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da poteka vadba namiznega tenisa za začetnike v športno kulturnem centru v Zgoniku. Interesenti se lahko prijavijo od ponedeljka do petka ob 16.30.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba namiznega tenisa za rekreativce v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: torek in četrtek od 20.30 do 22. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠK KRAS - odsek za rekreacijo obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, začela vadba splošne telovadbe za odrasle v športno kulturnem centru v Zgoniku. Urnik: četrtek od 20. do 21. ure. Vpis in dodatne informacije na prvem treningu.

AŠD SK BRDINA prireja informativni sestanek s starši za smučarsko in tekmovalno sezono 2009/2010, ki bo na sedežu društva (Repentaborska ul. 38) v petek, 2. oktobra, ob 20. uri. Vabljeni!

AŠD ZARJA obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri pričela ženska telovadba v športnem centru v Bazovici. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 339-2447832.

OK VAL prireja v občinski telovadnici v Doberdobu v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za dekleta in fante, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbojko za dekleta in fante letniki 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtkih med 15. uro in 16.30, miniodbojko za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob torkih in petkih, za fante med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v ponedeljek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroška mlad.dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2004-05-06: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA – za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za deklice letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.25, ter od meseca oktobra dalje še ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 16.30 do 17.30.

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7.oktobra 2009 prične predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 335 6123484.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek vadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnici v Štandrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danevu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrta ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtkih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treninji odbojke za začetnice (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtkih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

41. BARCOLANA - Predstavitev v Trgovinski zbornici

Kljub krizi tudi letos bogat spored tekem in prireditvev

Upajo, da udeležba ne bo okrnjena - Telefonica Black letošnji tekmeč Maxi Jena

41. Barcolano so predstavili v Trgovinski zbornici

KROMA

V svetu najbolj poznana tržaška prireditvev, kar Barcolana nedvomno je, bo letošnji vrhunec dosegla v nedeljo, 11. oktobra z 41. Jesenskim pokalom. Gospodarska kriza - je bilo rečeno včeraj na predstavitvi v Trgovinski zbornici, je zahtevala od organizatorjev še več truda, vendar jim je naposled, kot kaže, uspelo pridobiti sredstva za manifestacijo, ki privabi v Trstu okrog 2.000 jadrnic in več kot 20.000 profesionalnih, rekreativnih in občasnih jadralcev, hkrati pa je za mesto pomemben turistični in komercialni dejavnik razvoja. Resnici na ljubo, je »zategovanje pasov«, vidno, saj je bila predstavitev precej manj bleščeča kot v preteklih letih. Ostaja pa še ena neznanca: bo zaradi krize tudi manj jadrnic in gostov? Vprašanje je na mestu. Že pred časom so napovedali, da bo letos na nedeljski regati precej manj velikank in krasotic, ki se brez podpore močnih pokroviteljev težko premaknejo iz marin, ni pa še jasno, ali bo manj tudi navadnih ljubiteljev morja. Vpisovanja se bodo začela šele prihodnji teden (30. septembra), organizatorji pa so zmerni optimisti.

»Brez množičnosti Barcolana ni to, kar želimo, da bi bila, vsekakor smo optimisti, saj predpis poteka po pričakovanjih,« je v imenu organizatorskega kluba Societa' Velica Barcola Grignano povedal starosta manifestacije Fulvio Molinari.

Kar zadeva tekmovalne plati je Trst po odpovedi zmagovalca zadnjih izvedb Alfe Romeo »tako ali drugače« poskrbel, da slovenska Maxi Jena ne bi ostala brez tekmecev. Tako bo na Jesenskem pokalu nalogo, da rešuje italijansko čast prevzela 21,5 metra dolga jadrnica Telefonica Black (Vor 70), udeleženka zadnje dirke okoli sve-

ta in članica konzorcija Calvi Network. Kot je povedal Damiano Lipari so sestavili močno moštvo, jadrnico pa bo krmaril Tržačan Lorenzo Bodini. »Jadrnica je prav danes (včeraj, op.ur.) odplula iz španskega Alicanteja, računamo, da bo v Trstu najkasneje v nedeljo. Seveda želimo biti protagonisti,« je povedal Lipari. Predstavitve se je udeležil tudi Janko Kosmina, ki je s sinom Mitjo postavil na nogo projekt Maxi Jena (prej Gaja Cube in Gaja Legend) pred sedemnajstimi leti. »Upam, da bomo obdržali drugo mesto,« je bil previden, za naš dnevnik pa je priznal, da bi bili proti Telefonici, v primeru močnejšega vetra, tudi letos brez realnih možnosti za zmago. Kot favorita so včeraj omenili tudi drugega supermaxija, to je Ideo Vitran, zanimanje pa vlada tudi za 24 metrov dolgo jadrnico Amori (lanski Ourdream Damiani) filmskega umetnika Federica Moccie. Krmar Furio Benussi bo moral na krovu najti prostor tudi za filmske igralce zadnjega filma »Amore 14«, vendar bodo tudi to jadrnico upravljali izkušeni športniki.

Jadralni teden v Tržaškem zalivu se bo sicer začel že v soboto, 3. oktobra z Barcolano mladih na vodni površini pred Pomorsko postajo. Mladim iz Avstrije, Hrvaške, Nemčije in Avstrije, ki se te regate udeležujejo vsako leto, se bodo letos pridružile tudi reprezentance Srbije, Grčije in Madžarske, ki so se pred nedavnim udeležile evropskega prvenstva optimistov v Portorožu. Novost je tekmovanje match-race Sail Trieste (od 7. do 9. oktobra), na katerem bo mogoče spremljati dvoboje vrhunskih jadralcev na enakih jadrnicah ufo in meteor, ampak tudi rekreativcev z lastnimi jadrnicami. Tudi letos ne bo manjkala regata Barcolana classic s sta-

rinskimi jadrnicami (na ogled pri privezih kluba Adriaco) in pa nočna Barcolana.

Spremni spored ostaja bogat. V »naselju« (od 7. do 11. oktobra), ki se bo letos prvič razprostiralo od Ponteroša do bivše ribarnice (tako ne bo običajnih gneč, so podarili), bodo namestili 180 najrazličnejših kioskov. Novost predstavlja tudi Papirnata Barcolana, to je knjigarna z morskotematiko, ki jo bodo odprli na Pomorski postaji, pričakovanje pa vlada za srečanje 9. oktobra s pisateljema, Švedom Bjornom Larssnom in Italijanom Nicolojem Carnimeom, ki bosta spregovorila o

aktualni temi, o sodobnem gusarstvu. Na Velikem trgu bodo v petek, 9. in v soboto, 10. oktobra pripravili dva koncerta. Petkov bo v znamenju novih skupin Amari, Nylo in Trabant (ime zadnje skupine pa je še skrivnost), v soboto pa bo nastopil nekdanji član skupine Lunapop, zdajšnji solist Cesare Cremonini. Vstop bo prost.

Državna televizijska mreža RAI bo tudi letos spremljala Jesenski pokal v neposrednem prenosu, že je aktivna spletna stran barcolana.tv, preko katere bo mogoče spremljati celotedensko manifestacijo tudi s pomočjo računalnika.

GORICA - Srečanje ZSŠDI-Unija Italijanov

Zbralo se bo 120 športnikov in športnic

Okrog 120 športnikov in športnic se bo danes na Goriškem udeležilo že 8. športnih iger manjšin med Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji in Unijo Italijanov iz Istre. Prihod udeležencev na nogometno igrišče Juventine v Štandrežu bo ob 10. uri. Kosilo in nagrajevanje bosta prav tako ob 14.30 v Štandrežu.

SPORED TEKMOVANJ

Moška in ženska odbojka ('91 in mlajši): 10.30 v Sovodnjah: ZSŠDI – UI (Ž), sledi ZSŠDI – UI (M)

Moški in ženski namizni tenis (open): 10.30 v Kulturnem domu: ZSŠDI – UI

Moška košarka ('91 in mlajši): 10.30 v Kulturnem domu: ZSŠDI – UI
Mali nogomet 5X5: 10.30 v Štandrežu ZSŠDI – UI (U20), sledi ZSŠDI – UI (open)

Tenis (open): 10.30 v centru Zaccarelli, Drevored XX. Septembra: 10.30 ZSŠDI – UI (open)

Balinanje (open): 10.30 balinišče ABK Mak v Štandrežu: ZSŠDI – UI

ODBOJKA - Deželni pokal

Sloga v derbiju pokazala svojo moč

Kontovel - Sloga List 3:0 (25:22, 25:18, 25:17)

KONTOVEL: Bukavec 11, Micusi 2, Pertot 0, Starc 2, Verša 5, Lisjak 5, A. Zuzic 1, Antognolli 1, Cassanelli 0, Balzano 3, Milič (libero). Trener Tanja Cernec.

SLOGA LIST: Starec 7, Crissani 4, Gregori 3, A. Spangaro 7, Fazarinc 14, Maurovich 3, Ciocchi 1, Spagno 10, La Bianca 11, M. Spangaro (libero). Trener Peter De Walderstein.

Slogašicam je v četrtek zvečer pri Brišičkih pripadel tudi povratni pokalni derbi. Ocenio o tekmi je težko podati za obe ekipi, kajti razlika med njima je bila velika, v odgovarjajočih se prvenstvih (Kontovel v D, Sloga v C-ligi) pa se bodo predvidoma oboji pomerili z nasprotniki drugačnega kova. Kontovelke, ki so tudi tokrat nastopile brez libera in motorja obrambe Kapunove, so začele ambiciozno in bile večji del prvega seta v vodstvu, ko pa so slogašice (brez Cvelbarjeve in Gantarjeve) pritiskale na plin, so gostiteljice kmalu popustile, po porazu v

uvodnem setu pa je tekma postala dokaj enosmerna, Kontovelkam je tudi upadel pogum.

Potrdilo se je vsekakor, da razpolaga Sloga letos z ekipo, eno boljših pri nas v zadnjih letih, z bistveno povečanim potencialom. Trener De Walderstein razpolaga kar z dvema odličnima podjalkama (Crissani in Ciocchi) in vrsto dobrih napadalk, opazna je tudi želja po igranju kakovostnejše odbojke z več kombinatorike, dosti pa bo odvisno od učinkovitosti sprejema servisa, ki morda zaenkrat ostaja šibka točka ekipe.

Tekma proti objektivno boljšemu nasprotniku je razkrila pomanjkljivosti Kontovela, ki se mora po letu dni v 1. diviziji (edina novost v ekipi je vrnitev Sabine Bukavec) še zelo privaditi na višji ritem igre, napredek pa je potreben v vseh elementih. Ker je večina igralok D-ligo že okusila pred dvema sezonama, lahko vsekakor upamo, da bodo letos v tej ligi že od začetka bolj uspešne kot zadnjič, ko jim dobra igra v povratnem delu ni zadostovala, da bi se v njej obdržale. (ak)

KOŠARKA - Na vozičkih

Moštvo iz Gradišča bo igralo v ligi NLB

Prvi krog proti ekipam iz bivše Jugoslavije 3.10. v Gradišču

Moštvo košarkarjev na vozičku Castelveccchio Polisportiva NordEst iz Gradišča, ki so se iz finančnih razlogov odpovedali igranju v najvišji italijanski ligi, bo letos nastopilo v mednarodni ligi NLB, v kateri sodelujejo moštva iz nekdanje Jugoslavije, s katerimi goriški klub sicer redno sodeluje. Prvi krog sicer sedem krožnega tekmovanja bo prav v Gradišču in sicer v nedeljo, 3. oktobra. Poleg goriškega moštva bodo nastopili še KIK Zmaj iz Gradačca (BiH), KK Stela iz Zagreba, KIK Sana Sanski most (BiH), Slovenija, KKI Vodice iz Hrvaške in KIK Vojvodina iz Novega Sada (Srbija). Vsak klub bo organizator enega kroga, v katerem bo ene ekipa prosta. Tekmovanje v Gradišču se bo pričelo ob 12. uri z uvodno tekmo med Castelveccchiom in bosanskimi Zmaj. Finalni turnir bo 10. aprila prihodnjega leta, pravico do nastopa pa bo imele šest ekip. Organizatorji upajo, da jim bo uspelo finale prirediti v isti dvorani, v kateri bo liga NLBv istem obdobju priredila svoj zaključni turnir »hodečih«.

KOŠARKA

Jadran Mark danes v Vidmu proti NBU

Peter Franco

KROMA

Jadran Mark bo danes začel s prvenstvenimi nastopi. V Vidmu (telovadnica Lauzacco ob 20.30) se bo pomeril z novincem v ligi NBU, ki se je poleti okrepil. Nevaren bo gotovo goriški center Davide Vecchiet, ki je lani nastopal s Cornom di Rosazzo v B2-ligi, letos pa okrepil NBU. Videmčani, ki jih vodi trener Lorenzon, bodo prav gotovo motivirani, saj bo to krstni nastop v državnem prvenstvu, obenem pa bodo igrali pred domačo publiko. Pri Jadranu gotovo ne bo Daniela Zaccarie (še ni registriran) in poškodovanega Boruta Bana.

Razporeditev v Jadranovem taboru je pozitivno. Letošnji cilji so jasni in višji od lanskih. Prednost naše ekipe, ki bo letos edina v državni C-ligi, naj bi bila prav v tem, da je sestava jedra igrskega kadra ista kot lani, ostale ekipe pa so ga spremenile in pomladile. Ze v prvih krogih bo Jadran pred težkimi preizkušnjami, saj jo po Vidmu čakajo še favoriti: Spilimbergo, Codroipo in Caorle.

Turnir Santosa

VČERAJŠNJA IZIDA: Santos - Bor Radenska 77:58; Servolana - Breg 68:58. DANCES: ob 19.00 za 3. mesto, ob 21.00 finale.

Domači šport

DANES

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 17.00 v Miljah: Muggia - Vesna; 17.00 na Opčinah: Opicina - Juventina; 17.00 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Juventina

KOŠARKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Pasian di Pratu: NBU Videm - Jadran Mark

ODBOJKA

DEŽELNI MOŠKI POKAL - 20.00 v Gorici, Špacapan: Olympia - Basiliano

DEŽELNI ŽENSKI POKAL - 20.30 v Fari: Millenium - Kontovel

JUTRI

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Repnu: Kras Koimpex - Virtus Corno

PROMOCIJSKA LIGA - 15.30 v Štarančanu: Staranzano - Vesna; 15.30 v Štandrežu: Juventina - Trieste Calcio; 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Gorizia

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Romljanu, Ul. dei Granatieri: Primorec - Ronchi

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Dolini: Breg - Chiarbola; 15.30 pri Brišičkih, Ervatti: Primorje - Opicina; 15.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Romana

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Doberdobu: Mladost - Torre

ODBOJKA

MEMORIAL LAURA MAVER - 10.00 v Trstu, 1. maj: prireja OD Bor

jasno

zmerno oblačno

oblačno

rahel dež

zmeren dež

močan dež

nevihte

veter

megla

rahel sneg

zmeren sneg

močan sneg

topla fronta

hladna fronta

okluzija

izobara

C središče ciklona

A središče anticyklona

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.57 in zatone ob 18.54
Dolžina dneva 11.58

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 15.10 in zatone ob 23.42

PLIMOVANJE
Danes: ob 9.11 najvišje 18 cm, ob 15.14 najnižje 5 cm, ob 17.37 najvišje 7 cm.
Jutri: ob 1.17 najnižje -30 cm, ob 8.44 najvišje 23 cm, ob 14.43 najnižje -3 cm, ob 19.25 najvišje 15 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo za večino ljudi ugoden, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale manjše vremenske pogojene težave.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja je 22,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 19 2000 m 6
1000 m 13 2500 m 4
1500 m 9 2864 m 3

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dotok hladnejšega zraka v višinah je nad severno Italijo nekoliko povečalo nestabilnost ozračja. V naslednjih dneh se bo spet okreplil Azorski anticiklon, tako, da bodo nad našo deželo doteekali suhi vzhodni vetrovi.

Oslabljen vremenski motnja se zadržuje nad Slovenijo. Za njo se iznad zahodne nad srednjo Evropo in severnim Balkanom krepi območje visokega zračnega pritiska. Od vzhoda priteka nad naše kraje prehodno nekoliko hladnejši in bolj vlažen zrak.

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno vreme, pojavljalo se bo nekaj visoke koprenaste oblačnosti. Le v Alpah in v Karnijskih Predalпах bo zjutraj možno nekaj občasne oblačnosti, ki se bo kmalu razkrojila. V spodnji nižini in ob morju bo pihala zmerna burja, ki bo zjutraj nekoliko močnejša.

Na Primorskem bo pretežno jasno, pihala bo šibka do zmerna burja. Drugod po Sloveniji bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 12, najvišje dnevne od 18 do 22, na Primorskem od 17 do 27 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo v glavnem jasno do pretežno jasno vreme. Pojavljali se bodo le visoki koprenasti oblaki. Ob morju bo pihala zmerna burja, ki bo tekom dneva slabela. Popoldne bo lahko zapihal zmolec.

Jutri bo precej jasno, le v osrednji Sloveniji bo občasno zmerno oblačno. Burja bo ponehala. Ponekod po nižinah bo zjutraj nastala megla.

IRAN - Strog odlok teheranske vlade

Prepovedano razkazovanje spodnjega perila v izložbah

TEHERAN - Iranska vlada je nedavno prepovedala razkazovanje spodnjega perila v izložbah trgovin. Po poročanju iranskih časnikov oblasti menijo, da spodnje perilo v izložbah pomeni žalitev. Policija je šnavaja, da so se za ukrep odločili zaradi "neprimerne in šokantne uporabe lutk v izložbah", s katerimi so trgovci želeli privabiti kupce.

Odlok iranske vlade po poročanju francoske tiskovne agencije AFP določa tudi, da morajo biti lutke v izložbah spodobno oblečene in ne smejo imeti preveč očitnih oblin. Prepovedana je tudi uporaba lutk, ki niso pokrite z muslimansko ruto. Prav tako v iranskih izložbah posled ne bo oblačil zahodnih znamk, nemoralnih fotografij, kravat in metuljkov.

V skladu z novim odlokom iranske vlade moški tudi ne smejo več prodajati ženskega spodnjega perila. Po strogem kodeksu oblačenja, ki so ga v Iranu uvedli po islamski revoluciji leta 1979, morajo ženske v javnosti nositi naglavne rute, moški pa ne smejo nositi kravat. V zadnjih letih se je sicer priljubljenost kravat med bogatimi moškimi v severnem delu Teherana povečala, pa tudi ženske pogosto obidejo pravila, tako da rute nosijo zavezane tako, da se njihovi lasje vidijo. (STA)

ŠPORT IN ZDRAVJE

V boj zoper raka na dojkah tudi mehiški nogometaši

CIUDAD DE MEXICO - V boj zoper raka na dojkah so se aktivno vključili tudi mehiški nogometaši, saj bodo vse letošnje oktobrske tekme v elitni domači ligi "Mexican Apertura 2009" odigrali z žogo rožnate barve. "V letu 2007 je zaradi raka na dojkah umrlo 548.000 žensk, od tega le v Mehiki 4581, zato je naša naloga, da ga odkrijemo že v zgodnjem obdobju," je dejal mehiški minister za zdravstvo Jose Angel Cordova in mehiške ženske pozval, da se v čim večjem številu udeležijo 36 oktobrskih tekem, saj bo v tem času zdravniško osebje na samih nogometnih prizoriščih pomagalo z nasveti za preprečevanje in odkrivanje zahrbtnih bolezni. V okviru športne in zdravstvene akcije bo v prosti prodaji možno kupiti 30.000 žog rožnate barve, desetina sredstev pa bo namenjena boju zoper raka na dojkah.

KITAJSKA - Posodobljeno družinsko drevo

Konfucij naj bi imel dva milijona potomcev

PEKING - Potomstvo slavnega kitajskega filozofa Konfucija po novem šteje okoli dva milijona ljudi, s čimer se je njegovo družinsko drevo povečalo za več kot trikrat, poročajo kitajski mediji. Nov seznam, ki prvič vključuje tudi pripadnike etničnih manjšin, ženske in sorodnike na tujem, so razkrili v četrtek v rojstnem kraju slavnega misleca Qufu.

Konfucijevo družinsko drevo, ki velja za največje na svetu, so zadnjič posodobili leta 1937 in takrat je šlo 560.000 članov, je sporočil odbor, ki je odgovoren za Konfucijev rodovnik. "To ni pomembno samo za akademске raziskave, temveč je tudi v pomoč Konfucijevim potomcem po svetu pri iskanju svojih prednikov in krepitev družinskih vezi," je povedal Kong Deyong iz 77. rodu potomcev filozofa, ki je na Kitajskem znan kot Kong

Fuzi (551-479 pred našim štetjem).

Kong Deyong, ki vodi Mednarodno Konfucijevo združenje, je izrazil zadovoljstvo, ker spol, veroizpoved in narodnost niso več dejavniki, ki določajo, kateri potomci so uvrščeni na seznam. "Četudi mnogi potomci niso več Hani ali niso kitajske narodnosti, bi jih morali šteti medse, ker smo ena velika družina," je dejal. Kon Dejun, profesorica na univerzi v Cambridgeu, pravi, da je uvrstitev na Konfucijevo družinsko drevo, ki obsega 80 knjig na 43.000 straneh, "najbolj razburljiv dogodek" njenega življenja. "Kar se tiče genov, se po naših žilah pretaka Konfucijeva kri," je dejala.

Nov seznam Konfucijevih potomcev so pripravili po obsežni raziskavi, ki so jo izvedli na Kitajskem, Tajvanu, v Hongkongu in jugovzhodni Aziji. (STA)